

Izvješće o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku

u akademskoj godini 2022./2023.

Osijek, 24. 5. 2023.

Uvod

Izvrsnost i inovativnost u obrazovnim, znanstveno-istraživačkim, stručnim aktivnostima i doprinosu društvenoj zajednici ugrađena je u viziju razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku, a ujedno i u njegove svakodnevne aktivnosti. Sukladno tom opredjeljenju, kao i *Zakonu o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju* (NN, 45/09), Ekonomski fakultet u Osijeku uspostavio je unutarnji sustav osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete, koji podliježe periodičnom unutarnjem i vanjskom vrednovanju. Unutarnji sustav osiguravanja i unaprjeđenja kvalitete *predstavlja sustav mjera i aktivnosti kojima predmeti vrednovanja, osiguravaju svoju odgovornost za učinkovitost i ostvarivanje kvalitetnih ishoda obrazovnih i znanstvenih aktivnosti*¹. Unutarnja prosudba sustava kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku usklađena je sa *Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja (Standards and guidelines for quality assurance in the European Higher Education Area)*.

Cilj je unutarnje prosudbe utvrditi *“stvarno stanje djelovanja sustava za osiguranje kvalitete, te njegovu usklađenost sa zahtjevima u dokumentima za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete.”*²

Unutarnja prosudba sustava osiguravanja kvalitete provodi se jednom godišnje na inicijativu Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, te Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete. Periodičnu unutarnju prosudbu sustava kvalitete provodi Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku koje imenuje Dekan, a čine ga predstavnici znanstveno-nastavnog osoblja te studenata, te u skladu s Priručnikom za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku³. Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja (u nastavku teksta: Povjerenstvo) na Ekonomskom fakultetu u Osijeku (u nastavku teksta: Fakultet) javno su dostupna svim zainteresiranim na mrežnom sjedištu Fakulteta od akademske godine 2013./2014. godine⁴.

Dekan Ekonomskog fakulteta u Osijeku, prof. dr. sc. Boris Crnković, 13. 3. 2023. godine donio je Odluku o imenovanju Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku u akademskoj 2022./2023. godini.

Dana 30. ožujka 2023. godine, s početkom u 12:00 sati, održan je sastanak članova Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete u akademskoj godini 2022./2023. s predstavnicom Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i predsjednicom Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete. Članovi Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za

¹ “Kvaliteta u znanosti i visokom obrazovanju predstavlja višedimenzionalan i dinamičan koncept u kojem se naglasak stavlja na udovoljavanje općeprihvaćenim standardima i očekivanjima društva u cjelini uz težnju ka stalnom unaprjeđenju svih procesa i njihovih ishoda.” Izvor: Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, članak 2., NN 45/09.

² Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, travanj 2021. <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2021/05/Prirucnik-za-osiguranje-i-unaprje%C4%91enje-kvalitete-na-EFOS.pdf> (pristupljeno 5. 4. 2023.)

³ Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, travanj 2021. <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2021/05/Prirucnik-za-osiguranje-i-unaprjeđenje-kvalitete-na-EFOS.pdf> (pristupljeno 5. 4. 2023.)

⁴ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/unutarnja-prosudba-sustava/> (pristupljeno 5. 4. 2023.)

osiguranje kvalitete upoznati su na sastanku s načinom provedbe prosudbe te vremenskim planom realizacije pojedinih faza unutarnje prosudbe. U narednom razdoblju, a zaključno 24. svibnjem 2022. godine proveden je postupak unutarnje prosudbe. Proces prosudbe uključivao je prikupljanje i analizu potrebne dokumentacije, intervjue s predstavnicima dionika sustava za kvalitetu, te izradu ovog Izvješća. Povjerenstvo je analiziralo prikupljene podatke i dokumentaciju, zapažanja vezana uz razgovore s ključnim dionicima, donijelo svoje zaključke, smjernice i preporuke te ih strukturiralo u skladu sa Standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja- ESG, kako slijedi:

Standard 1	Politika osiguravanja kvalitete
Standard 2	Izrada i odobravanje programa
Standard 3	Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta
Standard 4	Upis i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje
Standard 5	Nastavno osoblje
Standard 6	Resursi za učenje i podrška studentima
Standard 7	Upravljanje informacijama
Standard 8	Informiranje javnosti
Standard 9	Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa
Standard 10	Periodičko vanjsko osiguravanje kvalitete.

Tijekom provođenja postupka prosudbe Povjerenstvo je koristilo sljedeću dokumentaciju: Statut Ekonomskog fakulteta u Osijeku, Zakon o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju, Strategiju razvoja kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja, Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, Izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku u prijašnjim godinama, te Strategiju razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku za razdoblje 2018.-2023. Navedena dokumentacija dostupna je javnosti u elektroničkom obliku na mrežnom sjedištu Fakulteta.

U nastavku Izvješća prikazani su rezultati prosudbe, prema Europskim standardima i smjernicama (Standard 1 – 10), te preporuke za unaprjeđenje kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti na Ekonomskom fakultetu u Osijeku nastalih kao rezultat provedene analize.

1. Politika osiguravanja kvalitete

Doc. dr. sc. Dario Šebalj

„Visoka učilišta moraju imati politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna i dio njihovog strateškog upravljanja. Unutarnji dionici tu politiku moraju razvijati i provoditi putem odgovarajućih struktura i procesa i pritom uključivati i vanjske dionike.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Ekonomski fakultet u Osijeku veliku pažnju pridaje osiguravanju i unaprjeđivanju kvalitete visokog obrazovanja, što je vidljivo u Strategiji razvoja Ekonomskog fakulteta u Osijeku za razdoblje 2023.-2028.⁵, u kojoj su navedena 4 strateška cilja razvoja Fakulteta:

- **Strateški cilj 1:** Osiguravanje visoke kvalitete i prepoznatljivosti obrazovnih programa u području ekonomije i poslovne ekonomije s ishodima učenja koji će omogućiti stvaranje potrebnih kompetencija sukladno zahtjevima okružja i standarda kvalifikacija.
- **Strateški cilj 2:** Jačanje znanstveno-istraživačke produktivnosti i izvrsnosti kroz osnaživanje i poticanje istraživačkih i mentorskih kapaciteta s ciljem generiranja novih znanstvenih spoznaja i transfera znanja.
- **Strateški cilj 3:** Razvoj Fakulteta kao važnog čimbenika u gospodarskom i društvenom razvoju okružja, te u povećanju kvaliteta života u zajednici kroz suradnju sa vanjskim dionicima i obrazovanje odgovornih i stručnih građana osjetljivih na potrebe zajednice u kojoj žive.
- **Strateški cilj 4:** Osigurati ljudske, materijalne, informacijske i ostale resurse s ciljem povećanja kvalitete svih procesa i aktivnosti Fakulteta.

Ekonomski fakultet u Osijeku na svojim mrežnim stranicama ima javno objavljenu i revidiranu politiku kvalitete koja ističe opredijeljenost Fakulteta za kontinuirano i sustavno poboljšanje učinkovitosti svih obrazovnih, znanstveno-istraživačkih i stručnih aktivnosti Fakulteta kao i njegovog doprinosa zajednici (Politika kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku, 2022.).⁶ Ujedno, politika kvalitete usklađena je s, u tom trenutku važećim⁷, najvišim nacionalnim zakonima (Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti i Zakon o osiguranju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju), međunarodnim standardima u visokom obrazovanju (Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja - ESG) te smjernicama vezanim uz zahtjeve standarda ISO 9001:2015⁸.

⁵ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2022/10/EFOS-strategija-razvoja-2023-2028.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

⁶ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2022/04/Politika-kvalitete-2022.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

⁷ U trenutku kada je napisana trenutno važeća Politika kvalitete EFOS-a (iz 2022. godine), ova dva Zakona bila su na snazi. Trenutno ti Zakoni više nisu važeći, budući da su u međuvremenu izašli novi.

⁸ Datum početka recertifikacijskog ciklusa prema zahtjevima standarda ISO 9001:2015. je 11. 7. 2022. i traje do 14. 7. 2025., što je vidljivo na poveznici: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/04/Certifikat-ISO-9001-2015-do-2025.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

Temeljem Pravilnika o ustroju i djelovanju sustava za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku⁹, ustrojbene jedinice sustava za osiguranje kvalitete na Fakultetu su Ured za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete obrazovanja te Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja.

- Ured za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete obrazovanja (u nastavku: Ured za kvalitetu), osnovan je 1. siječnja 2014. godine. Zadatak Ureda za kvalitetu je provedba postupaka internog i eksternog vrednovanja te metoda za istraživanje različitih aspekata kvalitete obrazovanja, prikupljanje potrebne informacije za analize, poticanje stručnog usavršavanja djelatnika Fakulteta u području kvalitete, sustavno provođenje utvrđenih karakterističnih indikatora kvalitete te sudjelovanje u raspravama o kvaliteti i širenju kulture kvalitete u akademskoj i stručnoj javnosti.
- Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja¹⁰, čiji je zadatak organizacija, koordinacija i provođenje postupaka vrednovanja i razvijanja unutarnjih mehanizama osiguranja, unaprjeđivanja te promicanja kvalitete Fakulteta.

Ured za kvalitetu, zajedno s Povjerenstvom za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja radi na uspostavi formalno-administrativnog okvira za sveobuhvatni sustav osiguravanja kvalitete te razvija i promovira unutarnje mehanizme unaprjeđenja i osiguranja kvalitete u koje su aktivno uključeni različiti dionici Fakulteta.

Formalno administrativni okvir sustava osiguranja kvalitete Fakulteta transparentno je i javno dostupan te uključuje sljedeće dokumente:

- Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti, NN 151/22.¹¹
- Standardi i smjernice za osiguranje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG), 2015.¹²
- Strategija razvoja kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, 2016.¹³
- Politika kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku, 2022.¹⁴
- Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za osiguranje kvalitete na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, 2013.¹⁵
- Pravilnik o ustroju i djelovanju sustava za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, 2018.¹⁶
- Priručnik za osiguranje i unaprjeđenje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, 2021.¹⁷

⁹ Mrežna stranica Fakulteta: http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2018/05/Pravilnik-o-ustroju-i-djelovanju-sustava-za-osiguranje-kvalitete-visokog-obrazovanja-EFOS_procisceni-tekst.pdf (pristupljeno 13. 4. 2023.)

¹⁰ Od 30. 3. 2022. Povjerenstvo za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja djeluje u sastavu: prof. dr. sc. Sunčica Oberman Peterka, predsjednica Povjerenstva; doc. dr. sc. Ivan Kelić, član; izv. prof. dr. sc. Helena Štimac, član; Kristina Hodak, mag. oec, član; Iva Tolić, studentica (od 29. 9. 2022.), član; dr. sc. Ivan Sarić, dipl. iur., Hrvatska udruga poslodavaca - Regionalni ured u Osijeku, član; te mr. sc. Igor Medić, Upravni odjel za gospodarstvo Grada Osijeka, član.

¹¹ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/04/Zakon-o-osiguravanju-kvalitete-u-visokom-obrazovanju-i-znanosti-2022.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

¹² Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2018/05/ESG-final-2015.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

¹³ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2013/05/STRATEGIJA-razvoja-kvalitete.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

¹⁴ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2022/04/Politika-kvalitete-2022.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

¹⁵ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2022/03/pravilnik-kvaliteta-20210518-UNIOS.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

¹⁶ Mrežna stranica Fakulteta: http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2018/05/Pravilnik-o-ustroju-i-djelovanju-sustava-za-osiguranje-kvalitete-visokog-obrazovanja-EFOS_procisceni-tekst.pdf (pristupljeno 17. 4. 2023.)

¹⁷ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2021/05/Prirucnik-za-osiguranje-i->

- Mapa poslovnih procesa, 2015.¹⁸
- Plan rada Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja za akademsku godinu 2022./2023.¹⁹
- Godišnje izvješće o radu Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete u akademskoj godini 2021./2022.²⁰
- Godišnja izvješća Povjerenstava za unutarnju prosudbu sustava osiguranja kvalitete za svaku akademsku godinu u razdoblju 2013.-2022. ²¹
- Godišnji planovi i realizacije stručnih usavršavanja nastavnika, za akademske godine u razdoblju 2015.-2022.²²
- Izvješća o uspješnosti provedbe studijskih programa od ak. god. 2016./2017. do ak. god. 2020./2021.²³ (Izvješće za 2021./2022. još nije objavljeno)
- Interna evaluacija ureda Ekonomskog fakulteta u Osijeku, 2018.²⁴
- Izvješća o interno provedenim studentskim anketama po semestrima u razdoblju 2014.-2021.²⁵

Sustavom osiguranja kvalitete potiče se studente na redovito sudjelovanje u sveučilišnim i internim anketama čiji se rezultati raspravljaju te koriste za unaprjeđenja studijskih programa ili administrativnih procesa. Katedre se potiče na provedbu i implementaciju sustručnjačkog praćenja nastave, planiranje usavršavanja i praćenje trendova u razvoju pojedinih domena znanja, čime se pridonosi promicanju dobrih pedagoških praksi i interdisciplinarnom pristupu učenju i poučavanju. Uprava Fakulteta aktivno pridonosi razvoju i kvaliteti studijskih programa i alociranju potrebnih resursa te osigurava unaprjeđenje ljudskih kapaciteta koji jamče visoku kvalitetu obavljanja znanstvene i nastavne djelatnosti (kroz nekoliko internih radionica za nastavno osoblje), kao i administrativnih ili tehničkih aktivnosti. Uprava vodi računa o standardu studenata i osiguravanju podrške studentima, sustavu komuniciranja i informiranja javnosti. Važan segment vođenja Fakulteta je osiguravanje podrške nastavnom osoblju u znanstveno-istraživačkom radu, kao i sustavni razvoj domaće i međunarodne suradnje te doprinosa Fakulteta društvenoj zajednici.

Uključivanje zaposlenika iz redova nenastavnog osoblja i studenata u rad Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava kvalitete također pridonosi transparentnosti i izgradnji kulture kvalitete. Studenti i zaposlenici su kroz razne kanale (web stranica, Ured za kvalitetu, razna događanja i sl.) informirani o djelovanju sustava kvalitete. Međutim, stječe se dojam da učinci sustava kvalitete nisu dovoljno prepoznati, dijelom zbog povećanja broja i dinamike aktivnosti (redovita izvješća ili planovi iz područja upravljanja sustavom kvalitete, kao što su planovi rada službi, osposobljavanja i

[unaprje%C4%91enje-kvalitete-na-EFOS.pdf](#) (pristupljeno 17. 4. 2023.)

¹⁸ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2022/04/Mapa-poslovnih-procesa-2015.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

¹⁹ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/04/Plan-rada-Povjerenstvo-kvaliteta--22-23-1.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

²⁰ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/04/Povjerenstvo-kvaliteta-Izvie%C5%A1%C4%87e-21-22-1.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

²¹ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/unutarnja-prosudba-sustava/> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

²² Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/plan-strucnog-usavrsavanja-nastavnika/> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

²³ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/izvjesce-o-uspjesnosti-provedbe-studijskih-programa/> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

²⁴ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2020/05/Interna-evaluacija-ureda-Ekonomskog-fakulteta-u-Osijeku-2017-18.pdf> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

²⁵ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/izvjesca-o-provedenim-studentskim-anketama/> (pristupljeno 17. 4. 2023.)

usavršavanja nastavnog i nenastavnog osoblja, planovi ili praćenje akreditacijskih aktivnosti i sl.), a većim dijelom zbog nezainteresiranosti dionika te kompleksnosti i vremenski zahtjevnih aktivnosti.

U studenom 2022. godine donesen je Plan rada Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja za akademsku godinu 2022./2023. U njemu su navedene sljedeće planirane aktivnosti:

- Revizija Mape poslovnih procesa (do kraja ak. god. 2022/23.) – U IZRADI (nije dovršeno)
- Izrada godišnjeg plana usavršavanja nastavnog osoblja (do kraja 2022. godine) – OBJAVLJEN
- Plan rada stručnih službi (do kraja 2022. godine) – NIJE OBJAVLJEN
- Sustručnjačko praćenje (tijekom ak. god. 2022/23.) – U TIJEKU
- Provedba interne ankete – ocjena kvalitete rada stručnih službi (po završetku semestra) – PLANIRA SE NA KRAJU SEMESTRA
- Izvješće o uspješnosti provedbe studijskih programa za ak. god. 2021/22. (do kraja 2022. godine) – NIJE OBJAVLJENO
- Dovršetak uvođenja CEEMAN reakreditacije (do kraja ak. god. 2022/23.) – U TIJEKU
- Učlanjenje u AACSB te pokretanje postupaka vezanih uz proces dobivanja akreditacije AACSB (do kraja ak. god. 2022/23.) – POKRENUT POSTUPAK UČLANJENJA
- Učlanjenje u EFMD te pokretanje postupaka vezanih uz proces dobivanja akreditacije AACSB (do kraja ak. god. 2022/23.) – POKRENUT POSTUPAK UČLANJENJA

U trenutku pisanja ovog izvješća revizija mape poslovnih procesa još uvijek nije dovršena (navodi se da je u izradi), iako je ova aktivnost bila planirana još tijekom akademske godine 2019/20. godine. Na web sjedištu Fakulteta javno je objavljen plan usavršavanja nastavnog osoblja, dok to nije slučaj s planom rada stručnih službi. Kao jedna od aktivnosti unaprjeđenja kvalitete nastavnog procesa jest i sustručnjačko praćenje nastave koje se provodi na Katedrama. Međutim, prema dostupnim informacijama, ovu aktivnost ne provode sve Katedre. Iako planirano za kraj 2022. godine, izvješće o uspješnosti provedbe studijskih programa za ak. god. 2021/22. još uvijek nije objavljeno. Ekonomski fakultet u Osijeku je ove akademske godine pokrenuo postupak dobivanja dvije prestižne međunarodne akreditacije – AACSB (The Association to Advance Collegiate Schools of Business) i EFMD (European Foundation for Management Development) s ciljem dostizanja najviših standarda kvalitete u području poslovnog obrazovanja i ekonomije, dok je u tijeku i uvođenje CEEMAN reakreditacije.

U tijeku je provedba interne evaluacije ureda Ekonomskog fakulteta u Osijeku za ak. godinu 2022/23. Najavljeni prijelaz na novi suvremeniji i funkcionalniji dizajn mrežnog sjedišta Fakulteta nije još dovršen, a trenutno web sjedište djeluje ograničavajuće na ažuriranje dokumenata iz sustava kvalitete ili relevantnih za sustav upravljanja kvalitetom. Zamijećeno je da neke poveznice na mrežnoj stranici Kvaliteta ili nisu funkcionalne (Ured za kvalitetu – poveznica na Pravilnik UNIOS-a, Potpora studentima) ili su zastarjele (npr. Rezultati ankete o ishodima učenja i Priručnik o ishodima učenja iz 2008. godine, zadnje Izvješće o radu sustava za pomoć studentima je za ak. godinu 2020./2021.).

S druge strane, novi trendovi i strateški prioriteti gospodarskog i društvenog razvitka temeljeni na načelima zelene transformacije i korištenja obnovljivih izvora energije, smanjenja ugljičnog otiska institucija i pojedinaca, povećanja udjela recikliranja i općenito društveno odgovornog ponašanja javnih institucija kakva je i Fakultet, postavljaju pred politiku kvalitete nove izazove i potrebu revidiranja strateških dokumenata i operativnih politika u sustavu osiguranja kvalitete.

U izvješću o unutarnjoj prosudbi sustava kvalitete u 2021./2022. g. donesene su određene preporuke za unaprjeđenje:

- Redovito i kontinuirano ažurirati sve dokumente relevantne za sustav kvalitete i unutarnju prosudbu kvalitete na mrežnoj stranici Fakulteta, te posebno na mrežnom mjestu koje se odnosi na Kvalitetu (ukloniti nefunkcionalne poveznice „Potpora“; zastarjele dokumente, Ishodi učenja, 2008. i sl.).
Ova preporuka je **DJELOMIČNO UVAŽENA** budući da su i dalje neke poveznice nefunkcionalne ili zastarjele.
- Nastaviti aktivnosti na reviziji Mape poslovnih procesa.
Ova preporuka **NIJE UVAŽENA**, kao što je već ranije navedeno.
- Sukladno najavi Dekana o izradi novih strategija razvoja fakulteta i znanstvene aktivnosti, pravovremeno planirati i revidiranje svih povezanih strategija i politika iz spektra sustava upravljanja kvalitetom.
Ova preporuka je **UVAŽENA**.
- U planove Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete u sljedećoj akademskoj godini uključiti razvijanje unutarnjih mehanizama za promicanje postupaka prihvatljivih za okoliš u svim aktivnostima Fakulteta.
Ova preporuka **NIJE UVAŽENA** budući da u Planu rada Povjerenstva za ak. god. 2022/23. nisu planirane ove vrste aktivnosti.
- Unutarnju prosudbu sustava osiguranja kvalitete na Fakultetu terminski uskladiti sa završetkom akademske godine kako bi se moglo cjelovitije obuhvatiti sve aktivnosti relevantne za tekuću akademsku godinu, a pri sastavljanju Povjerenstva voditi računa ravnomjernoj zastupljenosti članova sa različitih Katedri.
Ova preporuka je **NIJE UVAŽENA**. Unutarnja prosudba kvalitete i dalje se provodi sredinom ljetnog semestra (a ne krajem ak. godine), a neke Katedre nisu imale svog predstavnika u Povjerenstvu.

Zaključno, moguće je istaknuti kako su mehanizmi sustava kvalitete transparentni, usklađeni sa strateškim dokumentima, relevantnim regulatornim okvirom te su u njihovu provedbu aktivno uključeni unutarnji i vanjski dionici. Planirane aktivnosti kontinuirano se provode, a preporuke s prethodne unutarnje prosudbe sustava kvalitete djelomično su uvažene. Premda je postojeći formalno administrativni sustav ustrojen, ažuriranost te dosljednost u njihovoj provedbi mogla bi pridonijeti ujednačavanju percepcije kulture kvalitete od strane svih dionika Fakulteta.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Redovito i kontinuirano ažurirati sve dokumente relevantne za sustav kvalitete i unutarnju prosudbu kvalitete na mrežnoj stranici Fakulteta, te posebno na mrežnom mjestu koje se odnosi na Kvalitetu (ispraviti nefunkcionalnu poveznicu na stranici „Ured za kvalitetu“ – poveznica na Pravilnik UNIOS-a i stranicu „Potpora studentima“ te ukloniti ili ažurirati zastarjele poveznice Rezultati ankete o ishodima učenja i Priručnik o ishodima učenja iz 2008. godine te ažurirati Izvješće o radu sustava za pomoć studentima)
- Nastaviti aktivnosti na reviziji Mape poslovnih procesa
- Javno, putem web sjedišta, objaviti Plan rada stručnih službi
- Provoditi aktivnost sustručnjačkog praćenja na svim Katedrama, a ne samo na ponekim
- Jačanje mentorskih kapaciteta na doktorskom studiju (primjerice kroz mentorske radionice)

2. Izrada i odobravanje programa

Prof. dr. sc. Dubravka Pekanov

„Visoka učilišta moraju imati postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa. Oni moraju biti izrađeni tako da ispunjavaju postavljene im ciljeve, uključujući i predviđene ishode učenja. Kvalifikacije koje se dodjeljuju temeljem programa treba jasno opisati i predstaviti, pozivajući se na odgovarajuću razinu nacionalnog kvalifikacijskog okvira za visoko obrazovanje, pa time i na Kvalifikacijski okvir Europskog prostora visokog obrazovanja.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Na Fakultetu se izvode različiti sveučilišni studijski programi, uključujući preddiplomske, prijediplomski, diplomski i poslijediplomski (specijalistički i doktorski) programe, kao i programe cjeloživotnog učenja i programe mobilnosti za studente (Erasmus+, CEEPUS). Svi ovi programi usklađeni su s misijom i strateškim ciljevima Ekonomskog fakulteta u Osijeku, a ishodi učenja usklađeni su s odgovarajućim razinama Hrvatskog kvalifikacijskog okvira (HKO), što je javno dostupno na mrežnoj stranici Fakulteta²⁶.

Studijski programi oblikuju se u skladu s četiri svrhe visokog obrazovanja Vijeća Europe što uključuje *„pripremanje studenata za aktivno građanstvo i buduću karijeru (npr. doprinoseći njihovoj zapošljivosti), podršku njihovom osobnom razvoju, stvaranje široke baze naprednih znanja i poticanje znanstvenog rada i inovacije“*.²⁷

Tijekom pripreme i izrade novih studijskih programa na prijediplomskoj i diplomskoj razini Fakultet surađuje s brojnim dionicima. Tijekom akademske godine 2022./2023. izrađeni su elaborati o izmjenama i dopunama Studijskog programa diplomskog sveučilišnog studija Poslovna ekonomija (sa smjerovima Financijski menadžment, Marketing, Menadžment, Poduzetništvo i inovativnost, Poslovna informatika, Upravljanje opskrbnim lancem) te Studijskog programa diplomskog sveučilišnog studija Primijenjena ekonomija. Izvršeno je usklađivanje studijskih programa s novim Zakonom o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, i to u dijelu koji se odnosi na promjene naziva studijskih programa te promjene akademskih naziva koji se stječu završetkom studija.

Ujedno je u akademskoj 2022./2023. došlo do promjene voditelja Poslijediplomskog doktorskog studija Management, a pokrenuo se i proces odobravanja teme doktorske disertacije putem istraživačkih seminara. Shodno dogovoru s Upravom fakulteta novih upisa na ovaj studij nije bilo, a istovremeno se radi na promjenama studijskog programa. Nakon pripreme novog programa, koji će biti rezultat temeljite revizije i potrebnih unapređenja u skladu s drugim doktorskim studijima, ponovno će se pokrenuti upis na doktorski studij.

U akademskoj godini 2022./2023. provedene su i sljedeće aktivnosti nužne za neometano napredovanje studenata kroz studij:

- Osim što su teme diplomskih i završnih radova (na hrvatskom i engleskom jeziku) i njihovi opisi

²⁶ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/ishodi-ucenja/> (pristupljeno 12. 4. 2023.)

²⁷ Hrvatski prijevod revidiranog ESG-ja usvojenog na Ministarskoj konferenciji u Erevanu 14. i 15. svibnja 2015. godine, str. 5.

uvedeni u sustav ISVU, Odbor za završne i diplomske radove dao je preporuke za opis tema diplomskih radova, gdje se sugerira nastavnicima da se navede cilj diplomskog rada, istraživačka pitanja koja se preispituju u radu te dijelovi koje trebaju obuhvatiti teorijski i empirijski dio rada (ukoliko postoji).

- Imenovani su mentori²⁸ za svaku skupinu studenata preddiplomskog i diplomskog studija, koji su im na raspolaganju i pružaju im pomoć u studiranju i savladavanju nastavnih obaveza.
- Imenovani su voditelji i tajnici smjerova na sveučilišnim diplomskim studijima. Oni će u suradnji s voditeljima katedri doprinijeti poboljšanju komunikacije sa studentima te će se osigurati kvalitetnije i učinkovitije vođenje nastavnog procesa.
- Evidencija nastave se od akademske godine 2015./2016. odvija kroz sustav Academio, čime se osigurava kontrola izvođenja nastave u odnosu na zahtjeve propisane izvedbenim planovima kolegija.
- Objavljeno je izvješće o uspješnosti provedbe studijskih programa u 2021./2022. godini.²⁹
- Kontrola ishoda učenja provodi se kroz studentsku anketu, sustav Academio, kao i kroz satnicu i raspored izvođenja nastave po tjednima. S obzirom da podatke u sustav Academio unose nastavnici, i oni su aktivno uključeni u proces kontrole ishoda učenja.

Fakultet naglašava važnost pružanja prilika za stjecanje stručnog iskustva, promoviranja znanstvenih i stručnih istraživanja, kao i osiguravanje mogućnosti za internacionalno iskustvo:

- Studenti se po pojedinim kolegijima i aktivnostima Katedri aktivno uključuju u razne projekte i događanja čija je svrha motivirati ih i omogućiti im kontakt s praksom (Pravno ekonomska klinika, Kreativna riznica, Globalni tjedan poduzetništva, Upoznaj poslodavca, Tjedan novca, Dan karijera, Europski EFOS tjedan i sl.)
- Fakultet je u akademskoj godini 2022./2023. omogućio svojim studentima odabir između 35 kolegija na engleskom jeziku, od kojih se 24 aktivno izvode, prvenstveno za 32 dolazna studenta u programu Erasmus+ mobilnosti. Međutim, čini se da je interes redovnih i izvanrednih studenata za studiranje na engleskom jeziku i dalje nedovoljno razvijen. Također, mogućnost upisa sveučilišnog diplomskog studija Poduzetnički menadžment i poduzetništvo na engleskom jeziku rijetko se koristi. Obzirom da je prelazak na novo mrežno sjedište Fakulteta i dalje u tijeku, informacije o raspoloživosti studija ili kolegija na engleskom jeziku ne prikazuju se u punom opsegu za cijelu akademsku godinu, već samo za semestar. Međutim, na sveučilišnom mrežnom mjestu postoji ponuda svih kolegija na engleskom jeziku. Ipak, postoji potreba za objavom raspoloživosti kolegija ili stručne prakse za tekuću i nadolazeću akademsku godinu kako bi dolazni studenti u programima mobilnosti (Erasmus+, CEEPUS) mogli pravovremeno planirati svoje aktivnosti. U planu je i ponuda jednog od diplomskih studija na engleskom jeziku.

Studenti su u sustav kvalitete uključeni na nekoliko načina. Oni imaju priliku ocijeniti rad nastavnika putem sveučilišne ankete koja se provodi svake dvije godine, kao i internom anketom Fakulteta. Također, studenti imaju svoje predstavnike u Povjerenstvu za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja, te u Povjerenstvu za unutarnju prosudbu sustava kvalitete. Na taj način mogu aktivno sudjelovati u procesu donošenja odluka i unaprjeđenja kvalitete visokog obrazovanja. Uz to, u izradi elaborata o izmjenama i dopunama studijskih programa sveučilišnog diplomskog studija posebna pažnja posvećena je opterećenju studenata, revidiranju ECTS-a i ugrađivanju stručne prakse i programa

²⁸ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2022/11/imenovanje-voditelja-mentora-studenata-sveucilisnih-prijediplomskih-i-sveucilisnih-diplomskih-studija.pdf> (pristupljeno 12. 4. 2023.)

²⁹ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/fakultet/kvaliteta/izvjesce-o-uspjesnosti-provedbe-studijskih-programa/> (pristupljeno 13. 4. 2023.)

mobilnosti studenata. Cilj ovih izmjena je unaprjeđenje prilika za rad i učenje u praksi ili internacionalnom okruženju, što će zasigurno doprinijeti kvaliteti visokog obrazovanja.

Fakultet je u akademskoj godini 2022./2023. pokrenuo aktivnosti za AACSB i EFMD akreditaciju, što će zasigurno poboljšati kvalitetu postojećih programa, ali i omogućiti razvoj novih kvalitetnih programa. Također može pomoći u privlačenju najboljih studenata, povećanju prepoznatljivosti fakulteta u akademskoj i poslovnoj zajednici te u izgradnji povjerenja i ugleda među dionicima.

Dio preporuka iz Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu kvalitete u ak. god. 2021./2022. je usvojen, prvenstveno onaj koji se odnosi na analizu horizontalnog i vertikalnog poravnanja ishoda, metoda poučavanja i metoda vrednovanja za studije i studijske smjerove. Osim toga, prelazak na novo mrežno sjedište Fakulteta u završnoj je fazi, a kontinuirano se radi na poboljšanju kvalitete programa mobilnosti.

Zaključno, moguće je istaknuti kako Ekonomski fakultet u Osijeku koristi unaprijed definirane postupke za kreiranje i odobravanje svojih studijskih programa, koji se temelje na precizno definiranim ishodima učenja i ciljevima programa. U proces izrade studijskih programa uključeni su razni unutarnji i vanjski dionici, te se uzimaju u obzir relevantni međunarodni i domaći *benchmark* programi.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Organizirati redovito praćenje i izvještavanje o zadovoljstvu poslodavaca kompetencijama polaznika studijskih programa Fakulteta. Rezultati bi se koristili kao osnova za poboljšanje studijskih programa.
- Revidirati postojeće sveučilišne specijalističke studije usklađujući ih s potrebama na tržištu rada.
- Ubrzati prelazak na novo mrežno sjedište te kontinuirano ažurirati informacije vezane uz programe mobilnosti. Također, potrebno je transparentno objavljivati informacije ne samo za trenutno dostupne kolegije, već i za planiranu ponudu u sljedećoj akademskoj godini.
- Motivirati studente na upis kolegija koji se izvode na engleskom jeziku, što će pomoći u njihovom karijernom razvoju, pružajući im priliku za stjecanje novih iskustava i olakšavajući im rad u međunarodnom okruženju.

3. Učenje, poučavanje i vrednovanje usmjereni na studenta

Izv. prof. dr. sc. Ljerka Sedlan Kőnig

„Visoka učilišta moraju osigurati da se programi izvode na način koji potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u ostvarivanju procesa učenja i da vrednovanje studenata odražava takav pristup.”

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku u akademskoj 2022./2023. godini izvode se sljedeći sveučilišni obrazovni programi iz područja ekonomije i poslovne ekonomije – prijediplomski sveučilišni studij, diplomski sveučilišni studiji i poslijediplomski (specijalistički i doktorski) studiji. U akademskoj 2022./2023. godini posljednji se put na 3. godini studija izvodi stari program prediplomskih studija.

Fakultet redovito evaluira i revidira nastavne programe s ciljem unapređenja ukupnog studentskog iskustva. Stručno povjerenstvo Agencije za znanost i visoko obrazovanje, nakon provedene reakreditacije cijele institucije u studenom 2018., predložilo je ključnu promjenu studijskog programa i kvalitetnijeg povezivanja ishoda učenja kolegija sa studijem na kojem se kolegij izvodi. Na osnovi toga Ekonomski fakultet u Osijeku je temeljito izmijenio program prijediplomskog studija te je 2022./2023. g. u tijeku novi jedinstveni prijediplomski studij pod imenom Prijediplomski sveučilišni studij ekonomije i poslovne ekonomije koji osigurava kvalifikaciju sveučilišnog prvostupnika ekonomije i poslovne ekonomije za široki spektar zanimanja, daje širok temelj za razumijevanje temeljnih pojmova, koncepata, osnovnih procesa u ekonomiji i poslovnoj ekonomiji te omogućuje nastavak studija na diplomskim sveučilišnim studijima na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, ali i na drugim hrvatskim, europskim i svjetskim fakultetima. Specijalizacija je ostavljena za diplomsku razinu studija. Na novom studiju se nastava provodi kroz 6 semestara, a sastoji se od ukupno 38 obveznih kolegija koji nose 154 ECTS bodova, 20 ECTS bodova izbornih obveza te završnog rada koji nosi 6 ECTS bodova. Kolegiji su uvjetno podijeljeni u 7 skupina i to na: metodološke kolegije, osnovne ekonomske kolegije, kolegije okruženja, poslovne kolegije, vještine, izborne obveze i završni rad. Novi preddiplomski studij izrađen je nakon vrlo detaljnih i dugotrajnih analiza potreba tržišta kao i uspoređivanja s uspješnim europskim sveučilištima. Očekuje se kako će novi preddiplomski studij značajno povećati kvalitetu nastavnog procesa zbog svoje prilagođenosti potrebama tržišta, ali i osigurati obrazovanje kompetentnih i zapošljivih mladih ljudi, koji će se moći snaći u promjenjivom, kompleksnom i nesigurnom okruženju..

Akadske 2022./2023. godine izvodi se pet programa sveučilišnog diplomskog studija: Ekonomska politika i regionalni razvitak, Financijski menadžment, Marketing, Poduzetnički menadžment i poduzetništvo i diplomski studij Poslovne ekonomije s tri smjera: Menadžment, Poslovna informatika i Logistički menadžment za redovite i izvanredne studente.

Na osnovi benchmark analize uspješnih studija iz okruženja, akademske 2022./2003. dovršena je izmjenama diplomskih studija. Ove izmjene bile su vođene preporukama stručnog povjerenstva Agencije za znanost i visoko obrazovanje i HKO-a. Elaborat Sveučilišnog diplomskog studija usvojilo je Fakultetsko vijeće i Senata Sveučilišta te je Ministarstvo znanosti i obrazovanja upisalo program u Upisnik studijskih programa za izvođenje u 2023./2024. akademskoj godini. Tijekom izmjene

diplomskih studija vodilo se računa o opterećenju studenata, smanjivanju satnice seminarske nastave a 4. semestar studija nema obavezne kolegije. Završni semestar čine izborni sadržaji, stručna praksa ili programi mobilnosti (Erasmus+, CEEPUS).

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku postoji šest sveučilišnih specijalističkih studija: Organizacija i management, Marketing posebnih područja, Poduzetništvo, Upravljanje ekonomskim razvojem, Računovodstvo, revizija i analiza te Financije i bankarstvo (revidiran program u više od 40 %). Završetkom specijalističkih poslijediplomskih studija, studenti stječu specijalizirana znanja iz pojedinih područja koja im daju mogućnost obavljanja složenih poslova, kreativno i kritičko razmišljanje u rješavanju složenih problema te bolje snalaženje i pozicioniranje u uvjetima visoke konkurentnosti društva u kojemu žive i djeluju. Ovi studiji upisuju studente u skladu s potražnjom na tržištu i trendovima u okruženju. U 2022./2023. godini samo je Poslijediplomski specijalistički studij Marketing posebnih područja upisao studente.

S ciljem omogućavanja studiranja na engleskom jeziku, Fakultet je pokrenuo diplomski studij Poduzetnički menadžment i poduzetništvo na engleskom jeziku za izvanredne studente. Nažalost, unatoč raspoloživosti, zbog nedovoljnog interesa studenata, studij se još ne izvodi. Osim navedenog studija, studentima je omogućeno pohađanje nastave na engleskom jeziku iz većeg broja kolegija na različitim smjerovima i razinama studija. Popis kolegija čije je izvođenje omogućeno i na engleskom jeziku javno je objavljen na mrežnoj stranici Fakulteta³⁰. Unatoč raspoloživosti, vrlo mali broj studenata se odlučio na pohađanje nastave i polaganje ispita na engleskom jeziku.

Fakultet sudjeluje u izvođenju Međunarodnog međusveučilišnog poslijediplomskog interdisciplinarnog doktorskog studija Poduzetništvo i inovativnost koji je u 2022./2023. godini upisao 10. generaciju studenata. Priprema se novi program Poslijediplomskog doktorskog studija Management te se ne upisuju novi studenti za taj program, a postojeći studenti redovito odrađuju svoje obaveze.

Od 2021. na Ekonomskom fakultetu u Osijeku djeluje Centar za cjeloživotno učenje koji je aktivan u izvođenju programa cjeloživotnog učenja. Sadržaji programa osmišljeni su prema potrebama okruženja i u suradnji s različitim dionicima. Programi cjeloživotnog učenja koji se nude na Fakultetu su³¹: Program stručnog usavršavanja za turističkog vodiča, Voditelj turističkog gospodarstva, Program izobrazbe u području javne nabave, Cost-Benefit analiza, Voditelj EU projekata, Prediktivna analitika i vizualizacija podatka, Poduzetnička akademija, Područje upravljanja ljudskim potencijalima te Program razlikovnih obveza za upis na diplomatske studije. Nakon završetka svakog od navedenih programa cjeloživotnoga učenja, polaznici dobivaju potvrdu o završenome programu, a u većini slučajeva i određeni broj ECTS bodova.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku kreirani su ishodi učenja za sve kolegije na svim obrazovnim programima svih razina studiranja (prije-diplomska, diplomatska i poslijediplomska), u skladu sa zaključcima projekta ECONQUAL (Usvajanje načela Hrvatskog Kvalifikacijskog Okvira u visokoobrazovnim institucijama u polju ekonomije). Svi nastavnici dužni su u okviru mrežnih stranica

³⁰ Mrežna stranica fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/studenti/kolegiji-na-engleskom-jeziku/> (pristupljeno 14.4.2023.)

³¹ Mrežna stranica fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/programi-cjelozivotnog-ucenja/> (pristupljeno 14.4.2023.)

kolegija na početku akademske godine studentima objaviti informacije koji uključuju: opis kolegija, sadržaj i ciljeve, ishode učenja, načine izvođenja nastave, obaveze studenata, termine ispitnih rokova, proceduru polaganja ispita te ispitnu literaturu. Od nastavnika se traži da jasno definiraju povezanost ishoda učenja, nastavnih metoda i ocjenjivanja znanja. Informacije o korištenju nastavnih metoda mogu će pronaći i u Elaboratu o preddiplomskom, odnosno diplomskom studiju iz kojih se vidi da nastavnici osim predavanja koriste i druge metode, kao što su: terenska nastava, radionice i samostalni zadatci, projektni zadatci, studije slučaja, i sl. Iz postojećih Izvedbenih planova kolegija koji su objavljeni na mrežnom sjedištu Fakulteta, vidljivo je da nastavnici koriste različite pedagoške metode koje prilagođavaju različitim načinima izvođenja nastave i potiču studente na aktivno uključivanje u nastavni proces. Većina nastavnika kontinuirano koristi sustave za e-učenje (Merlin ili Loomen) za dijeljenje informacije o kolegiju. Osim za komunikaciju, ovi se sustavi koriste i za evaluaciju studentskih zadataka i sličnih aktivnosti, a uz usmjeravanje i podršku nastavnika, oni se koriste i za poticanje autonomije kod studenata.

Primijećeno je da osobne stranice većine nastavnika na mrežnom sjedištu Ekonomskog fakulteta u Osijeku (vijesti nastavnika) nisu ažurirane. Dijelom je to objašnjeno i činjenicom da nastavnici ažuriraju relevantne informacije na različitim mrežnim stranicama (mrežna stranica nastavnika, mrežna stranica kolegija, u sustavu e-učenja i sl.). Ujedno, zamijećeno je kako studenti često do najvažnijih informacija, zbog slabije funkcionalnosti postojećeg mrežnog sjedišta, dolaze ili putem društvenih mreža ili putem sustava za e-učenje. U svrhu unapređenja u tijeku je tranzicija na novo funkcionalnije mrežno sjedište Fakulteta koje bi trebalo osigurati veću fleksibilnost u korištenju različitih metoda i pristupa učenju i poučavanju kao i načina njihovog izvođenja. Ujedno, na temelju iskustava s osobnim mrežnim stranicama nastavnika, odlučeno je kako na novim mrežnim stranicama rubrika „Vijesti nastavnika“ više neće biti u upotrebi.

Jedan od značajnijih alata mjerenja percipirane kvalitete nastavnog procesa od strane studenata je kontinuirano ispitivanje studenata o percepciji kvalitete koje se provodi na nekoliko načina: dvogodišnje se izmjenjuju Sveučilišna i Fakultetska studentska anketa o percepcijama studenata o kvaliteti nastavnog procesa na Fakultetu, a provode se i formalne odnosno neformalne individualne inicijative ispitivanja zadovoljstva studenata na razini kolegija. Povratne informacije studenata se koriste u poboljšavanju nastavnog procesa i prilagođavanju potrebama studenata.

Proces ispitivanja i vrednovanja znanja studenata na Fakultetu odvija se na dosljedan i pravedan način. Iz dostupnih izvedbenih planova, vidljivo je kako nastavnici pri provjeri znanja studenata koriste pismene i/ili usmene ispite. Većina se nastavnika Fakulteta trudi prilikom ispitivanja i vrednovanja studentima pokazati u kojoj su mjeri ostvarili predviđene ishode učenja te ih savjetuju o koracima koje trebaju poduzeti kako bi te ishode ostvarili. Studentima je omogućen uvid u pismene provjere znanja nakon održavanja istog te je definiran i propisan postupak žalbe na ostvaren rezultat u roku od 48 sati u kojem student ima pravo i mogućnost žalbe Dekanu, koji imenuje Povjerenstvo, a ono zatim dalje provodi ispitni proces. Iako postupak prigovora na samu izvedbu nastave ili rad pojedinog nastavnika nije formalno propisan, studentima ta mogućnost stoji na raspolaganju. Najčešće se taj proces odvija na način da student usmenim ili pismenim putem podnese prijavu Studentskom zboru, prodekanu za nastavu ili drugom članu Uprave Fakulteta. U cilju povećanja zadovoljstva studenata i lakšeg polaganja kolegija, tijekom akademske godine organiziraju se (pored redovitih) izvanredni ispitni rokovi, po jedan u zimskom i ljetnom semestru, u studenom 2022. i svibnju 2023. godine.

Osobito u ljetnom semestru nastavnici primjećuju povećani izostanak studenata s redovite nastave. Pravilnikom o studiranju određeno je da studenti moraju prisustvovati na 70 % nastave. Odsustvo s nastave je generalni problem pandemijske generacije studenata i nije primijećeno da je vezan samo uz jednu studijsku godinu, kolegij ili nastavnika. Nastavnici ovo percipiraju kao problem koji bi mogao utjecati na kvalitetu studiranja i uspješnost studenata na ispitima jer studenti samostalno neće moći savladati gradivo. Nepohađanjem nastave studenti također propuštaju iskoristi mogućnosti stvaranja veza i poznanstava koja su se pokazala dragocjenim u budućem (poslovnom) životu. Mogući razlog ovakvog ponašanja studenata mogle bi biti navike stečene tijekom pandemije kada su nastavu uglavnom pratili od kuće.

Nastavno i nenastavno osoblje Fakulteta uvažava te se prilagođava specifičnim različitostima studenata odnosno njihovim potrebama koje iz njih proizlaze. Mr. sc. Nalanda Kantor, kao koordinator za studente s invaliditetom, vodi brigu o studentima takvih potreba, kao i studentima slabijeg socijalno-ekonomskog statusa, na način da sugerira i pomaže studentima tijekom izvršenja njihovih studentskih obveza na njima prilagođen način. U Priručniku za studente s invaliditetom koji je javno dostupan na mrežnim stranicama Fakulteta³², studentima specifičnih potreba dostupne su informacije o uvjetima i mogućnostima studiranja na Fakultetu, a djelatnicima Fakulteta se približavaju problemi, odnosno poteškoće s kojima se studenti susreću prilikom studiranja te daju smjernice za prilagodbu rada. Nastavnici u dogovoru sa studentima osmišljavaju i prilagođavaju izvedbu nastave i ispitnog procesa te pomažu u izvršenju nastavnih aktivnosti individualnim pristupom – u skladu s mogućnostima i potrebama studenata. Studentima s invaliditetom osiguran je nesmetan prilaz i ulaz u zgradu Fakulteta kao i kretanje u gotovo cijeloj zgradi, počevši od Studentske referade, Knjižnice, dvorana i sanitarnog čvora.

Posebna pažnja posvećuje se studentima koji su vrhunski sportaši te se njihove obaveze dogovaraju individualno s nastavnicima a bez ugrožavanja kriterija. Prodekan za nastavu koordinira ovu komunikaciju. Na temelju Pravilnika o studiranju studenata sportaša na visokim učilištima i rješenja Hrvatskog olimpijskog odbora o kategorizaciji sportaša za studente koji se razvrstavaju u kategoriju vrhunski i vrsni sportaš Fakultet i student utvrđuju posebne uvjete studiranja i podršku studentu kategoriziranom sportašu kako bi mogao uskladiti svoje studijske i sportske obveze. Student kategorizirani sportaš ima sljedeća prava: studirati pojedinu studijsku godinu tijekom dvije akademske godine, izostati s nastave uz obvezu najave izostanka s nastave predmetnom nastavniku, a na temelju predočenja dokaza o opravdanosti izostanka (npr. pripreme i odlazak na međunarodna natjecanja), polagati kolokvije i ispite u dogovoru s predmetnim nastavnikom i prodekanom za nastavu izvan ispitnih termina u slučaju opravdanih i dokumentiranih razloga, uz osiguranje javnosti tijekom provedbe kolokvija i/ili ispita, iznimno, u dvije uzastopne akademske godine steći manje od propisanih 35 ECTS bodova, pravo na mentora i/ili studenta tutora koji bi pratio njegov rad i postignuća te mu pomagao tijekom studija, pravo na upis smanjenog semestralnog opterećenja izraženog u ECTS bodovima i pravo na mirovanje obveza u trajanju od najviše jedne akademske godine zbog ispunjavanja opravdanih sportskih obveza (npr. pripreme duljem trajanju, sudjelovanje na olimpijskim igrama). U akademskoj godini 2022./2023. na Ekonomskom fakultetu navedeno pravo koriste petoro studenata koji imaju kategorizaciju vrsnog i vrhunskog sportaša.

Studenti Ekonomskog fakulteta imaju mogućnost uključiti se u Program Erasmus+ mobilnosti koji potiče razmjenu, suradnju i studentsku mobilnost na području Europe. Razmjenom studenata

³² Mrežna stranica fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/studenti-s-invaliditetom/> (pristupljeno 14.4.2023.)

pridonosi se internacionalizaciji i interdisciplinarnosti upisanog studijskog programa na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a studenti razvijaju stručne i interpersonalne kompetencije u multikulturalnom okruženju. Studenti se na inozemnim partnerskim učilištima i institucijama uključuju u pohađanje nastave i polaganje predmeta u vrijednosti od 30 ECTS bodova po jednom semestru nastave. Osim toga, pruža im se mogućnost petomjesečnog studijskog boravka u svrhu provedbe istraživanja, pisanja završnih radova, ili obavljanja stručne prakse u nekoj inozemnoj organizaciji. Ukupno u inozemstvu mogu ostvariti boravak u trajanju od maksimalno 10 mjeseci (jedna akademska godina).

Izvršnost studenata razvija se i osnažuje kroz više podržavajućih inicijativa gdje se ističu Dekanova nagrada, preporuka Sveučilištu za Rektorovu nagradu te nagrada Fakultetskog vijeća. Na razini akademske godine sustavno se provodi analiza uspješnosti studiranja te se studenti s najboljim prosjekom ocjena na godini studija i studenti koji su osvojili prvo mjesto na nekom od nacionalnih ili međunarodnih natjecanja nagrađuju Dekanovom nagradom. Svečanom dodjelom nagrada iskazuje se priznanje izvrsnim studentima te se cijelu studentsku bazu dodatno motivira na predanost studiranju i izvrsnost kroz usavršavanje.

Fakultet ima razvijene odgovarajuće postupke za rješavanje stegovnih postupaka i studentskih žalbi. Pravo studenata na žalbe regulirano je Pravilnikom o stegovnoj odgovornosti studenata iz 2010. godine, javno objavljenim na mrežnom sjedištu Fakulteta³³ a utvrđuju se obveze, povrede i stegovna odgovornost studenata kojim se sprječava kršenje Etičkog kodeksa Fakulteta. U akademskoj godini 2022./2023. nije bio pokrenut niti jedan stegovni postupak pred Stegovnim sudom za studente, kao niti jedan stegovni postupak pred Stegovnim sudom za nastavnike. Ovakva situacija može biti rezultat dijelom međusobnog poštivanja nastavnika i studenata, a dijelom nedovoljnog poticanja nastavnika i njihovoj nevoljnosti da pokrenu stegovni postupak protiv studenata. Podnesena je jedna prijava Stegovnom sudu za studente, ali je ona odbačena jer nije bila predana u propisanom roku. Prema informacijama studenata, najčešća sankcija (bez pokretanja postupka pred Stegovnim sudom) za npr. plagiranje seminarskog rada je ponovna izrada rada, a u slučaju završnog ili diplomskog rada promjena mentora. To se smatra nedostatnom sankcijom za ovakvu vrstu povrede studentskih obaveza.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku također djeluje i peteročlano Povjerenstvo za nastavu i studente (četiri nastavnika i jedan student) čija je glavna zadaća donošenje odluka vezanih uz studentska pitanja (primjerice odobrenje mirovanja obveza studenata, odobrenje prijelaza studenata, odobrenje nastavka prekinutog studija, postupak priznavanja odlazne mobilnosti studenata u okviru Erasmus+ programa i ostalih molbi vezanih za studentska pitanja propisana Pravilnikom o studijima i studiranju na Sveučilištu). Povjerenstvo za nastavu i studente svojim radom kontinuirano pruža brojne formalne odgovore na pristigla pitanja studenata te ih rješava na obostrano zadovoljstvo.

Prilikom izrade ovog izvješća primijećeno je djelomično ispunjavanje preporuka iz prethodnog Izvješća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguranje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku za 2021./2022. godinu: dovršen je proces izmjene sveučilišnih diplomskih studijskih programa sa sadržajima koji će bolje pripremiti studente za tržište rada, zadovoljiti njihove potrebe i interese i dati im aktivnu ulogu u nastavnom procesu. Iako su studenti upoznati s obavezom prisustvovanja nastavi u iznosu najmanje 70 % nisu određene sankcije za neispunjavanje obaveze dolaska na nastavu koje

^{33 33} Mrežna stranica fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/fakultet/pravilnici-i-statut/> (pristupljeno 14.4.2023.)

će primjenjivati svi nastavnici na svim kolegijima. Na Poslijediplomskom doktorskom studiju (bez izmjene studijskih programa) jasnije su definirane procedure, promijenjen je sastav Vijeća doktorskog studija, povećana je transparentnosti prijave i obrane doktorske disertacije, obaveza studenata u procesu prijave i obrane doktorske disertacije bolje su definirane te je uređeno pitanja mentorstva. Najveća novina je uvođenje istraživačkih seminara koje student treba napraviti prije prijave teme te formiranje Povjerenstava za ocjenu tih seminara. Također, znatno se smanjuje broj mentorstava i ko-mentorstava koje jedan nastavnik može preuzeti. Ulažu se dodatni naponi da izvornost rada bude transparentna a svaka disertacija morat će biti javno dostupna 30 dana prije obrane. Neke od preporuka nisu ispunjene. Iako se pokušava motivirati domaće studente za pohađanje nastave na engleskom jeziku ti pokušaji nisu dovoljni jer se, nažalost, još uvijek ne uspijeva upisati niti jedna osoba na program nastave na engleskom jeziku. Standardizirana procedura prilikom prihvaćanja, odnosno, odbijanja ocjene još uvijek nije uvedena. Sudjelovanje studenata u znanstveno-istraživačkom radu i dalje nije zadovoljavajuće.

Zaključno, Fakultet redovito revidira studijske programe svih razina, te prilagođava pristupe, metode i angažman studenata u procesu učenja. Razvijeni su mehanizmi prilagodbe izvođenja i praćenja studenata sukladno njihovim različitostima, te se gdje god je to opravdano, uzimaju u obzir različiti načini izvođenja nastave, fleksibilno korištenje različitih pedagoških metoda, kao i pristupa vrednovanju ishoda učenja. Ujedno, razvijeni su mehanizmi koji omogućuju redovito ocjenjivanje izvođenja nastave, studentskog zadovoljstva održanom nastavom na prijediplomskoj i diplomskoj razini studiranja, te osigurani mehanizmi poštivanja etičkog kodeksa i rješavanja studentskih žalbi.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Dovršiti izradu novog programa Poslijediplomskog doktorskog studija Management
- Ažurirati osobne stranice nastavnika na mrežnim stranicama Fakulteta ili ih ukloniti.
- Postupak odnosno pravila prijave Stegovnom sudu za studente/nastavnike učiniti transparentnijim
- Promicati uključivanje domaćih studenata za pohađanje nastave na engleskom jeziku te uložiti dodatni napor u njenom promicanju, te razmisliti o mogućnosti dobivanja dopusnice za nastavu na daljinu za programe na engleskom jeziku.
- Propisati jedinstven postupak prilikom prihvaćanja, odnosno, odbijanja ocjene, koji će u vidu standardizirane procedure vrijediti za sve nastavnike: procedura bi trebala unutar zakonskih okvira pojednostaviti administrativni pritisak kako na studente tako i na nastavnike.
- Značajnije poticati interes i sudjelovanje studenata u znanstveno-istraživačkom radu
- Kontinuirano pratiti zadovoljstvo studenata na svim razinama studiranja i na svim studijskim programima. Studentska anketa se primarno koristi na prijediplomskoj i diplomskoj razini studija, a bilo bi dobro provoditi je za sve razine i sve studijske programe koji se odvijaju na Fakultetu.
- Započeti pripreme za verificiranje on-line programa za izvanredne studente
- Uskladiti popis kolegija koji se izvode na engleskom jeziku u Izvedbenom planu i na drugim mjestima na mrežnim stranicama fakulteta.

4. Upisi i napredovanje studenata, priznavanje i certificiranje

Izv. prof. dr. sc. Blaženka Hadrović Zekić

„Visoka učilišta moraju dosljedno provoditi unaprijed utvrđene i objavljene propise koji pokrivaju sve faze studiranja, tj. upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –ESG

UPISI STUDENATA

Ekonomski fakultet u Osijeku provodi upise studenata na sveučilišnoj prijediplomskoj, sveučilišnoj diplomskoj, sveučilišnoj specijalističkoj i doktorskoj razini. Na stručnoj prijediplomskoj razini upisi su bili do akademske godine 2018./2019. kad je studij stavljen u mirovanje. Upisi studenata na sveučilišni prijediplomski i sveučilišni diplomski studij provodi se u rokovima koje je propisao Središnji prijavitni ured³⁴ nakon objave rezultata državne mature odnosno završenog prijediplomskog studija. Upisi studenata provode se sukladno zakonskim odredbama te Pravilniku o studijima i studiranju na Sveučilištu Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku³⁵, kojim je određen ustroj i izvedba studija, način organiziranja nastave i pravila studiranja (prava i obveze studenata na svim razinama studija).

Ekonomski fakultet u Osijeku svake godine objavljuje natječaj za upis studenata na službenom mrežnom sjedištu Fakulteta i Sveučilišta za sve razine studiranja³⁶. U natječajima su definirani uvjeti za upis, upisne kvote, termini upisa, potrebna dokumentacija, iznosi školarina, kao i načini plaćanja istih. Osim uputa o upisima koje su objavljene na mrežnom sjedištu Fakulteta i Sveučilišta, informacije o upisima svi studenti mogu dobiti i u Uredu za studente i studije fakulteta³⁷ (osobno, telefonskim kontaktom, komunikacijom putem e-pošte). Rang lista pristupnika formira se u Središnjem prijavitnom uredu gdje pristupnici dobivaju i upisni broj. Rang lista je formirana tako da svaki pristupnik može vidjeti koliko su bodova ostvarili oni koji su plasirani ispred ili iza njega (bez mogućnosti uvida u identitet ostalih pristupnika i analiziranja ostvarenih bodova po pojedinom predmetu državne mature sukladno GDPR). Upisi, prijave i odjave ispita, napredovanje studenata te završetak studija prati se dosljedno i transparentno putem ISVU-a, a nastavnom osoblju je na raspolaganju nastavnički portal, Merlin i Academio. Kod preuzimanja dokumenata, odnosno potvrde o stečenom akademskom nazivu, koja je važeći dokument kao dokaz o završetku studija do trenutka izdavanja diploma i dopunskih isprava na promociji se koriste knjige potpisa akata. U svrhu kontrole studenti vlastoručnim potpisom u knjigu popisa promoviranih studenata potvrđuju primitak diplome.

Na prvu godinu sveučilišnog prijediplomskog studija Ekonomskog fakulteta u Osijeku mogu se upisati pristupnici koji su završili četverogodišnje srednjoškolsko obrazovanje i koji su položili državnu maturu

³⁴ Mrežna stranica Ureda: www.studiji.hr (pristupljeno: 18.4.2023.)

³⁵ Mrežne stranice Fakulteta: http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2013/03/SJS_Pravilnik_o_studijima_i_studiranju_srpanj_2015.pdf (pristupljeno: 18.4.2023.)

³⁶ Mrežna stranica za Sveučilišta – Prijediplomski studiji: <http://www.unios.hr/obrazovanje/preddiplomski-studiji/> (pristupljeno: 18.4.2023)

Mrežna stranica Sveučilišta - Diplomski studiji: <http://www.unios.hr/obrazovanje/diplomski-studiji/> (pristupljeno: 18.4.2023.)

³⁷ Mrežna stranica Ureda: <http://www.efos.unios.hr/referada/> (pristupljeno: 18.4.2023.)

(hrvatski i strani jezik te matematika B razine). Pristupnici koji su u trenutku upisa stariji od 25 godina te nisu polagali državnu maturu također se mogu prijaviti za upis na prijediplomske studije. Prilikom formiranja rang liste za ove se pristupnike analizira ostvareni prosjek ocjena na prethodnoj razini obrazovanja. Od akademske godine 2020./2021. studenti upisuju novi zajednički - jedinstveni sveučilišni prijediplomski studij Ekonomije i poslovne ekonomije u trajanje od tri (3) godine.

Osim Ureda za studente i studije, studenti informacije o načinu studiranja, kao i ostale informacije vezane uz studiranje na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, mogu dobiti i od Studentskog zbora³⁸. Za sve novoupisane studente organizira se tzv. Orijentacijsko predavanje, a od akademske godine 2019./2020. cijeli tjedan aktivnosti, tzv. Orijentacijski dani brucoša, čiji cilj je upoznati studente s načinom rada fakulteta, službama, obvezama i pravima.

Diplomsku razinu studija na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu se upisati studenti koji imaju prethodno završen sveučilišni prijediplomski studij ili stručni prijediplomski studij iz područja društvenih znanosti. Kriteriji upisa je uspjeh studenta na prethodnoj razini (prosjek ocjena). Studenti koji su kvalifikaciju sveučilišnog prvostupnika stekli izvan polja ekonomije također se mogu upisati na diplomsku razinu, ali uz obvezu polaganja razlikovnih ispita³⁹ (obvezni razlikovni ispiti su iz kolegija Mikroekonomija, Makroekonomija, Menadžment, Financijski menadžment i Kvantitativne metode za poslovno odlučivanje). Na ovaj način omogućena je prohodnost svih sveučilišnih i stručnih prvostupnika prema višim razinama obrazovanja.

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku moguće je birati između šest sveučilišnih specijalističkih studija: Organizacija i management, Marketing posebnih područja, Poduzetništvo, Računovodstvo, revizija i analiza, Upravljanje ekonomskim razvojem te Financije i bankarstvo (revidiran program u više od 40 %). Završetkom sveučilišnih specijalističkih studija, studenti stječu specijalizirana znanja iz pojedinih područja koja im daju mogućnost obavljanja složenih poslova, kreativno i kritičko razmišljanje u rješavanju složenih problema te bolje snalaženje i pozicioniranje u uvjetima visoke konkurentnosti društva u kojemu žive i djeluju. Upisne kvote studenata na sveučilišnim specijalističkim studijima ovise o potražnji na tržištu i trendovima u okruženju.

Na doktorske studije na Ekonomskom fakultetu u Osijeku mogu se upisati pristupnici koji su završili sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani studij u području društvenih znanosti, polje: ekonomija ili pravo, završili sveučilišni diplomski studij ili sveučilišni integrirani studij koji nije u području društvenih znanosti (polje: ekonomija ili pravo) uz obvezu polaganja razlikovnih ispita, završili dodiplomski sveučilišni studij po studijskom sustavu prije 2005. godine u području društvenih znanosti, polje: ekonomija ili pravo, završili dodiplomski sveučilišni studij po studijskom sustavu prije 2005. godine koji nije u području društvenih znanosti (polje: ekonomija ili pravo) uz obvezu polaganja razlikovnih ispita ili završili poslijediplomski znanstveni (magistarski) studij u području društvenih znanosti (propisane i odobrene od članova Sveučilišnog ili Fakultetskog vijeća). Polaznici na doktorske studije se odabiru na temelju ostvarenog uspjeha na prethodnoj razini obrazovanja te dodatnih elemenata propisanih u samim propozicijama natječaja za upis (motivacijsko pismo, postojeće istraživačke i znanstvene reference te preporuka potencijalnog savjetnika, odnosno voditelja istraživačkog rada). Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku bilo je moguće birati između dva doktorska

³⁸ Mrežne stranice Studentskog zbora: <http://www.efos.unios.hr/studentski-zbor/> (pristupljeno: 18.4.2023.)

³⁹ Mrežna stranica Odluke: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/04/Odluka-o-razlikovnim-ispitima-za-upis-sveu%C4%8Dili%C5%A1nih-diplomskih-studija-na-Ekonomskom-fakultetu-u-sastvu-Sveu%C4%8Dili%C5%A1ta-Josipa-Jurja-Strossmayera-u-Osijeku.pdf> (pristupljeno: 18.4.2023.)

studija, a to su: Poslijediplomski doktorski studij Management i Međusveučilišni interdisciplinarni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost. Na Međusveučilišnom interdisciplinarnom doktorskom studiju Poduzetništvo i inovativnost obvezno je i dobro poznavanje engleskog jezika. Odlukom Fakultetskog vijeća Ekonomskog fakulteta u Osijeku od 30. ožujka 2022. doktorski studij Management je stavljen u stanje mirovanja te se od akademske godine 2021./2022. ne upisuju studenti u 1. godinu navedenog doktorskog studija, što je potvrđeno odlukom Senata Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku od 27. travnja 2022. godine.

PRIZNAVANJE POLAGANJA ISPITA

Studenti koji su ranije položili bilo koji od kolegija koji su dio izvedbenog plana nastave, mogu zatražiti priznavanje polaganje ispita. Proces priznavanja ispita provodi svaki predmetni nastavnik za kolegije na kojima je nositelj, putem zapisnika kojim predmetni nastavnik priznaje ispit u cijelosti, djelomično priznaje ili ne priznaje ispit.

Studenti koji ostvare ECTS bodove kroz programe mobilnosti (Erasmus+, CEEPUS i slični dodatni programi usavršavanja na nekoj od visokoškolskih institucija) na kolegijima koji se ne mogu povezati s njihovim nastavnim planom obveznih ili izbornih kolegija, na ukupan broj ECTS bodova ostvarenih tijekom studija pribrajaju i ove dodatno ostvarene ECTS bodove, što je vidljivo u Dopunskoj ispravi studenta. Novim sveučilišnim prijediplomskim i diplomskim programima bit će moguće priznati ostvarene ECTS bodove iz programa mobilnosti kao izborne kolegije.

Ujedno, priznavanje kvalifikacija stečenih na inozemnim visokim učilištima u svrhu akademskog priznavanja usklađeno je s načelima Lisabonske konvencije, propisima i naputcima Agencije za znanost i visoko obrazovanje, njenog Nacionalnog ENIC/NARIC ureda, te Centra za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera.

NAPREDOVANJE STUDENATA

Nastavni kalendar na svim sastavnicama Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku donosi Senat Sveučilišta, kojim se definira početak nastave u akademskoj godini, trajanje nastave po semestrima te trajanje ispitnih rokova. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku nastava se provodi u semestrima, a svaki semestar traje 15 tjedana. Nastavno opterećenje studenta po semestrima iznosi najmanje 60 ECTS bodova godišnje. Pravo upisa u više godine studija imaju studenti koji ostvare najmanje 45 ECTS bodova.

Fakultetsko vijeće svake godine usvaja Izvedbene planove nastave kroz koje su definirani kolegiji, nastavnici i vanjski suradnici koji će izvoditi nastavu prema studijskim programima, te oblici izvođenja nastave te ispitni rokovi. Izvedbeni plan nastave javno je dostupan na mrežnom sjedištu Fakulteta⁴⁰.

Svi studenti koji su do akademske godine 2021./2022. upisom na drugu godinu sveučilišnog prijediplomskog studija birali između šest studijskih programa na prijediplomskoj razini: Ekonomska politika i regionalni razvitak, Financijski menadžment, Marketing, Menadžment, Poduzetništvo i Poslovna informatika završavaju studij prema upisanim programima. Od akademske godine 2020./2021. studenti

---

⁴⁰ Mrežne stranice Plana: http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2023/05/Izvedbeni-plan-studija-FV_procisceni-tekst-22-03-2023.pdf (pristupljeno: 18.4.2023.)

upisuju novi zajednički - jedinstveni sveučilišni prijediplomski studij Ekonomije i poslovne ekonomije u trajanje od 3 godine.

Na diplomskoj razini studenti mogu birati između pet diplomskih studija: Ekonomska politika i regionalni razvitak, Financijski menadžment, Marketing, Poduzetnički menadžment i poduzetništvo i Poslovna ekonomija na kojem studenti mogu odabrati jedan od tri smjera: Poslovna informatika, Logistički menadžment te Menadžment. Rang lista za upis na diplomski studij formira se na temelju prosjeka ocjena studenta ostvarenog na prijediplomskom studiju. Studentima je ponuđen i studijski program Poduzetnički menadžment i poduzetništvo koji se izvodi na engleskom jeziku Graduate study: Entrepreneurial Management and Entrepreneurship.

Ishodi učenja definirani su za sve studijske programe i sve kolegije koji se izvode na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Ishodi učenja također su javno dostupni na mrežnom sjedištu Fakulteta⁴¹, međutim potrebno ih je redovito ažurirati. Mentorski sustav kojim se želi osigurati dodatna potpora studentima Fakulteta (detaljnije analizirano u Standardu 6.) postoji, međutim u kontaktu s dionicima zamijećeno je kako ga studenti rijetko koriste.

Na Fakultetu postoji Pravilnik o završnim radovima i diplomskim ispitima⁴² koji je donesen 2018. a izmijenjen je 2021. godine. Navedenim Pravilnikom definirana su sva pitanja vezana za završni odnosno diplomski rad te diplomski ispit (prijava teme, izrada, prijava i ocjena završnog odnosno diplomskog rada te postupak polaganja diplomskog ispita), prava i obveze studenta, mentora, komentora i povjerenstava, rad Odbora za završne i diplomske radove i ostala pitanja u vezi sa završnim radom na sveučilišnim prijediplomskim i stručnim prijediplomskim studijima te diplomskim radom i diplomskim ispitom na sveučilišnim diplomskim studijima Fakulteta. Također, Pravilnikom je propisano kako svaki nastavnik u jednoj akademskoj godini može mentorirati najviše dvadeset završnih/diplomskih radova. Međutim, primijećeno je kako studenti nemaju transparentan uvid u popunjenost kvote za mentorstvo završnih/diplomskih radova kod nastavnika, ili se u proces izbora mentora uključuju u zadnji tren. Ranije spomenute izmjene Pravilnika obuhvatile su održavanje Radionice o pisanju završnih i diplomskih radova koju su svi studenti završnih godina obavezni odslušati. Fakultet svake akademske godine (počevši s akademskom godinom 2020./2021.), tijekom ljetnog semestra, organizira Radionicu u trajanju od četiri nastavna sata i studentima izdaje potvrdu o odslušanoj Radionici bez koje studenti ne mogu prijaviti završni/diplomski rad. Radionicom se studentima olakšava proces prijave i pisanja završnog/diplomskog rada te ujedno i poboljšava njihova kvaliteta. Povratne informacije studenata pokazuju kako je većina studenata zadovoljna provedbom iste te smatra kako im je Radionica korisna pri prijavi i pisanju završnih i diplomskih radova. Međutim, pojedini su studenti upozorili kako se neki nastavnici ne pridržavaju Uputa za pisanje završnih i diplomskih radova te zahtijevaju pisanje radova prema vlastitim uputama što narušava standardiziranost studentskih radova. Još jedna od izmjena Pravilnika o završnim radovima i diplomskim ispitima obuhvaća definiranje roka predaje prve verzije rada. Prema izmjeni Pravilnika, studenti su obavezni najkasnije do 1. srpnja tekuće godine predati prvu verziju završnog/diplomskog rada na pregled mentoru. Ovim se želi osigurati pravovremeni završetak i predaja završnih/diplomskih radova. Svi studentski radovi (osim seminarskih) arhiviraju se u elektroničkom obliku u Nacionalni repozitorij završnih radova (ZIR)⁴³ te u fizičkom obliku u arhivi Fakulteta jednu (1) godinu, čime se naglašava važnost prethodno propisanih uvjeta i standarda. Također, dodatna razina znanstveno-istraživačke

⁴¹ Mrežne stranice Ishoda učenja: <http://www.efos.unios.hr/ishodi-ucenja/> (pristupljeno: 18.4.2023.)

⁴² Mrežne stranice Pravilnika: http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2021/02/Pravilnik-o-završnim-radovima-i-diplomskim-ispitima_procisceni-tekst_2021.pdf (pristupljeno: 18.4.2023.)

⁴³ Mrežne stranice Repozitorija: zir.nsk.hr (pristupljeno: 18.4.2023.)

korektnosti postignuta je i kroz dorađeni sustav za suzbijanje plagijarizma Turnitin koji je dostupan i preporučen mentorima studentskih radova na svim razinama.

Nakon završetka određene studijske razine, za što je potrebno položiti sve ispite te izraditi i obraniti završni, odnosno diplomski rad, studentu se izdaje diploma na hrvatskom i engleskom jeziku. Uz diplomu se izdaje i dopunska isprava o studiju, tzv. *Diploma supplement* na hrvatskom i engleskom jeziku. Izdavanje diploma kao i svih dodatnih dokumenata propisalo je Sveučilište (oblik, izgled i sadržaj), a sukladno Pravilniku o sadržaju diploma i dopunskih isprava o studiju (NN 77/2008)⁴⁴.

U inoviranom studijskom programu sveučilišnog prijediplomskog studija kao i u prijedlogu novih sveučilišnih diplomskih studija, program stručnih praksi postaje dio izbornih sadržaja koje Fakultet nudi svojim studentima u svrhu njihovog osamostaljivanja i poticanja motiviranosti. Program stručnih praksi⁴⁵ organizirano se provodi na Ekonomskom fakultetu od 2014. godine, te Fakultet ima razvijen formalno-administrativni okvir za praćenje ovakvog oblika aktivnosti. Uvođenjem novog jedinstvenog sveučilišnog prijediplomskog studija u trajanju od 3 godine studentska praksa u završnim godinama postaje izborni predmet i nosi 5 ECTS bodova te stoga treba voditi računa o eventualnom revidiranju postojećeg formalno administrativnog okvira za ovakav oblik aktivnosti. Ovaj je projekt prepoznala HUP dodijelivši EFOS-u i posebno priznanje za uspješnu provedbu projekta. Na tragu ovog projekta osmišljen je projekt HUP-a i EBRD-a "Inicijativa privatnog sektora za mlade" koji se proširio i na druge sastavnice Sveučilišta. Uočen je porast interesa za studentskom praksom ponovnim aktiviranjem suradnje s HUP – Hrvatskom udrugom poslodavaca. Prioritet pri dobivanju studentske prakse imaju studenti završnih godina diplomskog studija. Natječaj za ponuđene studentske prakse javno se objavljuje na mrežnom sjedištu Fakulteta.⁴⁶

Početkom akademske 2022./2023. godine donesen je novi Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/2022) u kojem je došlo do promjena vezano za nazive vrsta studija, promjene studentskih prava i obveza. S obzirom da je u Zakonu dane prijelazne odredbe vezano za usklađivanje statuta i drugih općih akata sveučilišta i fakulteta, očekuje se da će i studenti kroz Studentski zbor biti uključeni u spomenute izmjene.

Tijekom akademske godine 2022./2023. zamijećeno je kako je usvojena većina preporuka iz ranijih godišnjih Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava kvalitete (2020./2021.) te je ustrojavanjem Ureda za karijerno savjetovanje i razvoj karijera svojim aktivnostima ostvaren značajan pomak i doprinos razvoju karijera studenata i proširivanju njihovih mogućnosti zapošljavanja (opširnije u Standardu 6.). Ujedno, osigurano je priznavanje ECTS bodova ostvarenih kroz programe mobilnosti i oni se upisuju u Dopunsku ispravu studenata. Osim toga, potrebno je nastaviti sa sustavnim praćenjem studentske prakse, volonterskih aktivnosti u studentskim udrugama i van njih, studentskih natjecanja i neformalnog usavršavanja. Nadalje, došlo je do pomaka vezano za uvide u kvote za mentorstva završnih i diplomskih radova, na način da se na nivou katedri prati popunjenost kvota za svakog nastavnika te se informacija šalje prodekanu za nastavu koji ima detaljan uvid.

⁴⁴ Mrežna stranica Pravilnika: https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2008_07_77_2553.html (pristupljeno: 18.4.2023)

⁴⁵ Mrežna stranica Programa: <http://www.efos.unios.hr/razvoj-karijera/efos-hup-prakse/> (pristupljeno: 18.4.2023)

⁴⁶ Mrežna stranica Obavijesti: <http://www.efos.unios.hr/razvoj-karijera/> (pristupljeno: 18.4.2023)

Zaključno, Fakultet ima jasno definirane i javno objavljene postupke koji se odnose na upis i napredovanje kroz studij i završetak studija, čime se omogućava njihovo dosljedno provođenje. Ujedno, Fakultet razvija procese i alate za prikupljanje, praćenje i djelovanje na temelju informacija o napredovanju studenata. Poželjno bi bilo da i na službenim stranicama Sveučilišta⁴⁷ vezano za upise u prijediplomske i diplomske studije budu objavljeni aktualni podatci o mogućnostima studija na Ekonomskog fakulteta u Osijeku.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Omogućiti studentima transparentan uvid o popunjenosti kvote za mentorstvo na završnim/diplomskim radovima svih nastavnika, te dosljednu provedbu uputa i smjernica za pisanje završnih/diplomskih radova.
- Ustrojiti/revidirati unutarnje mehanizme praćenja, analize i izvještavanja o učincima stručne prakse ili drugih izbornih sadržaja na uspješnost studiranja.
- Kreirati sustav informiranja studenata o stipendijama na koje se studenti mogu javiti ili postaviti poveznicu na www.stipendije.info, kao i povezati ih s mogućim poslodavcima koji su ih zainteresirani stipendirati uz obvezu zapošljavanja.
- Usustaviti periodično praćenje i izvještavanje o uspješnosti provedbe studijskih programa na svim razinama (trenutno prisutan na sveučilišnoj prijediplomskoj i diplomskoj razini studija).

---

⁴⁷ Mrežna stranica za Sveučilišta – Prijediplomski studiji: <http://www.unios.hr/obrazovanje/preddiplomski-studiji/> (pristupljeno: 18.4.2023)

Mrežna stranica Sveučilišta - Diplomski studiji: <http://www.unios.hr/obrazovanje/diplomski-studiji/> (pristupljeno: 18.4.2023.)

5. Nastavno osoblje

dr. sc. Dina Bičvić

„Visoka učilišta moraju osigurati kompetentnost svojih nastavnika te primjenjivati pravedne i transparentne procese zapošljavanja i razvoja svojih zaposlenika.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

NASTAVNA AKTIVNOST

Nastavno osoblje Ekonomskog fakulteta u Osijeku (u nastavku Fakulteta) aktivni je nositelj i provoditelj nastavnog procesa na prijediplomskim i diplomskim sveučilišnim studijima te poslijediplomskim i doktorskim studijima Fakulteta, kao i brojnih obrazovnih programa cjeloživotnog učenja koje Fakultet nudi zainteresiranim dionicima te programa razlikovnih obveza za upis na diplomatske studije Fakulteta.

Broj i nastavno opterećenje nastavnog osoblja

U akademskoj 2022./2023. godini Fakultet ima ukupno 107 zaposlenika, od toga 65 nastavnika i suradnika i to:

- *47 nastavnika u znanstveno - nastavnim zvanjima:*
  - 10 redovitih profesora u trajnom izboru,
  - 14 redovitih profesora,
  - 16 izvanrednih profesora,
  - 7 docenata;
- *3 nastavnika u nastavnim zvanjima:*
  - 2 viša predavača,
  - 1 predavač;
- *15 suradnika u suradničkim zvanjima:*
  - 4 viša asistenta,
  - 11 asistenata.

U počasnom znanstveno - nastavnom zvanju profesora emeritusa četiri su redovita profesora u trajnom zvanju u mirovini, no isti ne sudjeluju u nastavnom procesu i ne ulaze u ukupan broj nastavnog osoblja. Prethodno navedeni nastavnici i suradnici zaposleni su, prema znanstveno – nastavnom zvanju i kvalifikacijama, na odgovarajućoj znanstveno – nastavnoj ustrojbenoj jedinici – Katedri, koja je temeljna ustrojbeno jedinica Fakulteta za izvođenje nastavnog, znanstvenog i stručnog rada.

Fakultet ima ustrojenih šest katedri, kako slijedi:

1. *Katedra za nacionalnu i međunarodnu ekonomiju,*
2. *Katedra za menadžment, organizaciju i poduzetništvo,*
3. *Katedra za marketing,*
4. *Katedra za financije i računovodstvo,*
5. *Katedra za kvantitativne metode i informatiku i*
6. *Katedra interdisciplinarnih kolegija.*

Nastavnici i suradnici izabrani su u znanstveno-nastavna zvanja iz područja / polja / grane u kojoj izvode nastavu, sukladno čemu se može zaključiti kako su kvalifikacije nastavnika prikladne za realizaciju studijskih programa Fakulteta.

Broj nastavnika, kako je navedeno prethodno, adekvatan je za uspješnu realizaciju studijskih programa i ostvarivanje predviđenih ishoda učenja te obavljanje znanstvene djelatnosti, a prikladan je i omjer studenata i nastavnika. U akademskoj 2022./2023. godini, omjer studenata (redovitih i izvanrednih) i nastavnika iznosi 26,65 bez djelatnika u suradničkom zvanju te 23,17 s djelatnicima u suradničkom zvanju. U odnosu na prethodne akademske godine, navedeni je omjer znatno manji sukladno čemu se može zaključiti kako se prethodnim ukidanjem stručnih studija te izmjenom studijskih programa u jedinstveni prijediplomski studij kojim su ukinuti smjerovi na toj razini obrazovanja postigao željeni i preporučeni omjer nastavnika i studenata, sukladno preporukama povjerenstva u reakreditacijskom procesu Fakulteta.

Nastavno opterećenje nastavnika područje je kojem Uprava Fakulteta kontinuirano usmjerava posebnu pozornost. Planirano⁴⁸ opterećenje nastavnika u akademskoj 2022./2023. godini iznosi prosječno 851 radnih sati po djelatniku u znanstveno - nastavnom zvanju, 510 radnih sati po djelatniku u suradničkom zvanju, te 1.269 radnih sati po djelatniku u nastavnom zvanju. Nastavno opterećenje nastavnih i suradničkih radnih mjesta iznosi ukupno 11.463 radna sata. S obzirom na broj studenata, još uvijek postoji potreba za većim brojem nastavnika i suradnika te je posebna pažnja Uprave Fakulteta usmjerena na brigu o znanstveno - istraživačkom podmlatku i poboljšavanju uvjeta rada nastavnika i suradnika. Uključivanjem vanjskih suradnika (predavača) omogućava se rješavanje problema veće opterećenosti nastavnika, ovisno o ukazanim potrebama za isto.

Ustroj radnih mjesta; trajanje, postupak (re)izbora, napredovanja

Stupanjem na snagu novog Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/2022) u listopadu 2022. godine, dolazi do izmjena u dijelu izbora u nova zvanja, odnosno radna mjesta, kao i napredovanja, odnosno reizbora nastavnika i suradnika.

Nastavnici se zapošljavaju na znanstveno-nastavna radna mjesta (*docent, izvanredni profesor, redoviti profesor i redoviti profesor u trajnom izboru*), nastavna radna mjesta (*predavač i viši predavač*) te na suradnička radna mjesta (*asistent i viši asistent*). Nastavnici i suradnici zapošljavaju se na slobodno radno mjesto na Fakultetu u postupku pokrenutom javnim natječajem, a odluku o raspisivanju javnog natječaja donosi Fakultetsko vijeće (članak 40.).

Izbor nastavnika na radno mjesto provodi se na pet godina, a istekom istih, nastavnik se reizabire na postojeće radno mjesto ili se izabire na više radno mjesto (*uz uvjet da je od posljednjeg (re)izbora ispunio polovinu Nacionalnih sveučilišnih, znanstvenih i umjetničkih kriterija za izbor na više radno mjesto*). Izborom nastavnika odnosno znanstvenika na radno mjesto redovitog profesora u trajnom izboru okončan je postupak napredovanja odnosno reizbora. Reizbor nastavnika na radno mjesto provodi se na pet godina, a u slučaju da isti nije reizabran na postojeće radno mjesto prestaje radni odnos u skladu sa zakonom koji uređuje radne odnose (Članak 41. i 42.). Nastavnik koji smatra da ispunjava kriterije za izbor na više radno mjesto obavezan je podnijeti zahtjev za izbor na više radno mjesto prije isteka roka na

⁴⁸ Stanje planiranog nastavnog opterećenja za 2022./2023. akademsku godinu iz 04/2023., realno ostvareno opterećenje bit će ažurirano po završetku tekuće akademske godine.

koji je izabran odnosno reizabran. Nakon zahtjeva slijedi postupak pokretanja izbora odlukom Fakultetskog vijeća i imenovanje stručnog povjerenstva koje ocjenjuje ispunjava li nastavnik sve potrebne kriterije te svoje mišljenje o istom obrazlaže pisanim putem Fakultetskom vijeću koje nadalje donosi odluku o usvajanju ili odbijanju mišljenja stručnog povjerenstva. Odluku o usvajanju mišljenja stručnog povjerenstva Fakultet dostavlja nadležnom matičnom odboru koje donosi odluku ispunjava li nastavnik sve propisane kriterije te u tom slučaju, Fakultet s nastavnikom sklapa aneks ugovora o radu. Ako se u postupku izbora na više radno mjesto utvrdi kako nastavnik ne ispunjava kriterije za izbor na više radno mjesto, pokreće se postupak reizbora na radno mjesto (članak 43.).

Izbor suradnika nije promijenjen u odnosu na prethodne godine te se asistenti zapošljavaju na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme u trajanju od šest godina, a viši asistenti na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme u trajanju najdulje četiri godine, uz ispunjene uvjete za navedeno (članak 44.).

Pojedinačno po Katedrama Fakulteta početkom svake se akademske godine (ili već tijekom/krajem prethodne u svojstvu plana) izvršava Analiza stanja nastavnog kadra i opterećenosti nastavnika. Fakultet donosi Pravilnik o ustroju radnih mjesta te izrađuje Plan zapošljavanja, kao i raspisuje natječaje za nova radna mjesta prema odredbama Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti, a u skladu sa planiranim zapošljavanjem novih nastavnika ili napredovanja odnosno reizbora postojećih nastavnika. Fakultet godišnje izrađuje plan napredovanja onih nastavnih djelatnika kojima sukladno pozitivnim zakonskim propisima redovno istječe razdoblje za (re)izbor u viša, odnosno nova radna mjesta te se sukladno tome, planira potrebni nastavnički i suradnički kadar. Odluku o angažiranju vanjske suradnje u nastavi Fakultet razmatra te donosi prije početka nastavnog procesa ukoliko se za istim ukaže potreba te kontinuirano donosi kriterije uspješnosti i izvrsnosti. Na osobni zahtjev nastavnika, Fakultet provodi postupak za odobrenje sudjelovanja vlastitih nastavnika u izvedbi nastave na drugim institucijama. Fakultet posebnu pozornost usmjerava ka transparentnom procesu zapošljavanja novog nastavnog i suradničkog kadra – u cjelokupnom procesu od objave natječaja do konačnog izbora najboljeg kandidata te nastoji primarno i ciljano zapošljavati najbolje studente/pristupnike, uzimajući u obzir i sve ostale dosadašnje aktivnosti pristupnika (nastavnu, istraživačku, stručnu aktivnost,...).

Tijekom 2022./2023. akademske godine, Fakultet zapošljava jednog suradnika - asistenta, a pet nastavnika je izabrano u više znanstveno zvanje, od čega su dva docenta, jedan izvanredni profesor te tri redovita profesora. Dva redovita profesora u trajnom izboru u ovoj su akademskoj godini završili svoj nastavni radni vijek odlaskom u mirovinu. Fakultet osigurava minimalan ukupan broj nastavnika potreban za stabilno provođenje nastavnog procesa te angažira, ukoliko je potrebno, vanjske predavače. U skladu s navedenim, u nastavnom procesu u promatranoj akademskoj godini angažirano je 12 vanjskih predavača.

Plan stručnog usavršavanja i mogućnosti unaprjeđenja nastavnih kompetencija, znanja i vještina

Kao i prijašnjih godina, na Fakultetu se početkom akademske godine kreira Plan stručnog usavršavanja nastavnika, zasebno po Katedrama, koji obuhvaća sve vrste i oblike usavršavanja nastavničkih znanja, vještina i kompetencija – edukacija, seminar, radionica, pohađanja simpozija i sl. Na razini Fakulteta se organiziraju seminari, edukacije i radionice za nastavnike i suradnike, a isti se potiču i na individualna usavršavanja.

Također, nastavnici i suradnici svoja znanja, vještine i kompetencije mogu nadograđivati i kroz Erasmus+ mogućnosti (odlazne i dolazne mobilnosti nastavnoga osoblja te podučavanje Erasmus+ dolaznih

studenta). Mobilnost kroz Erasmus+ i druge programe mobilnosti (CEEPUS) znatno je narušena tijekom prethodnih akademskih godina zbog općenitog ograničenja mobilnosti građana uslijed pandemije COVID-19, sukladno čemu je iznimno velik interes nastavnika i suradnika za programima mobilnosti Erasmus+ u ovoj akademskoj godini, no kako je natječaj za navedeni program mobilnosti objavljen tijekom promatrane akademske godine, rezultati navedenog u vidu konkretnog broja odlazne mobilnosti bit će vidljivi u sljedećoj akademskoj godini, odnosno po isteku trajanja roka iskoristivosti dobivenih mobilnosti – 2025. godine. Virtualne opcije kao adekvatne zamjene uslijed nemogućnosti fizičkog organiziranja i prisustva radionicama, seminarima, edukacijama i sl. dobra su strana i posljedica pandemijskog razdoblja jer nastavnici i suradnici sada lakše i učestalije koriste navedeno.

Prema Planu rada Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete, nastavnici i suradnici imaju mogućnost i dužnosti kontinuiranog unaprjeđenja nastavnih kompetencija putem sustručnjačkog praćenja. Navedeno bi trebale provoditi sve katedre na Fakultetu, koje izvješća i čuvaju. No, kao i prethodne akademske godine, zamjećuje se kako sustručnjačko praćenje ne provode sve Katedre kontinuirano i sustavno te je potrebno uložiti dodatni napor kako bi se navedeno provodilo u propisanom minimalnom roku - jedanput godišnje i za sve nastavnike, na svim Katedrama.

Evaluacije nastavnog procesa i rada nastavnika

Interne i eksterne evaluacije nastavnog procesa i rada nastavnika provode se svake akademske godine, čime Fakultet obavlja kontrolu kvalitete studijskih programa i razina obrazovanja u skladu sa zadanim kriterijima putem odgovornih tijela i povjerenstava. Kvaliteta studijskih programa provodi se temeljem interne evaluacije i evaluacije od strane Sveučilišta. Obje evaluacije daju povratne informacije o stavovima studenata zbog čega su upitnici koje popunjavaju studenti vrijedan alat za shvaćanje snaga i slabosti te potencijalno potrebnih izmjena i korektivnih akcija, kako svakom pojedinom nastavniku i suradniku, tako i Upravi Fakulteta.

ZNANSTVENO - ISTRAŽIVAČKA I STRUČNA DJELATNOST

Znanstvenoistraživačka i stručna djelatnost Fakulteta obuhvaća objavu znanstveno - istraživačkih radova u časopisima, autorskim i uredničkim knjigama, udžbenicima, zbornicima radova i popularizacijskim izdanjima, organizaciju znanstveno - stručnih skupova, rad na znanstvenim i stručnim projektima i aktivnostima popularizacije znanosti te stalno unaprjeđenje doktorskih studija i jačanje istraživačkog kapaciteta djelatnika kroz interne i vanjske edukacije i radionice.

Poticanje i nagrađivanje znanstvenoistraživačkog i stručnog rada

Pravilnikom o poticanju i nagrađivanju znanstveno - istraživačkog i stručnog rada (od 7.10.2022. godine) regulira se poticanje i nagrađivanje autora objavljenih znanstvenih radova, projektne aktivnosti i objavljivanje sveučilišnih udžbenika i znanstvenih monografija na Fakultetu. Pravo na poticanje u obliku sufinanciranja troškova i novčanu nagradu imaju svi zaposlenici Fakulteta u znanstveno-nastavnom, nastavnom i suradničkom zvanju. Novčana nagrada zaposlenicima za znanstvene radove objavljene u publikacijama indeksiranim u bazama podataka WoSCC (citativne baze Social Sciences Citation Indeks – SSCI i Sciences Citation Indeks Expanded – SCIE) i Scopus isplaćuje se odlukom Dekana, a vrijednost kategorije rada izračunava se na način prikazan Tablicom 1. u nastavku Izvješća. Sufinanciranje troškova (objavljivanja znanstvenih radova, odlazaka na znanstvene ili stručne konferencije, mobilnosti i suradnje

sa znanstvenicima s drugih institucija, nabava knjiga, opreme i sl.) provodi se kroz interne projekte Fakulteta. Prijava domaćeg ili međunarodnog znanstvenog projekta (čiji je voditelj zaposlenik Fakulteta), stimulira se odgovarajućim honorarom prijavljenom voditelju.

Tablica 1. Novčana nagrada za znanstvenu izvrsnost

KATEGORIJA RADA	VRIJEDNOST (IF) ČIMBENIKA ODJEKA ILI SJR	IZRAČUN VRIJEDNOSTI PREMA KATEGORIJI RADA*
A	$0 < IF \leq 1$	$IF * 5.000,00kn$
B	$1 < IF \leq 2$	$1 * 5.000,00kn + (IF-1) * 4.000,00kn$
C	$2 < IF \leq 3$	$1 * 5.000,00kn + 1 * 4.000,00kn + (IF-2) * 3.000,00kn$
D	$3 < IF \leq 4$	$1 * 5.000,00kn + 1 * 4.000,00kn + 1 * 3.000,00kn + (IF-3) * 2.000,00kn$
E	$IF > 4$	$1 * 5.000,00kn + 1 * 4.000,00kn + 1 * 3.000,00kn + 1 * 2.000,00kn + (IF-4) * 1.000,00kn$

*Prema kategoriji rada, vrijednost ovisi o čimbeniku odjeka (eng. impact factor) za radove objavljene u bazama podataka Social Sciences Citation Index (SSCI) i Sciences Citation Index (SCI), dok se za radove objavljene u bazi Scopus primjenjuje SCImago Journal Rank (SJR). Ako je rad objavljen u publikaciji koja je indeksirana u sve tri baze podataka, tada se za izračun vrijednosti prema kategoriji uzima veći metrički pokazatelj rangiranja.⁴⁹

Znanstvena produktivnost

Broj objavljenih radova, indeksiranost istih u bazama u 2022. godini usporedno s 2020. i 2021. godinom, kao i citiranost radova u 2022. godini usporedno s 2021. godinom zaključno s 26. 4. 2022. godine prikazuje se u nastavku Tablicama 2., 3., 4. i 5.

Tablica 2. Broj i vrsta radova gdje je Fakultet naveden kao matična institucija (uključuje doktorande, suradnike i studente)⁵⁰

VRSTA RADA	2020.	2021.	2022.
Radovi u zbornicima skupova	73	59	44
Radovi u časopisima	42	35	29
Autorske knjige	3	7	7
Uredničke knjige	7	2	2
Poglavlja u knjigama	23	14	11
Sažeci sa skupova	2	4	5
Ostale vrste radova	15	16	13
Ukupno radova	165	137	111

Prema podacima unesenim u bazu CROSBİ (Hrvatska znanstvena bibliografija), ukupan broj radova objavljenih u 2022. iznosi 111, što je smanjenje od 19% u odnosu na 137 radova evidentiranih u 2021.

⁴⁹ Pravilnik o poticanju i nagrađivanju znanstveno-istraživačkog i stručnog rada, dostupno na: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2022/10/Pravilnik-o-poticanju-i-nagrađivanju-znanstveno-istraživačkog-i-stručnog-rada-zaposlenika-Ekonomskog-fakulteta-u-Osijeku.pdf> (pristupljeno: 26.4.2023)

⁵⁰ Preuzeto i korigirano sa CROSBİ na dan 26.4.2023.

godini. U strukturi radova kontinuirano dominiraju radovi objavljeni u zbornicima sa znanstvenih skupova (cca 40%), kao i u prethodnim akademskim, odnosno kalendarskim godinama.

Tablica 3. Broj i vrsta radova koje su objavili nastavnici i suradnici Fakulteta⁵¹

VRSTA RADA	2020.	2021.	2022.
Radovi u zbornicima skupova	52	40	30
Radovi u časopisima	25	24	22
Autorske knjige	2	5	3
Uredničke knjige	5	1	2
Poglavlja u knjigama	17	10	7
Sažeci sa skupova	1	2	4
Ostale vrste radova	13	8	9
Ukupno radova	115	90	77

Tablica 4. Broj radova indeksiranih u bazama podataka koje su objavili nastavnici i suradnici Fakulteta⁵²

INDEKSIRANOST	2020.	2021.	2022.
SCOPUS	11	8	12
EconLit	11	3	3
ESCI	9	6	8
CPCI-SSH	3	2	1
CPCI-S	1	1	0
SSCI	3	3	3
BKCI-SSH	4	0	0
Science Citation Index Expanded (SCI- EXP)	1	3	4
SCI-EXP, SSCI i/ili A&HCI	3	5	6
Current Contents Connect (CCC)	4	5	6
HeinOnline	7	6	4
Ukupna indeksiranost	57	42	47

Ukupan broj znanstvenih radova objavljenih u časopisima indeksiranim u relevantnim bazama u 2022. godini veći je za 11,9% u odnosu na prethodnu 2021. godinu, no nije dostigao broj iz 2020. godine te je od istog manji za 17,5% (Tablica 4.). Ukupan broj citiranja radova nastavnika i suradnika Fakulteta, u bibliografskim i citatnim bazama podataka Web of Science (WoS) i Scopus, kako je prikazano Tablicom 5. u nastavku, u 2022. godini veća je za 5,68% u WoS-u, a 40% u Scopus-u, odnosno u 2022. godini vidljivo je ukupno povećanje citiranosti u navedenim citatnim bazama od 20,45%, što nije zanemarivo povećanje te minimalno istom povećanju nužno je težiti i u sljedećim akademskim, odnosno kalendarskim godinama.

Bitno je naglasiti kako evidenciju radova u bazi CROSBİ vrše nastavnici osobno te je potpuno opravdano očekivati kako će se navedeni brojevi radova publiciranih u 2022. godini povećati s evidentiranjem svih radova, što zasigurno treba više poticati te kontinuirano ukazivati nastavnicima i suradnicima na važnost evidencije svih publiciranih radova. Također, baza CROSBİ posjeduje još nekoliko manjkavosti i nedostataka, primjerice nemogućnost kontrole krivih unosa radova od strane autora, a uslijed toga i

⁵¹ Preuzeto i korigirano eliminacijom autora kojima Fakultet nije matična ustanova sa CROSBİ na dan 26.4.2023.

⁵² Preuzeto i korigirano eliminacijom autora kojima Fakultet nije matična ustanova sa CROSBİ na dan 26.4.2023.

nežuriranje indeksiranosti časopisa, zbornika radova itd. No, s obzirom da je navedena baza relevantna i jedina referentna hrvatska znanstvena bibliografska baza, na razini Fakulteta nužni su napor oko educiranja nastavnika i suradnika za što točnijim i pravilnijim unosom svojih radova i podataka vezanim za iste.

Tablica 5. Ukupna citiranost radova nastavnika Fakulteta u referentnim bazama Web of Science i SCOPUS⁵³

CITIRANOST	2021.	2022.	% promjena 2022. / 2021.
Web of Science (WoS) citiranost	863	912	+ 5,68%
SCOPUS citiranost	648	908	+ 40,12%
Ukupna citiranost	1.511	1.820	+ 20,45%

Pristup časopisima i bazama podataka

Knjižnica Fakulteta omogućava svim svojim korisnicima, kako studentima, tako i nastavnom osoblju, pristup iznimno velikom broju časopisa iz ekonomskih i srodnih baza podataka te različitih otvorenih izvora informacija namijenjenih ekonomskoj struci, koji predstavljaju značajne izvore recentnih znanstvenih i stručnih informacija. Na mrežnoj stranici knjižnice nalazi se mrežni katalog knjižnice u programu CROLIST, mrežni katalog Nacionalne i sveučilišne knjižnice u Zagrebu (NSK), kao i katalozi drugih domaćih i inozemnih knjižnica. Pristup odgovarajućim bibliografskim bazama podataka i bazama podataka s cjelovitim tekstom osiguran je od strane Ministarstva znanosti i obrazovanja. Posredovanjem NSK i GISKO za proteklo izvještajno razdoblje osigurano je probno korištenje i probni pristup brojnim bazama podataka i informacijskim izvorima. Suvremena nastavna literatura nabavlja se prema zahtjevima i interesima nastavnika i suradnika, a na mrežnoj stranici knjižnice otvorena je mogućnost prijedloga za nabavu za nastavnike i za sve druge korisnike. Suvremena literatura dostupna je i putem online izvora na mrežnoj stranici knjižnice koji nude pristup izdanjima u otvorenom pristupu.

Ukupan broj naslova tekuće periodike (*dnevnog i tjednog tiska, stručnih i znanstvenih časopisa*) te ostali časopisi koje Knjižnica Fakulteta omogućava svojim korisnicima za korištenje:

- 92 tiskana + 13 e- izdanja;
- časopisi u e- pristupu iz baza podataka časopisa koje financira Ministarstvo znanosti i obrazovanja (*Taylor & Francis Subject Collections, De Gruyter Journals, Emerald Journals, Springer Journals, Palgrave Macmillan Journals, Cambridge Journals, Oxford Journals, SAGE Journals i dr.*);
- časopisi u e- pristupu u bazi Econlit (2038);
- časopisi u e- pristupu iz ekonomskih i srodnih baza podataka na mrežnoj stranici Knjižnice (više od 50.000);
- časopisi u bazi DOAJ (19000);
- časopisi u e- pristupu iz različitih otvorenih izvora informacija namijenjeni ekonomskoj struci (npr. HRČAK);
- časopisi u e- pristupu u repozitorijima u otvorenom pristupu domaći i inozemni;
- časopisi u e- pristupu koje izdaju Ekonomski fakulteti u Hrvatskoj, a nalaze se u "Digitalnoj knjižnici".

⁵³ Pretraga i izrada voditeljice Knjižnice Fakulteta mr. sc. Jasminke Mihaljević za koju je popis nastavnika preuzet sa mrežnog mjesta Fakulteta, a pretraga završena s datumom 26.4.2023. godine.

Knjižnica Fakulteta nastoji što više sadržaja koje ima u svojoj ponudi učiniti dostupnim na svojim mrežnim stranicama i omogućiti korisnicima što jednostavnije pronalaženje traženih informacija, s obzirom da se navike, želje i potrebe korisnika prilagođavaju digitalizaciji. Sve potrebe korisnika knjižnice za literaturom koja nije dostupna u knjižnici Fakulteta omogućavaju se zahtjevom za međuknjižničnu posudbu (domaće i međunarodne literature). „Digitalna knjižnica Ekonomskog fakulteta u Osijeku“ implementirana je protekle godine (na inicijativu knjižnice Ekonomskog fakulteta u Zagrebu).

Uz pristup prethodno navedenim bazama podataka i izvorima informacija, posebno za nastavno osoblje Fakulteta, ostali važni izvori su baze podataka o nacionalnom gospodarstvu - Poslovna Hrvatska, kao i gospodarstvu Europske unije i svjetskom gospodarstvu koji, osim raspoloživih službenih statistika, obuhvaćaju i mnoštvo relevantnih informacija i podataka. Pristup specijaliziranim bazama o nacionalnom europskom gospodarstvu ograničen je i može se osigurati također uz značajna financijska sredstva. Dio tih podataka postao je dostupan putem znanstvenih projekata dok je dio osiguran kroz status istraživačke ustanove u programu Eurostata za mikro podatke.

Izdavačka djelatnost

Izdavačka djelatnost Fakulteta obuhvaća izdavanje udžbenika, knjiga i zbornika radova domaćih i međunarodnih znanstvenih skupova te joj se pridaje značajna pozornost na Fakultetu. U 2022. godini u izdanju Fakulteta i Sveučilišta J.J. Strossmayera izdane su 2 znanstvene monografije, 2 znanstvene knjige i 2 udžbenika, te 1 udžbenik u suizdavaštvu Sveučilišta J.J. Strossmayera i Ekonomskog fakulteta u Osijeku, Sveučilišta i Ekonomskog fakulteta u Rijeci, Sveučilišta i Ekonomskog fakulteta u Splitu te Sveučilišta i Ekonomskog fakulteta u Zagrebu.

Fakultet je izdavač zbornika radova konferencija kojima je organizator – *“Region, Entrepreneurship, Development”*, *„Interdisciplinary Management Research XVI“* i *„Business Logistics in Modern Management*, ili suorganizator – *International Conference on Operational Research, Osijek-Pforzheim Symposium*. Nastavno na navedeno, u 2022. godini održane su tri međunarodne znanstvene konferencije na kojima su prihvaćeni, recenzirani radovi objavljeni u sljedećim zbornicima radova: *zbornik radova 11. međunarodnog znanstvenog simpozija “Region, Entrepreneurship, Development”* koji sadrži 60 radova na ukupno 914 stranica; *zbornik radova „Interdisciplinary Management Research XVI“* sadrži 56 radova na ukupno 1072 stranice te *zbornik radova sa 20. međunarodne konferencije „Business Logistics in Modern Management“* kojeg čine 15 radova na ukupno 242 stranice.

Izdavačkom djelatnosti Fakulteta obuhvaćen je i časopis Ekonomski vjesnik / Econviews te GEM (Global Entrepreneurship Monitor) istraživanja za Republiku Hrvatsku. U 2022. godini izdana su dva broja časopisa *Ekonomski vjesnik / Econviews: Review of contemporary business, entrepreneurship and economic issues* sa ukupno 36 radova, i to: 18 originalnih znanstvenih radova, 8 prethodnih priopćenja, 7 preglednih radova, 1 stručni rad, 1 pregled knjige i 1 pregled konferencije.

Fakultet je suizdavač dva časopisa: *Ekonomski pregled* (u 2022. godini objavljeno je 5 brojeva) i *Croatian Operation Research Review (CROR)* koji je u 2022. godini objavio jedan broj sa 9 originalnih znanstvenih radova, a u čijem su uredništvu nastavnici Fakulteta.

Znanstveno istraživački i stručni projekti

Nastavno osoblje Fakulteta sudjeluje, u svojstvima voditelja i/ili istraživača, u provedbi i realizaciji različitih projekata koji se navode u nastavku Izvješća, podijeljeni u dvije tematske cjeline – znanstvene te stručne projekte.

Znanstveni projekti

Hrvatska zaklada za znanost

U 2022. godini realiziran je plan za drugu istraživačku godinu znanstveno-istraživačkog projekta financiranog od strane Hrvatske zaklade za znanost pod nazivom „**Ekonomski izazovi tranzicije prema niskougličnom rastu**“ (broj projekta: IP-2020-02-1018) koji je odobren na 48 mjeseci.

Fakultet je u 2022. godini podnio jednu prijavu znanstveno-istraživačkog projekta na natječaj Hrvatske zaklade za znanost u kojoj je Fakultet nositelj projekta te jednu prijavu u kojoj je Fakultet partner na projektu. U trenutku sastavljanja ovog Izvješća, rezultati natječaja još uvijek nisu objavljeni te se još čekaju.

Interni istraživački projekti

Jedan od instrumenta poticanja znanstvene aktivnosti nastavnika mogućnost je prijave internih istraživačkih projekata čije je razdoblje trajanja jedna ili dvije godine, ovisno o kompleksnosti teme internog projekta i planiranih aktivnosti za provedbu u sklopu istog. Na inicijativu Dekana i Uprave, Fakultet je i početkom tekuće 2022./2023. akademske godine objavio poziv za prijavu internih istraživačkih projekata čije se financiranje vrši iz vlastitih sredstava fakulteta te sredstava za višegodišnje institucionalno financiranje znanosti. U suradnji s Upravom Fakulteta, nastavnici su aktivno radili na međusobnom povezivanju istraživačkih područja i formiranju istraživačkih timova s ciljem povezivanja srodnih istraživačkih tema. Kao rezultat navedenom, istraživačke grupe pojedinačno su veće, a ukupan broj internih projekata je smanjen. Ukupno je prijavljeno 22 projekta, od čega je njih 8 jednogodišnjih i 14 dvogodišnjih, a uz koje je u procesu i 6 dvogodišnjih internih projekata koji su prijavljeni prethodne godine i sada ulaze u drugu godinu istraživanja. Proces cjelovite prijave novih internih projekata i unos realizacije prošlogodišnjih proveden je putem aplikacije Academio.

Stručni projekti / projekti primijenjenih istraživanja

Međunarodni projekti Fakulteta odnose se većinom na projekte financirane iz EU fondova, u čijim prijavama i provedbi Fakultet ima dugogodišnje iskustvo.

Erasmus + projekti:

1. **Business Analytics Skills for the Future-proof Supply Chains - BAS4SC**, nositelj projekta - Poznan University of Technology, Poznan, Poljska, a partneri na projektu su Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku Hrvatska, University of Maribor, Maribor, Slovenija, Poznan School of Logistics, Poznan, Poljska i University of Novi Sad, Novi Sad, Srbija, trajanje 36 mjeseci (1.10.2022. – 30.9.2025.)
2. **Virtual Visiting Professors (VIRTUALS)**, nositelj projekta je Vysoka skola Chemicko-Technologiccka v Praze, Češka a partneri na projektu su Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku Hrvatska i Kauno Technologijos Universitetas, Litva, trajanje 24 mjeseca (1. 3. 2021. – 28. 2. 2023.)
3. **CSI: CustomDigiTeach - Creating social impact through customized digital teaching formats**, nositelj projekta Fachhochschule Munster, Njemačka, a partneri na projektu su Inovacijsko-razvojni institut Univerze v Ljubljani, Slovenija; Momentum Marketing Services Limited, Irska; Sveučiliste

Josipa Jurja Strossmayera U Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku, Hrvatska i Univerza v Ljubljani, Slovenija, trajanje 24 mjeseca (1. 3. 2021. – 28. 2. 2023.)

Projekti financirani iz Operativnog programa Učinkoviti potencijali 2014. – 2020.:

1. **MI (MIGRACIJSKI IZAZOVI) – JUČER, DANAS SUTRA**, nositelj programa Udruga mladih i Alumni FET Pula, 14 partnera uključujući EFOS, trajanje 36 mjeseci (30. 10. 2020. - 30. 10. 2023.; izvor financiranja: Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.)
2. **VirtuOS - uspostava regionalnog centra kompetentnosti u sektoru turizma i ugostiteljstva**, nositelj projekta je Ugostiteljsko-turistička škola Osijek, a partneri na projektu su Ekonomski fakultet u Osijeku, Osječko-baranjska županija; Srednja strukovna škola Antuna Horvata; Obrtnička škola Požega; Srednja strukovna škola Vinkovci; Strukovna škola Virovitica, SUNČANE TOPLICE d.o.o.; HUP-ZAGREB d.d.; PALISADA d.o.o.; Filozofski fakultet Osijek i Udruga djece i mladih s poteškoćama u razvoju Zvono, trajanje 45 mjeseci (27. 3. 2020. – 27. 12. 2023.), izvor financiranja: Operativni program Učinkoviti ljudski potencijali 2014.-2020.

Projekt financiran iz Europskog fonda za regionalni razvoj:

1. **CROvizione**, nositelj Ekonomski fakultet u Osijeku, trajanje 36 mjeseci (1. 5. 2020. - 1. 5. 2023.); izvor financiranja: Europski fond za regionalni razvoj, partneri Hrvatska agencija za poljoprivredu i hranu, Sveučilište u Zagrebu, Agronomski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Prirodoslovno-matematički fakultet)

Projekt financiran iz EIT KIC Urban Mobility programa:

1. **Transformation, Acceleration, Networking, Development, Entrepreneurial education and Mentoring+ (TANDEM+)**, nositelj projekta je University of Aveiro, Portugal, a partneri na projektu su Strascheg Center for Entrepreneurship GmbH, University of Applied Sciences, Munich, Njemačka, Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku, Hrvatska, Ikonomicheski universitet – Varna, Bugarska, Dundalk Institute of Technology, Irska, Češke visoke učeni technicke v Praze, Češka, Fonden for Entreprenorskab, Danskan i Fundacio Tecnocampus Mataro-Maresme, Španjolska. Projekt se financira iz EIT KIC Urban Mobility programa, trajanje 24 mjeseca (srpanj 2021. – srpanj 2023.)
  - *podprojekt EUFORIA – Education Framework for Urban Resilience Innovation Activities*, čiji nositelj je Athens University of Economics & Business – Athens Center for Entrepreneurship and Innovation (ACEin) iz Grčke, a partneri na projektu su Athens Centre for Entrepreneurship and Innovation ACEin-AUEB (Grčka), The Edge: R&BD (Bugarska), Strascheg Center for Entrepreneurship (SCE) (Njemačka), J.J. Strossmayer University in Osijek (Hrvatska) i University of Aveiro (Portugal). Projekt obuhvaća dvije faze. Prva faza traje od kolovoza 2021. do prosinca 2021., a druga faza od siječnja 2022. do prosinca 2024.

Tijekom 2022. godine, uspješno su završena tri projekta: *Izvršnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije (E4)*, projekt *ARDENT - Advancing Rural Development through Entrepreneurship Education for Adults* i projekt *European Training Programme in Entrepreneurship for Educators*.

Također, na Fakultetu se kontinuirano prate svi izvori podataka o raspoloživim pozivima i tenderima nacionalnih i međunarodnih projekata. Pripadajuća dokumentacija za pripremu takvih projekata je u pravilu dostupna, ali je potrebno pojačati potporu i motivaciju za sudjelovanje u takvim projektima.

Upravljačke funkcije, članstva u uredništvima, programskim i organizacijskim odborima

Nastavno osoblje Fakulteta (zaposlenici Fakulteta u znanstveno - nastavnom, nastavnom i suradničkom zvanju) sudjeluje u radu brojnih znanstvenih i stručnih skupova ne samo u svojstvu autora i/ili sudionika istih, nego i kroz članstva u programskim i organizacijskim odborima, kao i kroz uredništvo ili članstvo u uredničkim odborima znanstvenih (i stručnih) časopisa kategoriziranih u relevantnim citiranim bazama.

Nastavno osoblje Fakulteta aktivno je u radu sljedećih konferencija i skupova:

- International scientific conference Business Logistics in Modern Management;
- International Scientific Symposium „Region, Entrepreneurship, Development“ (RED);
- Interdisciplinary Management Research;
- CROMAR (Croatian Marketing Association) Congress;
- International Scientific Conference, Poznan, Poljska;
- International scientific-technical conference Manufacturing, Poznan University of Technology, Poznan, Poljska;
- 2nd International Conference SINCERE;
- International Scientific Conference „Economy of Integration“ (ICEI) Tuzla, BiH;
- International Scientific and Professional Conference CRODMA;
- International Conference on Operational Research (KOI);
- BEMM conference;
- ICEL – International Conference on Entrepreneurial Learning;
- International Business Information Management Association (IBIMA) Conference.

Časopisi u čijim je djelatnostima nastavno osoblje Fakulteta aktivno:

- Ekonomski vjesnik / Econviews: Review of contemporary business, entrepreneurship and economic issues;
- Ekonomski pregled;
- Croatian Operational Research Review (CRORR);
- Journal of Logistics and Sustainable Transport;
- Journal Economics Ideas and Practice;
- Paragraf;
- Temel international journal;
- Frontiers in Management and Business;
- Suvremena trgovina;
- Obrazovanje za poduzetništvo – E4E: znanstveno stručni časopis o obrazovanju za poduzetništvo;
- Journal of Risk and Financial Management;
- Business Systems Research Journal;
- Review of Business Research;
- The European Journal of Applied Economics;
- BH Ekonomski forum;
- Ekonomske perspektive.

Aktivnost nastavnog osoblja Fakulteta kroz članstva i/ili upravljačkih funkcija u profesionalnim udruženjima:

- CROMAR;
- Hrvatsko društvo ekonomista;
- Hrvatski klaster konkurentnosti kreativnih i kulturnih industrija;

- Udruga računovođa i financijskih djelatnika Osijek;
- Hrvatska zajednice računovođa i financijskih djelatnika (HZRFD);
- Centar za poduzetništvo;
- CEPOR – Centar za politiku razvoja malih i srednjih poduzeća i poduzetništva;
- Hrvatsko društvo sudskih vještaka i procjenitelja;
- Croatian Supply Chain Management Community;
- European Retail Academy (ERA);
- Junior Faculty Development Program (JFDP);
- Council of Supply Chain Management Professionals (CSCMP);
- Marketing Educators Associations (MEA);
- United States Alumni Community of Croatia (USACC);
- EURO Working Group on Retail Operations;
- Hrvatska udruga nabavne djelatnosti;
- INSOL Europe;
- European Council For Small Business and Entrepreneurship;
- Hrvatsko društvo za operacijska istraživanja;
- Hrvatsko statističko društvo;
- International Academy of Business and Economics;
- ERENET - ENTREPRENEURSHIP RESEARCH AND EDUCATION NETWORK OF CENTRAL EUROPEAN UNIVERSITIES;
- European Accounting Association;
- UNJSVU Udruga nastavnika jezika struke na visokoškolskim ustanovama/ Association of LSP Teachers at Higher Education Institutions;
- HUPE Hrvatska udruženje profesora engleskog jezik / Croatian Association of Teachers of English.

Izvan okvira rada Fakulteta i primarnih djelatnosti istog, kao i povezanih institucija i djelatnosti, nastavno je osoblje uključeno i aktivno u radu različitih strukovnih tijela, odbora u privatnom i javnom sektoru, kao i u lokalnim i građanskim udrugama. Od navedenih, ističu se članstva u udrugama i visokoprofiliranim tijelima od nacionalne važnosti, primjerice:

- *Nacionalno vijeće za konkurentnost;*
- *Research and Innovation Advisory Committee* za GEM konzorcij;
- Upravni odbor *European Council for Small and Medium Enterprises.*

Također, nastavno osoblje Fakulteta djeluje i kao član(ovi) lokalnih i građanskih udruga poput Njemačke zajednice, Udruge Celivita, te, naravno, Udruge Alumni EFOS.

Popularizacija znanosti

Na Fakultetu je, već tradicionalno, održan **VI. Susret znanosti i gospodarstva** krovnog naslova „*Tržište rada i postpandemijski oporavak: restrukturiranje, fleksibilnost, otpornost?*“ s ciljem rasprave o okolnostima (i izazovima) tržišta rada "današnjice" (ekonomska situacija, demografski izazovi, strukturne neravnoteže, novi Zakon o radu, pandemijsko-postpandemijske promjene, ...). Susreti znanosti i gospodarstva osmišljeni su kao nastavak uspješne suradnje s Hrvatskom udrugom poslodavaca i projekta dobrovoljnih studentskih stručnih praksi s temeljnim ciljem okupljanja bitnih dionika tržišta rada i s naglaskom na naše studente i njihove "karijerne strepnje". Pokrovitelj istih je Ministarstvo rada, mirovinskog sustava, obitelji i socijalne politike.

Nastavnici Fakulteta, održavanjem predavanja i izradom postera, sudjelovali su u radu **Festivala znanosti**, najvećeg i najpoznatijeg nacionalnog događaja s temeljnim ciljem promicanja i popularizacije znanosti, a koji se u tekućoj akademskoj godini održao od 24. - 29. travnja 2023. godine s krovnom temom PRIRODA I DRUŠTVO. Na Festivalu znanosti sudjelovalo je 16 nastavnika organizirajući 5 tematskih predavanja te izradom i izlaganjem 3 postera u prostorima Fakulteta (EFOS, Aula znanosti, Aula glagoljice).

Kreativna riznica, popularizacijski simpozij kreativne industrije, pod krovnom temom BURZA KREATIVNOSTI, održao se, u suradnji većeg broja javnih ustanova, partnera i sponzora, u periodu od 25. - 27. travnja 2023. godine na Fakultetu. Ovaj popularizacijski simpozij javno je otvoren izlagačima i posjetiteljima i u službi je društveno odgovornog udruživanja kulturnih i gospodarskih učinaka. U okviru ovogodišnje Kreativne riznice obuhvaćena su 32 programska sadržaja u kojima je sudjelovalo 76 izlagača, a održavanje sedam panel-rasprava i intervjuja moderirali su nastavnici Fakulteta. U odborima Kreativne riznice volonterski sudjeluje 30 nastavnika, djelatnika i studenata Fakulteta.

U promatranoj akademskoj godini, **Udruga Alumni EFOS**, koja okuplja bivše studente Ekonomskog fakulteta u Osijeku, organizirala je i održala nekoliko događanja namijenjenih svim zainteresiranim članovima (i javnosti). U prosincu 2022. godine održan je božićni Alumni Talk na temu „*EFOS na tržištu rada – kako nakon diplome?*“. Udruga „Alumni EFOS“, u suradnji s Ekonomskim fakultetom u Osijeku i Udrugu „Za Vukovar“ organizirali su i održali okrugli stol i panel raspravu na temu „*Izgradnja održive poslijeratne ekonomije – iskustvo Vukovara*“. „*PBZ Agribusiness day*“, organiziran je i održan u zajedničkoj organizaciji Privredne banke Zagreb (PBZ-a i EFOS-a) s temeljnim ciljem rasprave i donošenja zaključaka o bitnim temama koje su od značaja za razvoj hrvatske poljoprivrede, njezinu ekonomsku ulogu u razvoju gospodarstva kao i prehrambenog sektora.

Radionice, edukacije i licence

Na Fakultetu se kontinuirano održavaju radionice i edukacije s ciljem jačanja znanstveno - istraživačkog kapaciteta profesora, docenata, viših asistenata i asistenata, te unaprjeđenja procesa praćenja i organizacije znanstveno-istraživačkog rada.

Pored internih radionica o alatima i mogućnostima primjene aplikacije/sustava Academio te izrade, prijave i praćenja internih istraživačkih projekta, održane su i:

- Online radionica „*Academic Integrity – Plagiarism and How to Avoid It*“;
- Radionica „*Umjetna inteligencija (AI) u akademskom životu*“;
- Radionica „*Kreiranje i upravljanje sadržajem za društvene mreže Ekonomskog fakulteta*“;
- Online radionica „*Stilovi mentorstva i uloga mentora/savjetnika*“.

Pored navedenih, dio nastavnika pohađao je niz različitih online i on-site edukacija vezano za metodologiju znanstveno-istraživačkog rada ili za osobno područje interesa i rada.

Ključni resursi za znanstvenu aktivnost nastavnog osoblja Fakulteta raspoloživa su prostorna, informatička (mrežna, računalna i programska) te podatkovna (informacijska) infrastruktura. Svi znanstvenici imaju zadovoljavajuće prostorne kapacitete i dobro opremljenu informatičku infrastrukturu koja je nabavljena prvenstveno iz vlastitih financijskih sredstava Fakulteta kao i sredstava projekata na

kojima znanstvenici participiraju. Nastavnicima je omogućen pristup sljedećim alatima i programskim paketima:

- Instatext – alat za pisanje i uređivanje teksta,
- SPSS - Statistical Package for the Social Science for Windows - softver za statističku analizu podataka,
- Statistica – programski paketi za analizu podataka.

Zaključno, proučavanjem preporuka za unaprjeđenje nastavnih i znanstvenih aktivnosti iz *Izvešća o unutarnjoj prosudbi sustava za osiguranje kvalitete* iz prethodne 2021./2022. akademske godine, Fakultet je djelomično uvažio iste, u mjeri i obujmu u kojem je navedeno bilo moguće, no uočava se potreba, kao i prostor za poboljšanje i napredak. Neupitno je kako se ulažu naponi i trud u ispunjavanju dobivenih preporuka, no nužno je i dalje kontinuirano poticati na ostvarivanje istih, s konačnim ciljem ostvarivanja dobrobiti kako za svakog pojedinačnog nastavnika / suradnika, tako u konačnici i za Fakultet. Osvrtom na preporuke za poboljšanje nastavnih i znanstvenih aktivnosti danih u prošlogodišnjem Izvešću, zaključuje se sljedeće:

- ostvaren je preporučeni omjer studenata i nastavnika (prethodno u Izvešću navedeno i obrazloženo), kao i ujednačena nastava opterećenost nastavnika i suradnika, a u skladu s potrebama, angažiran minimalno dovoljan broj vanjskih predavača;
- zbog pandemijskih ograničenja i posljedica iste, nije u potpunosti ispunjena preporuka za pojačavanje vanjske (domaće i međunarodne) suradnje u nastavi, čemu treba težiti i preporučuje se i ove godine za buduća razdoblja (dano u nastavku), no iskorištavaju se prednosti online radionica kao novog oblika razmjene informacija i educiranja;
- u proteklom razdoblju nisu održane aktivnosti (radionice / edukacije) za osposobljavanje nastavnika za izvođenje nastave na engleskom jeziku, no s obzirom na praksu u ranijim akademskim godinama i održavanjem istih, a u skladu s potrebama i željama nastavnika, navedene će zasigurno opet biti provedene;
- sustav motiviranja i nagrađivanja nastavnika koji održavaju nastavu na engleskom jeziku za dolazne Erasmus+ studente nije ofromljen;
- nastavnici i suradnici su obvezni provoditi redovito sustručnjačko praćenje nastavnog rada, no provedba istog nedovoljno je kontrolirana jer ga sve Katedre i dalje ne provode kontinuirano;
- nastavnici kontinuirano rade na aktivnostima koje bi rezultirale boljom indeksiranošću časopisa i zbornika radova koji su obuhvaćeni izdavačkom djelatnošću Fakulteta, no s obzirom da je navedeno kontinuirana aktivnost tako je i preporuka jer naponi za istim ne mogu biti završeni kada se indeksacija utvrđuje na godišnjoj bazi, posebice kod zbornika radova koji svake godine, po završetku konferencija, prolaze ponovni postupak utvrđivanja iste;
- nastavnicima i suradnicima pruža se potpora za razvijanje međunarodne suradnje, no obujam iste ovisi o iskazanim potrebama i planovima samih nastavnika te je navedeno također kontinuirana aktivnost, čija provedba ne može biti ograničena na jednu akademsku godinu;
- radionice za prijavu projekata vođene nastavnicima koji su uspješno proveli znanstveno - istraživačke projekte nisu organizirane, ali je održana radionica za prijavu internih istraživačkih projekata, sukladno izmjenama u procesima prijave putem sustava Academio, kao i obvezi da isti moraju imati znanstveni aspekt.

Ostale preporuke koje se odnose na uspostavljanje trajne financijske analize i izvješćivanje znanstveno istraživačkog rada; predstavljanje internih projekata doktorandima i predlaganje zajedničkih radova nastavnika i studenata; vezanje objavljenih radova uz istraživačka područja internih projekata kao i kontinuirano mjerenje i podizanje h-indeksa svakog znanstvenika kontinuirane su aktivnosti koje su (djelomično) ispunjene, odnosno u mjeri u kojoj je navedeno bilo moguće ili se postavilo kao prioritet,

sukladno svim ostalim aktivnostima nastavnika i suradnika. Također, za cjelovito ispunjavanje istih iziskuje se i duži vremenski period kao i opetovana, kontinuirana provedba.

Zaključno, analizom rada nastavnika i suradnika, Fakultet ima razvijene dobre mehanizme i pravila zapošljavanja, razvijanja, napredovanja, analiziranja i planiranja nastavnog / radnog opterećenja i nastavne uspješnosti nastavnika. Rad nastavnika redovito se prati i provedbom interne i eksterne evaluacije (studentskih anketa), temeljem čijih se rezultata dobiva uvid u rad kako nastavnika tako i cjelokupnog nastavnog procesa po pojedinačnim kolegijima. Sukladno navedenom, prema nastavnicima i suradnicima po potrebi se primjenjuju i primjerene formalne mjere, kao i neformalne u vidu prvotnih razgovora i analiza rezultata anketa (kada se za navedenim ukaže potreba). Najbolje ocijenjeni nastavnici, prema rezultatima Jedinstvene sveučilišne ankete, od Dekana Fakulteta dobivaju javno priznanje, pohvalu te zahvalu za izvrsni nastavni rad. Također, nastavnici i suradnici bivaju nagrađeni, kako novčano, tako i javnim priznanjem i zahvalom za znanstvenu izvrsnost prilikom objavljivanja autorskih radova u referentnim bazama. Mehanizmi poticanja znanstvene izvrsnosti su transparentno objavljeni i poznati cjelokupnom nastavnom osoblju. Fakultet ima razrađene mehanizme poticanja mobilnosti nastavnog osoblja, a kontinuirano nudi i prilike za profesionalni individualni razvoj, inoviranje nastavnih metoda i tehnologija, omogućavanjem svim nastavnicima i suradnicima individualna usavršavanja, pohađanje željenih edukacija, seminara i radionica, nabavljanjem stručne i znanstvene literature te ostalih potrebnih sredstava za što uspješniji rad nastavnika.

Uprava Fakulteta posebnu pozornost usmjerava na svoj nastavni i suradnički kadar, kao glavnom nositelju nastavnog procesa, od čega se posebno ističe održavanje individualnih razgovora sa svakim pojedinim nastavnikom i suradnikom u 2022./2023. akademskoj godini, po prvi put dosad. Navedeni individualni sastanci primarno su imali cilj pružiti priliku svakom nastavniku i suradniku za iznošenje vlastitih mišljenja i stavova o radu Fakulteta, primjenom SWOT analize, kao i slobodno izražavanje vlastitih želja i preferencija u vidu trenutnih te budućih nastavnih i znanstvenih interesnih područja. U nastavnim procesima, uočeni su pozitivni pomaci, posebice u dijelu ostvarivanja preporučenog i željenog omjera broja nastavnika i studenata (1:30). U ovoj je akademskoj godini navedeni u skladu s preporučenim, odnosno < od istog, sukladno čemu se može zaključiti kako je prethodno ukidanje stručnih studija te izmjene studijskih programa u jedinstveni prijediplomski studij i ukidanjem smjerova na istom pozitivno rezultiralo te dovelo do postizanja preporučenog omjera nastavnika i studenata, sukladno preporukama povjerenstva u procesu reakreditacije Fakulteta.

Vezano za znanstveno istraživačke aktivnosti i djelatnost nastavnika i suradnika, kao i u prethodnim akademskim godinama, nužno je poticati produktivnost iste te uložiti dodatne napore za ostvarivanje što bolje indeksiranosti časopisa i zbornika radova koji su obuhvaćeni izdavačkom djelatnošću Fakulteta. Nadalje, uočena je problematika vezana za uvid u evidenciju broja te vrsta publiciranih radova nastavnika i suradnika Fakulteta, kao i indeksiranost istih u referentnim bazama podataka te citiranost radova, kao primjerice: autori nehotice evidentiraju netočne podatke o unesenim radovima za čije je ispravke nužno kontaktirati odgovorne osobe iz tehničke podrške baza; h-indeks ne može biti u potpunosti točan ukoliko netko od autora ima objavljene radove pod više različitih prezimena i imena, odnosno ako isti nisu objedinjeni i sl. No, pozitivna činjenica je kako se sve prethodno navedeno odnosi na manji broj nastavnika i suradnika jer većina ima ažurirane profile te popise svojih radova, a za dio nastavnika i suradnika koji to još nemaju, navedene nužne aktivnosti ne iziskuju prevelike napore kako bi se dane preporuke i uspješno realizirale.

Preporuke za unaprjeđenje nastavne aktivnosti:

- na prijediplomskoj i diplomskoj razini studija, potrebno je težiti osiguravanju i očuvanju visoke razine kvalitete i prepoznatljivosti obrazovnih programa u području ekonomije i poslovne ekonomije s ishodima učenja koji će omogućiti stvaranje potrebnih kompetencija sukladno zahtjevima okruženja i tržišta rada;
- na razini poslijediplomskih studija, potrebno je pojačati napore prepoznatljivosti i brendiranja istih u tuzemstvu i inozemstvu kako bi postali atraktivniji za upis novim polaznicima;
- programe cjeloživotnog obrazovanja potrebno je brendirati i učiniti prepoznatljivima te raditi na aktivnostima privlačenja za upis zainteresiranih dionika (primjerice provedbom različitih marketinških aktivnosti → na društvenim mrežama i medijima kao (trenutno) najznačajnijim medijima za interakciju, komunikaciju i suradnju među ljudima te međusobnu razmjenu informacija i sadržaja);
- ostvareni omjer studenata i nastavnika potrebno je održavati na trenutnoj razini jer je u ovoj akademskoj godini konačno postignut preporučeni omjer te kontinuirano paziti na ujednačavanje nastavne opterećenosti među nastavnicima i suradnicima;
- vezano za provedbu sustručnjačkog praćenja kao alata za dobivanje konstruktivnih komentara, kritika i sugestija ostalih nastavnika, u ovoj je akademskoj godini preporuka podsjetiti Katedre / nastavnike i suradnike na obvezu, kao i redovitije kontrolirati provedbu istog, a kao i prethodne godine, sva izvješća bilo bi poželjno pohranjivati i čuvati na jednom mjestu – Uredu za kvalitetu;
- vezano za domaću i međunarodnu vanjsku suradnju u nastavi, bilo bi poželjno pojačati provedbu iste s ciljem ostvarenja dodane vrijednosti kako za studente, tako i za nastavnike;
- neupitna je važnost i nužnost poticanja aktivnosti postizanja većeg broja dolazne mobilnosti (kako studenata, tako i (ne)nastavnog osoblja), a s tim u svezi, poželjno je pojačati aktivnosti za osposobljavanje nastavnika za izvođenje nastave na engleskom jeziku, kao i pripremiti cjelokupno (ne)nastavno osoblje za provedbu navedenih aktivnosti;
- potencijalno osmišljavanje sustava, u primarnom kontekstu, poticanja i motiviranja svih nastavnika i suradnika na održavanje nastave za Erasmus+ studente na engleskom jeziku.

Preporuke za unaprjeđenje znanstveno-istraživačkog rada:

- potrebni su i nužni zajednički naponi Fakulteta i nastavnog osoblja za kontinuiranim aktivnim radom na što boljoj i većoj indeksiranosti časopisa i zbornika radova koji su primarno obuhvaćeni izdavačkom djelatnošću Fakulteta;
- nastavnike i suradnike nužno je poticati i pritom im pružati potporu u razvoju međunarodne/ih suradnje/i s konačnim ciljem jednostavnijeg dolaženja do odgovarajućih kontakata u interesnim područjima istraživanja, suradnjama na međunarodnim znanstvenim radovima ili projektima;
- nastavnici koji su uspješno proveli znanstveno - istraživačke projekte ili neki oblik uspješne inozemne ili tuzemne suradnje s drugim istraživačima i Fakultetima trebali bi prenijeti svoja pozitivna iskustva i znanja ostalim nastavnicima i suradnicima putem održavanja edukacija / radionica, a s tim u svezi i dodatno ojačati ulogu i podršku Ureda za projekte oko procesa pripreme, prijave i provedbe znanstveno istraživačkih projekata;
- interni istraživački projekti Fakulteta trebali bi rezultirati publiciranjem radova kako je u procesu prijave i planirano, uz maksimalno iskorištavanje sredstava koja su za realizaciju istih u vremenu trajanja projekta (jedna ili dvije godine) i osigurana, i dodatno, u idućim akademskim godinama trebalo bi težiti suradnji istraživača Fakulteta s ostalim Ekonomskim fakultetima u RH;
- problematika unosa krivih podataka o radovima nastavnika i suradnika u CROSBİ, kao i oko cjelokupne evidencije podataka vezanih uz publicirane radove nastavnika i suradnika,

potencijalno bi se mogla riješiti održavanjem edukacije o pravilnom unosu radova u znanstvenu bibliografiju CROSBİ kao službenu i referentnu bazu podataka u Republici Hrvatskoj;

- u budućem je razdoblju potrebno mjeriti i podizati h-indeks svakog znanstvenika, čemu prethodi ispunjenje uvjeta povezivanja i objedinjavanja svih radova nastavnika i suradnika pod jedinstvenim međunarodnim identifikatorom istraživača – ORCID ID (Open Researcher and Contributor Identifier), kao i WoS Researcher ID te Scopus Author ID, čije korištenje omogućava bolju vidljivost autora, kao i matične institucije;
- nastavnici i suradnici trebali bi kontinuirano unositi i ažurirati podatke o publiciranim radovima i putem ostalih profila, baza i pretraživača znanstvene literature (CROSBİ, Google Scholar, ...).

6. Resursi za učenje i podrška studentima

Rita-Krin Boduljak, univ.mag.oec. i Saša Milaković, student

„Visoka učilišta moraju odgovarajuće financirati aktivnosti učenja i poučavanja te osigurati dostatne i lako dostupne resursa za učenje i podršku studentima.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Resursi za učenje i podrška studentima obuhvaćaju materijalne resurse potrebne za optimalno odvijanje nastave i učenje te podršku studentima u vidu mentora, savjetnika i službi Fakulteta. S obzirom na ulogu Ekonomskog fakulteta u Osijeku u obrazovanju studenata, ključni su dostatni kapaciteti koji će studentima pružiti optimalno okruženje i podršku u svim aspektima studiranja i profesionalnog razvoja. Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku materijalni i ljudski resursi prilagođavaju se potrebama studenata kroz kontinuiran rad na dostupnosti i kvaliteti. U nastavku će se opisati i vrednovati pojedinačni resursi za učenje i podršku studentima kojima se nastoje ostvariti standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju.

Materijalni resursi, infrastruktura i službe podrške

U svrhu izvođenja nastave i drugih potreba okupljanja, Fakultet raspolaže s ukupno 14 dvorana. U prizemlju, u Auli znanosti nalaze se tri dvorane namijenjene većem broju studenata koje nose imena velikana - biskupa Josipa Jurja Strossmayera, te dvojice hrvatskih nobelovaca - Vladimira Preloga i Lavoslava Ružičke, a koji su svi s Osijekom usko povezani. Na katovima se nalaze Aula glagoljice i ostatak manjih dvorana namijenjenih manjim grupama studenata u kojima je omogućena lakša komunikacija između nastavnika i studenata. Cjelokupni interijer Fakulteta ukrašen je meandriranom glagoljicom kojom studenti uče o nematerijalnoj kulturnoj baštini, a Aula glagoljice je drugi najveći unutarnji prostor oslikan glagoljicom u Republici Hrvatskoj. Na Fakultetu se nalaze 4 dvorane opremljene informatičkom opremom, a ukupno je 215 računala namijenjenih za nastavu i studente (14 računala na katedrama, 168 u informatičkim dvoranama, 32 u čitaonici i 1 računalo u Auli glagoljice namijenjeno prijavi/odjavi ispita i ispisivanju potvrda). Jedna dvorana na katu koja je opremljena informatičkom opremom, u znak sjećanja na prerano preminulu prof.dr.sc. Marijanu Zekić Sušac, dobila je ime po njoj. Zbog pandemije i nemogućnosti održavanja fizičke nastave na Fakultetu, u akademskoj godini 2019./2020. snimljena je virtualna šetnja po EFOS-u⁵⁴ koja se može pronaći na mrežnim stranicama Fakulteta. Osim računalima, Fakultet raspolaže i pametnom pločom koja se u nastavi koristi zbog svojih interaktivnih obilježja. U svakoj se pak dvorani nalaze audiovizualna pomagala (računalo, zvučnici, projektor, platno i dr.). Prostor, raspoloživost opreme i softverska podrška su na zavidnoj razini i mogu odgovoriti na potrebe velikog broja studenata. Ipak, postoji potreba za dodatnim višenamjenskim, digitalno opremljenim prostorima manjih kapaciteta za potrebe rada s manjim skupinama studenata (mentorski rad) ili individualno učenje. Prostor Fakulteta u cjelini pravilno se održava uvažavajući higijenske i estetske kriterije, uz one nužne infrastrukturne. Raspoloživost stolica i stolova za praćenje nastavnog procesa primjerena je potrebama, a prostori raspolažu standardnim potrebnim inventarom (pločom za pisanje, potrošnim materijalom, sustavom grijanja i klima uređaja koji omogućavaju efikasnu izvedbu nastave u različitim vremenskim

⁵⁴ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/virtualna-setnja/> (pristupljeno: 20. travnja 2023.)

uvjetima).

Međutim, kvalitetna infrastruktura ne znači nužno i optimalnu podršku učenju. Uloga pomoćnog i administrativnog osoblja ključna je za pružanje usluga podrške. Službe podrške na Ekonomskom fakultetu u Osijeku kontinuirano se kadrovski popunjavaju kvalificiranim zaposlenicima, a zaposlenici imaju i mogućnost razvoja vlastitih kompetencija. Unutarnjim se osiguravanjem kvalitete jamči da su svi resursi, pa tako i službe podrške, svrsishodni i pristupačni studentima te da su studenti upoznati s uslugama koje im stoje na raspolaganju. Uloga pomoćnih službi osobito je važna u olakšavanju mobilnosti studenata unutar i između različitih sustava visokog obrazovanja. Također, pri planiranju i osiguravanju resursa za učenje i podršku studentima vodi se računa o potrebama raznolike studentske populacije (studenti stariji od 25 godina, izvanredni studenti, studenti iz inozemstva, studenti s invaliditetom). Kako bi se kontinuirano unaprjeđivala kvaliteta dostupnih resursa, na Fakultetu se vrši kontrola kvalitete studijskih programa kao i kvalitete usluge službi podrške (interna studentska i anketa na razini Sveučilišta). Fakultet kontinuirano nastavlja ostvarivati uspješne rezultate prema ocjenama studenata. U nastavku su opisane pojedinačne aktivnosti i službe koje osiguravaju podršku studentima.

Ured za studente i studije – Referada⁵⁵

Ured za studente i studije služba je za potporu studentima od strane nenastavnog osoblja. Sukladno zakonskim odredbama, provode upise studenata na prijediplomske, diplomske i poslijediplomske studije. Prilikom upisa studenata na prijediplomski i diplomski studij, uvažavaju se rokovi i odredbe koje propisuje Ministarstvo znanosti i obrazovanja. Definirani su postupci provedbe priznavanja visokoškolskih kvalifikacija, razdoblja studija i prethodnog učenja u slučaju nastavka studija. Osim upisa, Ured za studente i studije izdaje potrebne potvrde o statusu studenta i prijepise ocjena te zaprima zahtjeve za premještanje na drugi studijski smjer ili status te koordinira procesom prijave i obrane završnih i diplomskih radova. Nenastavno osoblje kontinuirano razvija svoja znanja i vještine odlaskom na stručna usavršavanja. Ured ima svoju mrežnu stranicu u sklopu službenog mrežnog sjedišta Fakulteta na kojoj je moguće pronaći važne informacije i obrasce kao i Upute za prijavu završnog ili diplomskog rada. Ured se nalazi u prizemlju Fakulteta, radno vrijeme je radnim danom od 8:00 do 12:00 sati, a utorkom dodatno od 16:00 do 18:00 sati čime se nastoji osigurati fleksibilnost zbog izvanrednih studenata.

Knjižnica⁵⁶

Knjižnica kao posebna organizacijska jedinica djeluje u sastavu Ekonomskog fakulteta u Osijeku u funkciji obrazovanja studenata i kao informacijska potpora znanstveno-istraživačkom radu nastavnog osoblja. Temeljna je zadaća Knjižnice nabava, obrada, diseminacija, posudba, zaštita i čuvanje knjižne građe, te stavljanje na raspolaganje korisnicima. Svojim korisnicima i svima zainteresiranima omogućuje neometan pristup informacijama potrebnim za izvršavanje nastavnih planova i kolegija pojedinačnih studija, te u istraživačkom i nastavnom radu, a u svrhu povećanja razine znanja i informacijske pismenosti. Knjižnica Ekonomskog fakulteta smještena je na prostoru od preko 350 m² ukupne površine u okviru kojeg se nalazi posudbeni odjel s knjižnim policama u slobodnom pristupu i prostor za čitaonicu. U čitaonici je smješteno 32 računala namijenjenih korisnicima. Računala su opremljena MS Office paketima i pristupom Internetu s mogućnošću korištenja domaćih i međunarodnih baza podataka putem portala Nacionalne i sveučilišne knjižnice. Početkom 2014. godine Knjižnica je nabavila program za

⁵⁵ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/referada/> (pristupljeno: 20. travnja 2023.)

⁵⁶ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/knjiznica/> (pristupljeno: 20. travnja 2023.)

knjižničnu djelatnost CROLIST i započela sa formiranjem *online* kataloga. Ukupan knjižnični fond broji gotovo 40.000 svezaka knjižne građe, 92 domaća i inozemna naslova tiskanih stručnih i znanstvenih časopisa, 13 naslova e-časopisa te tri naslova tiskanih novina. Sadržaj knjižničnog fonda obuhvaća sve udžbenike, priručnike, zbirku magistarskih radova i doktorskih disertacija i ostalu stručnu i znanstvenu literaturu koja je potrebna za studij ekonomskih znanosti. Posebno je izdvojena referentna građa: enciklopedije, leksikoni, rječnici. Sva knjižnična građa dostupna je za posudbu ili za rad u čitaonici. Knjižnica obavlja knjižničnu i informacijsku djelatnost na principima najviše kvalitete koristeći ukupne resurse: cjelokupni knjižnični fond, zaposlenike, opremu te prostor namijenjen posudbi i čitaonici. Knjižnica organizira edukaciju o izvorima informacija, načinu pretraživanja baza podataka, te o drugim temama za koje se iskaže interes, i to grupno ili individualno. Otvorena je usluga komunikacije s Knjižnicom putem elektronske adrese: knjiznica@efos.hr, na koju se mogu poslati i prijedlozi, pohvale i kritike. Omogućeno je upisivanje prijedloga za nabavu literature u „knjigu deziderata“.

Knjižnica svoju djelatnost produbljuje aktivnim sudjelovanjem u različitim projektima. Jedan od njih je „Zelena knjižnica“, koji ima za cilj poučiti javnost i širiti svijest o održivom razvoju i nužnosti zaštite okoliša kroz različite aktivnosti. Postoji i projekt „Kreativna knjižnica“ kojim se različitim aktivnostima i izložbama prezentiraju kreativne ideje kojima se potiče na čitanje i korištenje Knjižnice. Projekt EU kutak (stalna izložba knjiga i brošura EU tematike) iznimno je važan za informacijsko opismenjavanje korisnika o EU (u Knjižnici su studentima dostupne različite tiskane publikacije Europske unije, u sklopu suradnje s Javnom ustanovom Županijske razvojne agencije Osječko-baranjske županije i Informacijskim centrom Europe Direct Osijek). U sklopu službenog mrežnog sjedišta Fakulteta, nalazi se i mrežna stranica Knjižnice koja sadrži sve relevantne informacije, a knjižnično osoblje dijeli novosti i na društvenim mrežama⁵⁷. Upis u Knjižnicu je jednostavan i suvremen: potrebno je ispuniti *online* obrazac na mrežnom sjedištu, a zatim preuzeti svoju iskaznicu u prostorima Knjižnice. Knjižnica se nalazi u prizemlju Fakulteta, a radno vrijeme je od ponedjeljka do četvrtka od 8:00 do 18:00, a petkom od 8:00 do 15:00 sati. Iz navedenog se može zaključiti kako je riječ o vrlo visokoj razini kvalitete rada, procesa, opremljenosti i dostupnosti knjižnične građe te informacija vezanih za rad Knjižnice.

*Skriptarnica*⁵⁸

Skriptarnica Fakulteta opremljena je literaturom koja je studentima potrebna za savladavanje nastavnog sadržaja i polaganje pojedinih kolegija, kao i fotokopirnim uređajima te ostalim sitnim uredskim inventarom. Radno vrijeme Skriptarnice za studente je od ponedjeljka do petka od 9:00 do 12:00 sati, a dodatno utorkom Skriptarnica radi u poslijepodnevnom terminu od 16:00 do 18:00 sati te je time na raspolaganju i izvanrednim studentima. Skriptarnica se nalazi u prizemlju Fakulteta pored porte, što ju čini vidljivom i dostupnom korisnicima. Od travnja 2019. godine na ukupno osam lokacija na Fakultetu nalaze se multifunkcionalni uređaji (za fotokopiranje, tiskanje i skeniranje), a koji su na raspolaganju svim djelatnicima Fakulteta čime se ubrzava i olakšava pristup potrebnim dokumentima.

*Studentski zbor*⁵⁹ i *studentske udruge*⁶⁰

⁵⁷ Facebook stranica knjižnice: <https://web.facebook.com/efos.knjiznica/?locale=hr> HR& rdc=1& rdr (pristupljeno: 20.travnja 2023.)

⁵⁸ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/studenti/skriptarnica/> (pristupljeno: 20.travnja 2023.)

⁵⁹ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/studenti-studentski-zbor/> (pristupljeno: 20.travnja 2023.)

⁶⁰ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/studenti-studentske-udruge/> (pristupljeno: 20.travnja 2023.)

Studentski je zbor studentsko predstavničko tijelo koje štiti interese svih studenata Fakulteta, sudjeluje u odlučivanju u tijelima Fakulteta i predstavlja studente u sustavu visokog obrazovanja.

Zadatci Studentskog zbora prema izmijenjenom Statutu⁶¹ od rujna 2022. godine su:

- predlaže Statut Studentskog zbora Fakulteta,
- bira studentske predstavnike u Fakultetsko vijeće i druga tijela Fakulteta te sudjeluje u radu i odlučivanju tih tijela u skladu sa Statutom Fakulteta,
- bira studentske predstavnike u odgovarajuće organizacije i trgovačka društva kojima je osnivač Fakultet,
- donosi plan i program rada Studentskog zbora Fakulteta,
- imenuje Studentskog pravobranitelja na način utvrđen Statutom Studentskog zbora Fakulteta,
- brine o kvaliteti života studenata, a posebice o kvaliteti studijskog procesa, studentskom standardu, ostvarivanju studentskih prava i drugim pitanjima važnim za studente,
- predlaže nadležnim tijelima Fakulteta plan financiranja studentskih aktivnosti,
- potiče izvannastavne aktivnosti studenata,
- donosi opće akte Studentskog zbora Fakulteta, ako Zakonom ili Statutom Studentskog zbora nije drugačije određeno,
- obavlja druge poslove od interesa za studente Fakulteta.

Studentski zbor ima 11 aktivnih članova i 11 zamjenika članova koje biraju studenti Fakulteta na neposrednim izborima. Mandat člana Zbora i njegovog zamjenika traje u pravilu 2 godine, a novi mandat u pravilu započinje novom akademskom godinom. Studentski zbor djeluje prema odredbama Statuta Studentskog zbora Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Članovi Studentskog zbora vrlo su aktivni na društvenim mrežama⁶² gdje promiču studentske vrijednosti i interese, informiraju o važnim događajima na Fakultetu i šire te takvim pristupom značajno doprinose cjelokupnoj informiranosti studentske populacije. Od 2020. godine Studentski zbor izdaje Studentski list – časopis u digitalnom i tiskanom obliku kojim nastoje pružiti informacije o Fakultetu, aktualnim događajima, temama, aktivnostima udruga i savjete vezane za studentski život i osobni razvoj. Na primjer, Studentski zbor pokrenuo je inicijativu postavljanje dispenzera higijenskih uložaka za sve studentice. Osim toga, organizirao je i putovanja na Međunarodnu konferenciju studenata ugostiteljstva i turizma u Novom Sadu, Ekonomijadu & Menadžerijadu u Budvu, te LEAP summit u Zagrebu. Studentski zbor dugi niz godina organizira i tradicionalne „brucošijade“ – zabave za studente prve godine prijediplomskog studija. Također, Studentski zbor ima mrežnu stranicu u sklopu službenog mrežnog sjedišta Fakulteta na kojemu navode svoju ulogu, članove, projekte i slično.

Uz Studentski zbor Fakulteta i Studentsko sportsko društvo, na Fakultetu djeluju brojne studentske udruge: AIESEC, Poduzetnici bez granica (EWoB), Financijski impuls (FIM), Market Everything Target Anything (META), EU informacije, mogućnosti i održivost (ERUDIO) i Ekonomsko društvo informacijskih tehnologija (edIT) kroz koje studenti sudjeluju u mnogobrojnim, često studijskim usmjerenjem motiviranim, izvannastavnim i sportskim aktivnostima te mnogobrojnim projektima. Radom u udruzi stječu se kompetencije kojima studenti ostvaruju konkurentsku prednost na tržištu rada, uče se timskom radu, ali i vođenju tima, organiziranju projekata i konferencija. Osim stjecanja kompetencija članstvom u udrugama, studenti se mogu razvijati i sudjelovanjem u nekom od projekata udruga kao što su,

⁶¹ Statut Studentskog zbora: http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2022/10/Statut-Studentskog-zbora-EFOS_2022.pdf (pristupljeno: 20.travnja 2023.)

⁶² Facebook stranica Studentskog zbora: [https://web.facebook.com/Studentski.Zbor.Efos/?locale=hr HR&rdc=1&rdc](https://web.facebook.com/Studentski.Zbor.Efos/?locale=hr&HR&rdc=1&rdc) (pristupljeno: 20.travnja 2023.)

MARKET&NG, Globalni tjedan poduzetništva, Europski tjedan novca, Europski EFOS tjedan. Osim projekata koje provode studentske udruge na Fakultetu postoje i brojni drugi projekti u čiji se rad mogu priključiti i studenti, neki od tih projekta su: Kreativna riznica, Znanstveni forum, Sveučilišna smotra te mnoge edukacije i radionice koje provode osječke IT tvrtke u prostorima Fakulteta. Kako bi se djelokrug Uprave Fakulteta približio studentima, ali i nastojalo pratiti razmišljanja i probleme studenata, od akademske 2017./2018. godine osmišljen je projekt „Svaki treći četvrtak u mjesecu razgovor studenata i Uprave EFOS-a“ s početkom u 11:00 sati na kojem sudjeluju članovi Uprave, predstavnici Studentskog zbora i studenti koji imaju pitanja, dvojbe ili žele iznijeti svoje mišljenje o pojedinim, za studente, bitnim pitanjima pa se projekt nastavio i u tekućoj akademskoj godini.

Ostali činitelji podrške studentima

Osim opisanih institucionalnih i infrastrukturnih resursa, kao i aktivnosti podrške kroz organizirana djelovanja pojedinih službi, ureda, povjerenstava i udruga, bitno je izdvojiti i ostale činitelje koji pružaju podršku studentima.

Mentorski sustav

Na Ekonomskom fakultetu u Osijeku provodi se mentorski sustav kojemu je cilj osigurati studentima pomoć u studiranju i što jednostavnije savladavanje obveza i završetak studija. Mentorski je sustav jedan i od kriterija vrednovanja kvalitete rada na visokom učilištu u postupcima akreditacije i reakreditacije. Na mrežnim stranicama Fakulteta moguće je pronaći i Odluku⁶³ o imenovanju voditelja (mentora) studentima prijediplomskih i diplomskih sveučilišnih studija u akademskoj 2022./2023. godini, a za svaku grupu studenata prijediplomskog i diplomskog studija imenovani su mentori, kojima se studenti mogu javiti u vrijeme konzultacija. Međutim, u razgovoru s dionicima, zamijećeno je kao se ovaj sustav koristi rijetko i djelomično zbog neupućenosti studenata u njegovo postojanje. S obzirom na prethodno rečeno, umjesto postojećeg mentorskog sustava donesena je odluka o imenovanju voditelja studija i njihovih zamjenika, za sljedeću akademsku godinu, koji će imati ulogu mentora, ali i ulogu promotora studijskih programa, organiziranja različitih aktivnosti vezane za studij i sl. Novi mentorski sustav je koncipiran na način da su se unutar Katedri izabrali po jedan voditelj (u znanstveno nastavnom zvanju) i zamjenik (asistenti) diplomskih studijskih programa koji se izvode u sklopu pojedine Katedre te su im dodijeljeni zadatci. Također, S obzirom da EFOS ima jedan prijediplomski studij donesena je odluka da će voditelj ovog studija biti prodekan/ica za nastavu.

Podrška studentima iz ranjivih i podzastupljenih skupina⁶⁴

Cjelokupno osoblje Fakulteta uvažava potrebe ranjivih i podzastupljenih skupina studenata te priznaje važnost jednakih prilika u dostupnosti visokog obrazovanja. Osobama s invaliditetom osiguran je nesmetan prilaz i ulaz u zgradu kao i kretanje u gotovo cijeloj zgradi kroz ugrađeno dizalo, rampu za spuštanje niz stepenice, prilagođene prilaze i sanitarni čvor prilagođen osobama s invaliditetom. Osim infrastrukturnih prilagodbi prostora Fakulteta, imenovan je i koordinator za studente s invaliditetom koji vodi brigu o studentima iz te skupine, kao i studentima slabijeg socio-ekonomskog statusa, savjetujući i

⁶³ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2022/11/imenovanje-voditelja-mentora-studenata-sveucilisnih-prijediplomskih-i-sveucilisnih-diplomskih-studija.pdf> (pristupljeno: 20. travnja 2023.)

⁶⁴ Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/studenti-s-invaliditetom/> (pristupljeno: 20. travnja 2023.)

pomažući studentima tijekom izvršenja njihovih studentskih obveza. Na službenom mrežnom sjedištu Fakulteta, dostupan je Priručnik za studente s invaliditetom u kojemu su studentima specifičnih potreba dostupne informacije o uvjetima i mogućnostima studiranja na Fakultetu, djelatnicima Fakulteta približavaju se problemi, odnosno poteškoće s kojima se studenti susreću prilikom studiranja te daju smjernice za prilagodbu rada. Nastavnom osoblju se na početku svake akademske godine na sjednici Fakultetskog vijeća najavljuje broj studenata iz ranjivih i podzastupljenih skupina kako bi imali pravodobnu informaciju i individualizirali pristup svakom studentu iz te skupine. Nastavnici u dogovoru sa studentima osmišljavaju i prilagođavaju izvedbu nastave i ispitnog procesa u skladu s mogućnostima i potrebama studenata, primjerice produljenim vremenom za pisanje ispita, opskrbom potrebnim pomagalicama, uvećanim testovima i sl.

Posebna pažnja posvećuje se studentima koji su vrhunski sportaši te se njihove obaveze dogovaraju individualno s nastavnicima, bez ugrožavanja kriterija vrednovanja. Prodekan za nastavu koordinira ovu komunikaciju. Na temelju Pravilnika o studiranju studenata sportaša na visokim učilištima i rješenja Hrvatskog olimpijskog odbora o kategorizaciji sportaša, za studente koji se razvrstavaju u kategoriju vrhunski i vrsni sportaš, Fakultet i student utvrđuju posebne uvjete studiranja i podršku studentu kategoriziranom sportašu kako bi mogao uskladiti svoje studijske i sportske obveze. Osim navedenih prilagodbi studentima specifičnih potreba, Fakultet odobrava opravdane zamolbe za mirovanje obveza te tako nastoji svim studentima osigurati uvjete i fleksibilnost za uspješan završetak studija.

Psihološko savjetovanje⁶⁵

Inicijativu za osnivanjem psihološkog savjetovališta za studente pokrenuli su asistenti Odsjeka za psihologiju Filozofskog fakulteta 2007. godine. Cilj im je bio učiniti dostupnijom pomoć studentima u svladavanju problema vezanih uz učenje, ali i prilagodbi studentskom načinu života. Inicijativa je od strane Filozofskog fakulteta prepoznata kao kvalitetna i došlo je do osnivanja Ureda za potporu studenata. Kako su na Savjetovalištu pomoć redovito dobivali i studenti ostalih fakulteta Sveučilišta J. J. Strossmayera u Osijeku, djelatnost Savjetovališta od akademske 2016./2017. godine službeno je proširena na cijelo Sveučilište. U uredu rade profesorice Odsjeka za psihologiju koje su educirane za savjetodavni i psihoterapijski rad. Savjetovalište se nalazi na Sveučilišnom kampusu na adresi Cara Hadrijana 10c, 31000 Osijek, a susret se može dogovoriti putem e-mail adrese savjetovaliste@unios.hr.

Služba za profesionalno savjetovanje⁶⁶

Sveučilište je uvidjelo potrebu i velik interes studenata vezan uz profesionalno savjetovanje te je u sklopu projektnih aktivnosti Tempus JEP projekta "ECAS – Ustrojavanje Službe za profesionalno savjetovanje studenata na hrvatskim sveučilištima", 20. travnja 2009. godine otvorena Služba za profesionalno savjetovanje studenata (*Career Advising Service*) koja djeluje u sklopu Centra za kvalitetu.

Profesionalno savjetovanje studenata dodatna je usluga i pomoć studentima kao ključnim čimbenicima obrazovnog sustava, a sve u cilju jačanja konkurentnosti Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku na hrvatskom i europskom prostoru visokog obrazovanja. Služba je usmjerena na studente završnih godina preddiplomskih i diplomskih studija, ali i na studente ostalih godina koji se žele na vrijeme pripremiti za konkurentan nastup na tržištu rada. Služba za profesionalno savjetovanje studenata

⁶⁵ Mrežna stranica Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku: <http://www.unios.hr/studenti/psiholosko-savjetovaliste/o-nama/> (19. travnja 2023.)

⁶⁶ Mrežna stranica Sveučilišta J.J. Strossmayera u Osijeku: <http://www.unios.hr/kvaliteta/djelatnosti/profesionalno-savjetovanje/> (pristupljeno: 19. travnja 2023.)

priprema studente za tržište rada organiziranjem grupnih savjetovanja (radionice “Pisanje životopisa i popratnog (motivacijskog) pisma”, “Upravljanje svojim vremenom” i “Kako se uspješno predstaviti na razgovoru s poslodavcem”) i pružanjem usluga individualnog profesionalnog savjetovanja na kojem sa savjetnicom studenti mogu razgovarati o pitanjima vezanim za razvitak njihove buduće karijere i uspješan nastup na tržištu rada. Za sudjelovanje na radionicama i profesionalnim savjetovanjima obvezna je prethodna prijava na e-mail: karijera@unios.hr.

Osijek pro bono⁶⁷

Pravna klinika OSIJEK PRO BONO postoji već osmu godinu, a nastala je s ciljem pružanja besplatne inicijalne pravne pomoći svima kojima je potrebna. U sklopu pravne klinika pravnu pomoć pružaju studenti organizirani u radne grupe čiji rad je pod nadzorom studentskih mentora te akademskih i profesionalnih supervizora. Adresa sjedišta Pravne klinike OSIJEK PRO BONO je Ribarska 1, 31 000 Osijek. Kontakt je moguće ostvariti putem telefona: 031/327-822 ili putem e-mail adrese: osijekprobono@gmail.com

Udruga Duhos⁶⁸

Studentima je za razgovor dostupan i sveučilišni kapelan koji djeluje i pri udruzi DUHOS – Duhovnost osječkih studenata. Od 2018. godine, dužnost sveučilišnog kapelana obnaša vlč.doc.dr. Davor Vuković.

Dobrovoljne stručne prakse i razvoj karijera⁶⁹

Aktivno uključivanje studenata, posebno onih na završnim godinama, u razvoj njihovih budućih karijera nije moguće bez kvalitetne suradnje s gospodarskom zajednicom. Zbog toga je pokrenut projekt Izvrsnost i učinkovitost u visokom obrazovanju u polju ekonomije – E4 Ekonomski fakultet u Osijeku kroz koji je pokrenuto nekoliko inicijativa od kojih je jedna Gospodarski savjet EFOS-a koji je osnovan u studenome 2019. godine s ciljem snažnijeg povezivanja znanstvenih i stručnih napora Ekonomskog fakulteta u Osijeku s gospodarskom zajednicom. Druga inicijativa je bila pokretanje Ureda za karijerno savjetovanje i razvoj karijera (u nastavku: Ured za razvoj karijera) koji je osnovan u ožujku 2020. godine. Cilj Ureda za razvoj karijera je studentima pružiti profesionalno usmjeravanje i povezati ih s potencijalnim poslodavcima te im osigurati podršku u razvoju i unapređenju vještina i poduzetničkih kompetencija radi povećanja njihove konkurentnosti i zapošljivosti na tržištu rada. Zbog toga se organiziraju brojne radionice za studente poput: „Pisana poslovna komunikacija: ne pretpostavljaj, nauči!“ i „Financijska kuhinja-revizori znaju kako miješati i mjeriti svoje brojeve.“ Panele poput „Što nakon EFOS-a? Iskustva iz prve ruke!“. Osim navedenih aktivnosti, organiziraju su i projekti: „Upoznaj poslodavca“ u kojem se predstavljaju uspješne tvrtke (npr. Rimac, Deloitte, Kaufland, Coca Cola, Nexe grupa), suorganizacija sa Sveučilištem u sklopu „Tjedna karijera 2023“ koji se ove godine treba održati u tjednu 16.-19.5., suorganizacija „Career Day“-a s udrugom AIESEC, itd. No, formalizirana suradnja s gospodarstvom Ekonomskog fakulteta u Osijeku traje još od 2014. godine kada je započeo pilot projekt dobrovoljnih stručnih praksi kojim se nastoji povezati akademska i poslovna zajednica. Projekt je prepoznala i

⁶⁷ Mrežna stranica pravne klinike Pravnog fakulteta u Osijeku: https://klinika.pravos.unios.hr/?page_id=161, (pristupljeno: 14. travnja 2023.)

⁶⁸ Mrežna stranica DUHOS-a: <https://duhos.com/> (pristupljeno: 14. travnja 2023.)

⁶⁹ Mrežna stranica Ekonomskog fakulteta u Osijeku: <http://www.efos.unios.hr/razvoj-karijera/> (pristupljeno: 15. travnja 2023.)

Hrvatska udruga poslodavaca te se projekt proširio i na druge sastavnice Sveučilišta. Svake se godine studentima nude prakse na području 5 županija regije. Kontinuirano se povećava baza poslodavaca koji pružaju priliku studentima da potkrijepe svoja stečena teorijska znanja iskustvom u poslovnoj praksi. Definiran je i Pravilnik⁷⁰ o studentskoj stručnoj praksi koji je javno dostupan na mrežnom sjedištu Fakulteta. Iako Fakultet ulaže značajne napore u ostvarivanje suradnje s poslodavcima kroz pružanje mogućnosti sudjelovanja studenata u stručnoj praksi koji se može vidjeti iz sve većeg odaziva i poslodavaca i studenata, ipak nedostaje bolji uvid u sve ponude poslodavaca te način prijavljivanja na prakse. Stoga, bilo bi dobro kada bi se uspostavio neki drugi kanal komunikacije, prije je tome koristila aplikacija EFOS Input (aplikacija za upravljanje i administriranje studentskih stručnih praksi koja ujedno omogućava pristup životopisima studenata i olakšava preporuke prema poslodavcima). No, ona nije već duže aktualna zbog tehničkih poteškoća te je sada prijavu za stručnu praksu moguće obaviti putem prijavnog obrasca koji je prošle akademske godine bio aktualan u periodu ožujka i travnja gdje su se studenti mogli prijaviti za stručne prakse u ljetu. U prošloj akademskoj godini u vrijeme trajanja ljetnog semestra ostvareno je 65 stručnih praksi. Obzirom na velik interes studenata ove akademske godine je uz redovnu ponudu prakse u ljetnom semestru, ponuđena i praksa u zimskom semestru za one koji to žele te je u sklopu zimskog semestra ostvareno 27 stručnih praksi. Osim prijavnog obrasca, na praksu se moguće prijaviti putem osobnih konzultacija sa stručnim suradnikom za karijerno savjetovanje i razvoj karijere Borisom Štulinom, voditeljicom ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete Nalandom Kantor ili prodekanicom za suradnju sa okruženjem, međunarodnu suradnju i projekte Sunčicom Oberman Peterka te putem e-mail-a: karijere@efos.hr.

Fakultet značajne napore ulaže u izgradnju suradnje s okruženjem, a osim organiziranja stručnih praksi još jedan od načina pružanja prilike koju studenti mogu iskoristiti u svrhu osobnog razvoja je i Pravno-ekonomska klinika. Nastala je kao zajednički, interdisciplinarni projekt Pravnog i Ekonomskog fakulteta u Osijeku 2013. godine i ima za cilj omogućiti studentima stjecanje praktičnih znanja, kao i primjenu stečenih teorijskih znanja. Omogućava studentima rješavanje konkretnih problema malih i srednjih poduzetnika uz stalni nadzor mentora. Mentori u Klinici su stručnjaci iz područja prava i ekonomije – profesori, poslovni savjetnici, odvjetnici, računovođe, porezni savjetnici i javni bilježnici koji zajedno rade na rješavanju problema, a sve usluge su u potpunosti besplatne svim poduzetnicima koji zatraže pomoć. Početkom svake akademske godine objavljuje se natječaj za sudjelovanje u radu Klinike, a sve informacije o kriterijima odabira, odabranim studentima za rad u Klinici, kao i načinu rada javno su dostupne na mrežnom sjedištu Fakulteta. Djelovanje Klinike nastavilo se i u promatranom razdoblju. Također, nastavila se i praksa nagrađivanja, prvenstveno izvrsnih, studenata kroz podmirenje troškova odlaska na konferencije (primjerice 30-ak studenata na IMR-u 2022) i dodatne edukacije iz struke (primjerice „S EFOS-om na dodatne edukacije“). Nastavljena je i suradnja s LIDER Studentskim klubom kako bi se promovirali studentski projekti i pojedinci, ali i djelovalo na pozitivan ugled Fakulteta kroz bolje medijsko praćenje aktivnosti.

Volontiranje

Osim stjecanja dodatnih znanja i vještina kroz aktivnosti studentskih udruga ili obavljanjem stručne prakse, studente se kontinuirano potiče na volonterski angažman i naglašava im se važnost civilnog sektora u društvu. Tako se u suradnji s DKolektivom kroz program Volonterski centar provode različite aktivnosti poput predavanja o volontiranju te pojašnjavanja kako se i gdje studenti mogu uključiti u

---

⁷⁰ Mrežna stranica Ekonomskog fakulteta u Osijeku: www.efos.unios.hr/wp-content/uploads/2013/03/pravilnik-o-studentskoj-strucnoj-praksi.pdf (pristupljeno: 15. travnja 2023.)

volontiranje. Kako bi se dodatno istaknula važnost volontiranja u stjecanju mekih vještina studenata, Fakultet je pokrenuo bazu EFOS volontera, gdje se studenti putem komunikacijskih kanala Fakulteta mogu prijaviti za volontiranje.

Udruga Alumni EFOS

Daljnji angažman u razvoju profesionalne karijere studentima je omogućen članstvom u udruzi Alumni EFOS. Udruga je osnovana u svibnju 2015. godine s ciljem povezivanja završenih studenata Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Udruga je u svom djelovanju primarno fokusirana na izgradnju i održavanje veza između Ekonomskog fakulteta u Osijeku i njegovih alumniya, odnosno svih studenata i polaznika koji su završili neki od programa Ekonomskog fakulteta u Osijeku. Udruga organizira *Leadership* forume na kojima brojni stručnjaci iz prakse prenose sudionicima svoja stečena znanja i poslovno iskustvo. Upravni odbor čine predstavnici poslovnog sektora, akademske zajednice, civilnog društva i lokalne uprave/samouprave. Udruga ima svoju mrežnu stranicu i aktivna je na društvenoj mreži Facebook. Novi članovi se mogu pridružiti Udruzi ispunjavanjem *online* pristupnog obrasca koji je raspoloživ na mrežnoj stranici Udruge. Mandatno razdoblje trenutnog Upravnog odbora Udruge je od 2021. do 2023. godine, a koji tradicionalno čine uspješni iiskusni članovi poslovne i akademske zajednice. Udruga je u promatranom razdoblju organizirala i održala nekoliko *AlumniTalk*-ova na kojima je ugostila Jadrana Kapovića iz HGSS-a i Guvernera Hrvatske narodne banke prof.dr.sc. Borisa Vujčića. Održana su i tri Alumni talk-a u obliku panela. Jedan na temu „EFOS na tržištu rada – kako nakon diplome?“ te druga dva s krovnom temom „Izgradnja održive poslijeratne ekonomije“. Na prvom panelu pod temom „energetika u fokusu“ gost je bio Davor Štern, a tema drugog panela je bila „Iskustvo Vukovara“ gdje su svoje iskustvo podijelili predstavnici nekih od poduzeća koja posluju u Vukovaru, a to su: Vu Life centar, Vukovarski vodotoranj te Borovo d.d..

Erasmus+ program međunarodne mobilnosti

Studenti Ekonomskog fakulteta u Osijeku od akademske 2009./2010. godine sudjeluju u Erasmus programu mobilnosti. Program Erasmus mobilnosti potiče razmjenu, suradnju i studentsku mobilnost na području Europe. Razmjenom studenata pridonosi se internacionalizaciji i interdisciplinarnosti upisanog studijskog programa na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, a studenti razvijaju stručne i interpersonalne kompetencije u multikulturalnom okruženju. Studenti se na inozemnim partnerskim učilištima i institucijama uključuju u pohađanje nastave i polaganje predmeta u vrijednosti od 30 ECTS bodova po jednom semestru nastave. Osim toga, pruža im se mogućnost petomjesečnog studijskog boravka u svrhu provedbe istraživanja, pisanja završnih radova, ili obavljanja stručne prakse u nekoj inozemnoj organizaciji. Ukupno u inozemstvu mogu ostvariti boravak u trajanju od maksimalno 10 mjeseci (jedna akademska godina). Sve važne informacije za zainteresirane studente, zajedno s Pravilnikom i popisom institucija s kojima Sveučilište surađuje, nalaze se na mrežnom sjedištu Fakulteta. Međutim, unatoč tome nisu sve informacije potrebne za administrativno praćenje dolaznih studenata (npr. njihov upis u kolegije na platformi za e-učenje) raspoložive na engleskom jeziku. U razgovoru s dolaznim studentima zamijećeno je kako bi bilo dobro pojačati administrativnu potporu imenovanim koordinatorima te im osigurati istu kvalitetu administrativne podrške i potpore kao i svim ostalim studentima. U tekućoj akademskoj 2022./2023. godini ukupno je 11 studenata Fakulteta sudjelovalo u odlaznoj studentskoj razmjeni preko Erasmus programa u vidu studijskog boravka ili prakse, a ukupno 32 studenata je sudjelovalo u dolaznoj studentskoj razmjeni preko Erasmus programa.

Demonstratori

Pojedini studenti u nastavni proces mogu se uključiti kao demonstratori na kolegijima. Njihova funkcija ogleda se u administrativnoj pomoći oko vođenja kolegija te pomoć nastavniku u izvedbi nastave pojedinih kolegija. Nastavnici studente uključuju u znanstveni rad kroz zajedničko pisanje znanstvenih radova, zajedničko sudjelovanje na Festivalu znanosti, konferencijama, popularizacijskom simpoziju i sličnim aktivnostima. Praksa se nastavila i u promatranom razdoblju.

Aplikacija za raspored sati „Academio“⁷¹

Academio je *web* aplikacija namijenjena nastavnicima, studentima i stručnom osoblju, odnosno svim korisnicima u području visokog obrazovanja. Služi za kreiranje i pregled rasporeda sati, pregled raspoloživosti i rezervaciju predavaonica, unos evidencije održane nastave, izvještavanje i još mnogo toga. Karakterizira ga jednostavno i pregledno sučelje lako za korištenje te mogućnost prilagodbe specifičnostima raznih visokih učilišta. Academio je spojen s ISVU sustavom te je moguće preuzeti podatke upisane u određenoj akademskoj godini. Pristup Academiu imaju svi djelatnici Fakulteta i studenti putem AAI@EduHr elektroničkog identiteta. Studentima prve godine prijediplomskog studija koji se još nisu sreli s aplikacijom, na raspolaganju su upute za korištenje koje su dostupne na službenom mrežnom sjedištu Fakulteta. Academio se kontinuirano razvija i nadograđuje novim funkcionalnostima koje korisnicima uvelike olakšavaju pristup informacijama i ubrzavaju procese što nije izostalo ni u promatranom razdoblju.

E-učenje i online nastava

Većina nastavnog osoblja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku za svoje kolegije koristi neki od dostupnih sustava e-učenja koji su postali neizostavan dio nastavnog procesa. Za prijediplomske, diplomske i stručne studije koriste se sustavi Loomen i Merlin, a za Međunarodni međusveučilišni poslijediplomski interdisciplinarni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost sustav ICES. Loomen i Merlin sustavi su sustavi za učenje na daljinu u koji su implementirani *online* tečajevi koji su na raspolaganju korisnicima i koje korisnici sami kreiraju i mogu koristiti isključivo u obrazovne svrhe. Sustavima studenti lako pristupaju pomoću svojeg AAI@EduHR elektroničkog identiteta. Uz navedene sustave, pojedini nastavnici za učenje na daljinu koriste Adobe Connect i slične alate. Sustavom E-učenja i drugim alatima omogućen je fleksibilan način učenja i poučavanja te je olakšano praćenje nastave izvanrednim i zaposlenim studentima, te onima koji iz određenih, opravdanih razloga ne mogu fizički pohađati nastavu. Fakultet još uvijek ima licence za aplikaciju Zoom no, u puno manjem obimu jer se nastava najvećim dijelom odvija u fizičkom obliku, pa iz tog razloga nije potrebno imati veći broj licenci. Nadalje, nastavnici u velikoj mjeri koriste napredne tehnologije u nastavi s ciljem njezina osuvremenjivanja poput „pametne“ ploče, kontrole autentičnosti studentskih radova kroz program Turnitin, korištenja programskih alata kao što su Statistica, Arena Simulation, Kahoot i njima sličnih, čime se unaprjeđuju nastavni sadržaji i omogućuje bolja komunikacija i podrška studentima.

Mrežno sjedište Fakulteta⁷²

Službeno mrežno sjedište Ekonomskog fakulteta u Osijeku organizirano je na način da se na naslovnoj

⁷¹ Mrežna stranica rasporeda Academio: <https://raspored.efos.hr/> (pristupljeno: 15. travnja 2023.)

⁷² Mrežna stranica Fakulteta: <http://www.efos.unios.hr/> (pristupljeno: 20. travnja 2023.)

stranici nalaze sve aktualne obavijesti vezane uz rad Fakulteta i aktivnosti koje se na njemu provode te se one redovito ažuriraju. Stranica je koncipirana na način da se ista pretražuje pomoću padajućih izbornika i tražilice. Studentima je namijenjen izbornik STUDENTI koji sadrži podizbornike koji su studentima od posebnog interesa i značaja. Ovdje se nalaze informacije kako doći do rasporeda sati kroz aplikaciju Academio, informacije o stručnim službama, Studomatu, mentorskom sustavu, iksicama, Erasmus programu, studentskim radovima itd. Stranica je dostupna za pretraživanje na mobilnim uređajima. Načelno, svaki nastavnik u sklopu stranice Fakulteta ima izrađenu svoju osobnu stranicu s osobnim informacijama (životopis, kontakt), informacijama o suradnicima na kolegiju, terminima konzultacija, informacijama o kolegijima čiji je nositelj te o svojim znanstveno-istraživačkim aktivnostima. Svaki kolegij nalazi se na zasebnoj podstranici. Na stranicama pojedinih kolegija nalaze se vijesti, opis, izvedbeni plan, nastavni materijali te informacije o seminarima, vježbama, ispitima i kolokvijima. Međutim, već površnim pregledom navedenih podstranica može se primijetiti kako informacije na većini stranica kolegija i osobnih stranica nastavnika nisu redovito ažurirane, niti predstavljene u punom obujmu. Posebno se to odnosi na varijantu mrežnog sjedišta na engleskom jeziku, gdje nedostaju važne informacije za potencijalne dolazne studente, a što je u koliziji s nastojanjima Fakulteta u smjeru internacionalizacije. Nadalje, vanjski dionici (ponajprije studenti) često imaju problema s funkcionalnošću, preglednošću i raspoloživošću informacija na mrežnom sjedištu Fakulteta, kao i s raspoloživošću samog mrežnog sjedišta uopće. Iako službeno mrežno sjedište Fakulteta dijelom udovoljava potrebama korisnika, zbog opisanih nedostataka, a i činjenice da se isto mrežno sjedište upotrebljava dugi niz godina, pokrenut je postupak njegovog redizajna i osiguranja stabilnosti prilikom povećanog broja pristupa korisnika (uslijed pandemije) te je isti u završnoj fazi. Osim mrežnog sjedišta, Fakultet ima svoje stranice na društvenim mrežama Facebook-u⁷³ i Instagram-u⁷⁴ čime se dodatno prilagođava i približava studentima. Kako bi stranice na društvenim mrežama bile aktualne Fakultet je angažirao marketinšku agenciju zbog njihove specijaliziranosti u tom dijelu. Kako bi se informiralo osoblje Fakulteta o važnosti promoviranja svih aktivnosti, putem službenih komunikacijskih kanala Fakulteta, koje oni provode u sklopu nastave, Fakultet je u suradnji s angažiranom marketinškom agencijom organizirao radionicu na tu temu. Studentski zbor svakoj generaciji studenata organizira Facebook grupu studijske godine kako bi lakše dijelili informacije vezane uz studiranje.

Orijentacijski tjedan za brucoše

Orijentacijski tjedan za brucoše projekt je na kojemu se studente prve godine prijediplomskog studija upoznae s načinom rada Fakulteta, službama, obvezama i pravima, a uvijek je rezultat suradnje Uprave, predmetnih nastavnika, predstavnika Studentskog zbora i studentskih udruga koje djeluju pri Fakultetu i ostalih studenata. Svaki asistent i stariji student zadužen je za skupinu studenata koje vode u obilazak Fakulteta te im pružaju informacije vezane za način studiranja (pravila studiranja i pohađanja predavanja, ispiti/kolokviji, prijave ispita, čitanje rasporeda, praćenje obavijesti, kvote za upis na više godine, X-ica, Carnet račun, mentorski sustav, ERASMUS, usluge Knjižnice i sl.). Uz tu vrstu podrške, organizirana su i zanimljiva predavanja/radionice (kako upravljati osobnim financijama, kako se zdravo hraniti, zašto se uključiti u rad studentskih udruga, kako volontirati, zašto redovito vježbati, kako se nositi sa stresom i upravljati vremenom...) na kojima studenti imaju priliku stjecati dodatna znanja i vještine te se bolje pripremiti za studentske obveze. Ujedno pruža im se i mogućnost umrežavanja s kolegama na godini i starijim studentima. U organizaciju orijentacijskog tjedna za brucoše aktivno je uključen i

⁷³ Facebook stranica Ekonomskog fakulteta u Osijeku:

https://web.facebook.com/EFOSijek/?locale=hr_HR&rdc=1&rdr (pristupljeno: 20. travnja 2023.)

⁷⁴ Facebook stranica Ekonomskog fakulteta u Osijeku: https://www.instagram.com/efos_unios/?hl=hr (pristupljeno: 20. travnja 2023.)

Studentski zbor, kojem je na Sveučilišnom natječaju osigurana i financijska potpora za kontinuirano unaprjeđenje aktivnosti Orijentacijskih dana za bruoše.

Procjena ostvarenosti prošlogodišnjih preporuka koje su se odnosile na:

- Povećati poslužiteljske i mrežne kapacitete (npr. funkcionalnosti servera te multifunkcionalnih uređaja za fotokopiranje, tiskanje i skeniranje).
- Ova preporuka još uvijek nije upotpunosti realizirana, ali se radi na njoj kroz izradu novog web sjedišta i prelazak na nove poslužitelje.
- Zbog povećanog broja zahtjeva za izvođenje nastave, kolokvija i ispita putem sustava za e-učenje (Merlin, Loomen,...) prenamijeniti jednu od manjih dvorana u informatičku.
- Trenutno je još uvijek isti broj dvorana koje su opremljene s informatičkom opremom, no s obzirom kako se ova preporuka odnosila za razdoblje pandemije i online način rada, za izvođenje nastave u fizičkom obliku ima dovoljno dvorana. No, svakako još jedna informatički opremljena dvorana ne bi bila na odmet. Stoga, ovo ostaje kao preporuka i za iduće razdoblje.
- U skladu s potrebama novog prijediplomskog i diplomskog studija, kontinuirano obnavljati i povećati broj primjeraka udžbenika u knjižnici te poboljšati prostor za samostalno učenje studenata u prostorima Fakulteta.
- Knjižnična građa se redovito obnavlja i povećava se broj dostupnih naslova. No, kako se je nastava ponovno počela izvoditi fizički, studenti često koriste prostor Fakulteta tijekom pauza između predavanja stoga bi bilo dobro kontinuirano raditi na poboljšanju tog prostora.
- Objavljivati rang listu najboljih studenata i izvješćivati poslovnu zajednicu o dostignućima studenata.
- Iako postoji lista najboljih studenata, ona se nigdje službeno ne objavljuje, a bila bi korisna poslovnoj zajednici, pa bi ju ipak valjalo usvojiti.
- U suradnji s udrugom EFOS Alumni uspostaviti sustav nagrađivanja izvrsnih studenata i promicati zajedničko djelovanje te dodatno uključivanje alumnijskih u aktivnosti Fakulteta.
- Uspjeh izvrsnih studenata se svake godine nagrađuju od strane Fakulteta s određenim iznosom novčanih sredstava, no iako je Udruga Alumni iznimno uključena u aktivnosti Fakulteta, trenutno nije uspostavljen sustav nagrađivanja i od strane Alumnijskih.

Analizom koja obuhvaća područje Standarda 6 za razdoblje akademske 2022./2023. godine, moguće je zaključiti da je ostvaren napredak u odnosu na prethodno promatrano razdoblje, te da Fakultet kontinuirano ulaže u svoje resurse i infrastrukturu kako bi osigurao podršku studentima u studiranju i razvoju dodatnih kompetencija. Međutim, neophodno je uložiti dodatne napore na osiguranju još boljih i funkcionalnijih uvjeta za provedbu učenja i poučavanja, te kontinuirano ulagati u dostatnost i dostupnost resursa za učenje i podršku.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Poticati studente na prijavu za sudjelovanje na Erasmus razmjenama i uskladiti mogućnost priznavanja položenih kolegija nakon povratka na matičnu ustanovu.
- Učiniti informacije o svim Sveučilišnim aktivnostima, a koje se tiču studenata dostupnijima i vidljivijima (npr. na mrežne stranice Fakulteta staviti poveznicu za OSIJEK *PRO BONO* i DUHOS).

- Uspostaviti jednostavniji komunikacijski kanal vezan uz mogućnost prijave na stručnu praksu.
- Povećati uključenost studenata u znanstveno istraživački rad i promocija rezultata na mrežnim stranicama Fakulteta.
- Aktivirati mrežne stranice udruge Alumni i učestalije objavljivati sadržaj.
- Opremiti čitaonicu novim računalima.

7. Upravljanje informacijama

Izv.prof.dr.sc. Dražen Ćućić

„Visoka učilišta moraju osigurati prikupljanje, analizu i korištenje informacija relevantnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Ekonomski fakultet u Osijeku kontinuirano provodi aktivnosti vezane za prikupljanje i analizu informacija i/ili podataka vezanih uz djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima.

Prate se podaci vezani za uspjeh iz srednje škole kao i preference studenata kod upisa, uspjeh tijekom studija i prosječne ocjene, stupanj završetka odnosno odustajanja od studija, zapošljivost, dolazne i odlazne Erasmus studente kao i mnoge druge informacije koje se preuzimaju iz sustava ISVU kao i dodatnih sustava pružanja informacija otvorenog i zatvorenog tipa. Također, posebno se prati i analizira rang-lista za upise na studije s posebnim osvrtom na EFOS za svaku akademsku godinu.

Kroz udrugu bivših studenata Alumni pokušava se pratiti karijera bivših studenata te ih se aktivno uključiti u aktivnosti Fakulteta. Ured za karijerno savjetovanje i razvoj karijera, koji ima za cilj pomoći u razvoju karijera studenata, povećati njihovu konkurentnost i zapošljivosti te snalaženje na tržištu rada, u okviru projekta „Upoznaj poslodavca“ provodi ciklus predstavljanja karijernih mogućnosti studenata, a ujedno daje mogućnost oglašavanja potreba za radnom snagom, potencijalnim poslodavcima, uključujući i članove udruge Alumni. Na taj način članovi udruge Alumni značajno pridonose stvaranju i oglašavanju mogućnosti zapošljavanja diplomiranih studenata Fakulteta.

Na Fakultetu se provodi i jedinstvena sveučilišna i interna anketa u kojoj studenti ocjenjuju kvalitetu rada predmetnih nastavnika i pruženih sadržaja kolegija. Ujedno, Fakultet svake druge godine provodi anketu o zadovoljstvu studenata, nastavnika i suradnika radom ureda. Izvješća o provedenim internim anketama javno su dostupna na mrežnoj stranici Kvaliteta. O rezultatima anketiranja se raspravlja na Katedrama, Fakultetskom vijeću, te na razini službi.

Fakultet ima vlastiti sustav za informiranje, praćenje i administriranje različitih aktivnosti – Academio, što pridonosi učinkovitosti upravljanja informacijama. Digitalni repozitorij fakulteta omogućuje pristup znanstvenoj-istraživačkoj, intelektualnoj i kreativnoj produkciji uključujući i završne i diplomske radove studenata, međutim, svega 32,3 % objekata je u otvorenom pristupu.

Fakultet upravlja informacijama vodeći se pri tome načelima GDPR. Međutim, zamijećeno je kako nije transparentan mehanizam upravljanja podacima prikupljenim za potrebe znanstveno-stručnih istraživačkih aktivnosti Fakulteta, kao niti odobravanja uključivanja zaposlenika ili studenata kao ispitanika u znanstvenim istraživanjima vanjskih dionika (znanstvenika s drugih visokoškolskih institucija).

U skladu s preporukama za unapređenje predstavljenim u Izvješću Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete u 2021./2022. godini moguće je napomenuti kako je Fakultet preporuke

usvojio djelomično (povećao je broj objekata u otvorenom pristupu sa 26,2% na 32,3%), stoga se iste dijelom ponavljaju i u ovom Izvješću.

Zaključno, Fakultet je ustrojio mehanizme prikupljanja, analize i korištenja informacija koje su važne za djelotvorno upravljanje programima i aktivnostima Fakulteta, međutim važno je kontinuirano ga ažurirati, analizirati njihovu učinkovitost, te po potrebi revidirati.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Uvesti ulaznu anketu u svrhu poboljšanja evidencije profila studenata te kontinuiranog praćenja njihovog studijskog napretka i upravljanja budućim karijerama.
- Unaprijediti model suradnje s HZZ-om u vidu kvalitetnijeg praćenja tržišta rada, potreba poslodavaca, zapošljivosti i tijeka karijera studenata koji su završili Ekonomske fakultete na nivou Hrvatske, s posebnim osvrtom na EFOS.
- Povećati broj objekata u otvorenom pristupu repozitorija Fakulteta.

8. Informiranje javnosti

Izv.prof.dr.sc. Dražen Ćućić

„Visoka učilišta moraju objavljivati informacije o svom radu pa tako i o studijskim programima koje izvode. Te informacije moraju biti jasne, točne, objektivne, važeće i lako dostupne.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Potencijalni i sadašnji studenti kao i sva zainteresirana javnost imaju mogućnost uvida na mrežno mjesto Ekonomskog fakulteta u Osijeku gdje su pojašnjene sve razine obrazovanja, predstavljeni nastavnici i djelatnici Fakulteta. Na mrežnom sjedištu Fakulteta dostupne su informacije o svakom studijskom smjeru prijediplomski diplomskog sveučilišnog studija, o izvedbenim planovima smjera i kolegija te opisi kolegija i nastavnika smjera. Za svakog nastavnika i svaki kolegij Fakulteta (obavezni i izborni) kreirana je zasebna mrežna stranica na kojoj se pronalaze informacije o ishodima učenja, nastavnom procesu kolegija te znanstvenim i stručnim aktivnostima nastavnika. Mrežna stranica Fakulteta donosi informacije o dodatnim usavršavanjima te izvannastavnim aktivnostima na koje se studenti Fakulteta mogu uključiti. Osim za sveučilišni prijediplomski i diplomski studij mrežno sjedište donosi potpune informacije o poslijediplomskim studijima, doktorskim studijima kao i mogućnostima za cjeloživotno obrazovanje.

Za ažuriranje informacija na mrežnom sjedištu Fakulteta zadužen je Ured za računalnu mrežu i komunikacijske sustave, dok nastavnici samostalno administriraju osobne stranice i stranice kolegija. U cilju što bolje informiranosti studenata, ali i cjelokupnog osoblja te zainteresirane javnosti, na mrežnom sjedištu Fakulteta javno se objavljuju statuti, pravilnici, odluke te druge važne procedure. Međutim, potrebno je kontinuirano ulagati u unutrašnje mehanizme koji će osigurati da informacije budu redovito ažuriranje, točne, pravovremeno dostupne i organizirane sukladno korisničkim potrebama. Pri tome se prvenstveno misli na informacije potrebne stranim državljanima koji su zainteresirani za programe dolazne mobilnosti nastavnog, nenastavnog osoblja ili studenata, ili u potrazi za potencijalnim partnerskim odnosima s Fakultetom. Ujedno, budući da je internacionalizacija strateški cilj Fakulteta potrebno je dodatno ulagati u objavljivanje cjelovitih, točnih, važećih informacija i pripadajućih obrazaca putem službenog mrežnog sjedišta Fakulteta na engleskom jeziku.

Fakultet svoju djelatnost i poslovanje usklađuje s odredbama Opće uredbe za zaštitu podataka ili GDPR-om, a o čemu transparentno informira javnost temeljem dokumenata i internih akata vidljivih na mrežnim stranicama fakulteta.

Fakultet je prisutan na raznim društvenim mrežama (Facebook, Instagram, LinkedIn). Na Facebooku Studentski zbor ima oko 3,8 tisuća pratitelja, a na Instagramu oko 1,4 tisuće. Pored prethodno navedenog, akademske godine 2022./2023. aktivirana je i stranica na društvenoj mreži Facebook „Humans of EFOS“ koja javnost pojedinačno upoznaje sa studentima, djelatnicima i alumnijima Fakulteta. Fakultet širu javnost informira o događanjima na Fakultetu i putem raznih servisa za informiranje javnosti (radio, televizija, tiskovine, on-line portali, i sl.). Događanja se odnose na gostujuća predavanja, znanstvena

dogaćanja na Fakultetu, populariziranje znanosti, uspješnost studenata i nastavnika, humanitarne akcije i sl. Na Smotri sveučilišta svi potencijalni studenti imaju priliku upoznati se s radom Fakulteta i dobiti odgovore na pitanja o upisima i studiranju. Važna je i suradnja sa Sveučilišnim glasnikom u kojem se objavljuju sve aktualnosti kao i studentski projekti.

U skladu s preporukama za unapređenje predstavljenim u Izvješću Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete u 2020./2021. godini moguće je napomenuti kako je Fakultet djelomično usvojio iste (osobito dio koji se odnosi na praćenje i isticanje bivših studenata u prezentaciji njihovih profesionalnih karijera, formiranje vanjskog i unutrašnjeg tima za komunikaciju s javnošću, a sve u cilju povećanja medijske vidljivosti Fakulteta) te je u procesu implementacije dijela ostalih navedenih preporuka.

Zaključno, službeno mrežno sjedište i mrežne stranice na hrvatskom jeziku objavljuju relevantne informacije o studijskim programima, podatke o Fakultetu, ustroju, djelatnicima, aktivnostima fakulteta. Posebnu pozornost potrebno je dati njihovoj ažuriranosti i pravovremenoj dostupnosti, kao i dostupnosti informacija na engleskom jeziku namijenjenih prvenstveno potencijalnim studentima, kolegama s partnerskih institucija u inozemstvu, potencijalnim partnerskim institucijama, studentima u programima dolazne mobilnosti i sl.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Unaprijediti i osuvremeniti mrežnu stranicu fakulteta kako bi posjet stranici, a time i pristup informacijama bio funkcionalniji, praktičniji i brži.
- Kontinuirano pratiti, isticati i studentima prezentirati uspješne karijere studenata koji su završili studijske programa Ekonomskog fakulteta u Osijeku.
- Kontinuirano informirati javnosti o uspjesima, događajima i aktualnostima na Fakultetu i na taj način pridonijeti brendiranju EFOS-a.
- Kontinuirano povećati medijsku vidljivost uspješnih projekata nastavnika i studenata Fakulteta.
- Unaprijediti obuhvat i sadržaj informacija na službenom mrežnom sjedištu na engleskom jeziku.
- Edukativnim sadržajima (radionicama, predavanjima, panelima) obilježavati značajne datume vezane za ekonomiju (Svjetski dan štednje, Međunarodni dan poduzetnika i dr.) te iste prezentirati ciljanoj skupini (srednjoškolcima) te široj javnosti.

9. Kontinuirano praćenje i periodička revizija programa

Juraj Rašić, mag. oec.

„Visoka učilišta moraju pratiti i periodički revidirati svoje programe kako bi se osiguralo da oni postižu postavljene ciljeve i ispunjavaju potrebe studenata i društva. Revizije bi trebale biti usmjerene na kontinuirano poboljšavanje programa. O aktivnostima koje se planiraju ili poduzimaju na temelju revizija treba obavijestiti sve dionike na koje se one odnose.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja –ESG

Sve odluke vezane za aktivnosti koje se planiraju ili poduzimaju, a koje su vezane uz revidiranje studijskih programa raspravlja, usvaja i donosi Fakultetsko vijeće. Uz nastavno i nenastavno osoblje, dio Fakultetskog vijeća čine i studenti koji imaju svoje predstavnike. Oni također sudjeluju u radu Fakultetskog vijeća, te su pozvani uključiti se u oblikovanje izmjena i raspravu o predloženim izmjenama i revizijama programa.

Pregled usvojenih praćenja i revidiranja studijskih programa od travnja 2022 . do travnja 2023. godine prikazan je u nastavku.

Odluka Fakultetskog vijeća

14.7.2022 • Fakultetsko vijeće prihvaća bitne izmjene i dopune studijskog programa diplomskog sveučilišnog studija Poslovna ekonomija, smjerovi: Logistički menadžment, Menadžment i Poslovna informatika na Ekonomskom fakultetu Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku koje obuhvaćaju i promjenu naziva studijskog programa na način da novi naziv studijskog programa glasi: Poslovna ekonomija, smjerovi: Financijski menadžment, Menadžment, Poduzetništvo i inovativnost, Marketing, Poslovna informatika i Upravljanje opskrbnim lancem.

17.11.2022 • Prihvaćanje bitnih izmjena i dopuna studijskog programa diplomskog sveučilišnog studija Poslovna ekonomija; smjer: Financijski menadžment, Menadžment, Poduzetništvo i inovativnost, Marketing, Poslovna informatika, Upravljanje opskrbnim lancem usklađenih prema primjedbama recenzenta.

16.2.2023 • Studijski programi koje izvodi Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, Ekonomski fakultet u Osijeku te akademski nazivi ili akademski stupanj koji se stječu završetkom tih studija usklađuju se s odredbama članka 74. i članka 114. stavcima 1., 3., 5. i 7. Zakona o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti („Narodne novine“ br. 119/22).

Kroz Susrete znanosti i gospodarstva te kontinuiranu suradnju s Hrvatskom udrugom poslodavaca nastoji se osigurati dvosmjerni transfer informacija o potrebnim novim znanjima i vještinama s jedne strane, te ponuđenim novim programima i sadržajima s druge strane. Predstavnik Hrvatske udruge poslodavaca član je Povjerenstva za unaprjeđivanje i osiguranje kvalitete visokog obrazovanja na Ekonomskom fakultetu u Osijeku.

Analiza praćenja i revidiranja studijskih programa ukazuje da su izvršene izmjene donesene sukladno zakonskim aktima i pravilnicima, u cilju kontinuiranog poboljšavanja kvalitete programa, a revidirani programi javno su dostupni i raspoloživi svim dionicima. Zaključno, analizom odluka Fakultetskog vijeća vidljivo je kako Fakultet redovito prati i revidira svoje programe, u svrhu poboljšanja programa. Preporuke prošlogodišnjeg Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava kontrole su ispunjene, no potrebno je nastaviti redovito raditi i njihovoj daljnjoj provedbi.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Nastaviti kontinuirano pratiti sve programe kao i revidirati njihove sadržaje u svjetlu najnovijih znanstvenih istraživanja u danoj disciplini.
- Kontinuirano surađivati s poslodavcima kako bi se ponuđeni programi kontinuirano usklađivali s potrebnim znanjima u poslovnoj praksi te potaknuti aktivno uključivanje poslodavaca u buduće procese revizija programa.

10. Periodičko vanjsko osiguranje kvalitete

Juraj Rašić, mag. oec.

„Visoka učilišta moraju periodički prolaziti postupke vanjskog osiguravanja kvalitete u skladu s ESG- jem.“

Standardi i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja – ESG

Misija Ekonomskog fakulteta u Osijeku je stvoriti kompetentne pojedince sposobne za nošenje s različitim izazovima okruženja kroz obrazovni proces i znanstveno-istraživački rad u polju ekonomije i poslovne ekonomije. Vizija Fakulteta je biti institucijom prepoznatljivoj po izvrsnosti, inovativnosti i kreativnosti u obrazovanju, znanstveno-istraživačkom radu u polju ekonomije i poslovne ekonomije, kao i doprinosu društvenoj zajednici na regionalnoj, nacionalnoj i međunarodnoj razini. Sukladno Standardu i smjernicama za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja (ESG standardima), te zahtjevima norme ISO 9001:2015., ostvaruju se postavljena misija i vizija Fakulteta.

Vanjsko osiguranje kvalitete služi kao provjera djelotvornosti unutarnjeg osiguranja kvalitete koje se provodi na Fakultetu kako bi se potvrdila kvaliteta rada. Vanjsko osiguranje kvalitete daje smjernice za unapređenje Fakulteta u svim aspektima djelovanja. Pripremanje postupka vanjskog osiguravanja kvalitete usredotočeno je na prikazivanje napretka u odnosu na prethodni postupak vanjskog vrednovanja.

Postupci vanjskog osiguravanja kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku su provedeni, te su prikazani u nastavku od ožujka 2011. godine do travnja 2023.:

- reakreditacija cijele institucije, u ožujku 2011. godine, od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje
- certifikacija prema zahtjevima norme ISO 9001, 2013. godine
- recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u srpnju 2016. godine
- akreditacija doktorskih studija Ekonomskog fakulteta u Osijeku (poslijediplomski doktorski studij Management i Međunarodni međusveučilišni poslijediplomski interdisciplinarni doktorski studij Poduzetništvo i inovativnost) od strane Agencije za znanost i visoko obrazovanje u svibnju 2017. godine
- reakreditacija cijele institucije, u studenom 2018. godine, od strane Stručnog povjerenstva Agencije za znanost i visoko obrazovanje
- recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u lipnju 2019. godine
- recertifikacija od strane Bureau veritas kuće prema zahtjevima norme ISO 9001:2015 u lipnju 2020. godine
- izrada Akcijskog plana za poslijediplomski sveučilišni (doktorski) studij Management Ekonomskog fakulteta u Osijeku prema zahtjevima Agencije za znanost i visoko obrazovanje u srpnju 2021. godine
- prihvaća se Izvješće o realizaciji Akcijskog plana za unapređenje kvalitete u postupku II.

ciklusa reakreditacije Ekonomskog fakulteta u Osijeku Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku za razdoblje od 2020. godine do 2021. godine u veljači 2022. godine.

- Prihvaća se Izvješće o uklanjanju nedostataka određenih Izmjenom Akreditacijske preporuke Agencije za znanost i visoko obrazovanje od 9. prosinca 2019. godine (KLASA: 602-04/17-04/0054, URBROJ: 355-02-04-19-0012) nakon provedenog postupka II. ciklusa reakreditacije Ekonomskog fakulteta u Osijeku, Sveučilišta Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku, u studenom 2022. godine.

U prosincu 2022. godine na sjednici Fakultetskog vijeća usvojen je Plan rada Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguravanje kvalitete za akademsku 2022./2023. godinu, a sljedeće aktivnosti odnose se na vanjsko osiguravanje kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku:

- Praćenje akcijskog plana u procesu Reakreditacije Ekonomskog fakulteta u Osijeku.
- Pokretanje postupka uvođenja CEEMAN akreditacije.
- Učlanjenje u AACSB, te pokretanje postupaka vezanih uz proces dobivanja akreditacije AACSB.
- Učlanjenje u EFMD, te pokretanje postupaka vezanih uz proces dobivanja akreditacije EPAS i EQUIS.

Rezultati provedbe akreditacije, reakreditacije kao i certificiranja i recertifikacije služe kao važne smjernice Ekonomskom fakultetu u Osijeku pri kreiranju i unapređenju pretpostavki za suvremeno i kvalitetno obrazovanje u dobro opremljenom prostoru, s izdašnim informatičkim i knjižnim fondom, te kvalitetnim znanstveno-nastavnim osobljem.

U skladu s preporukama prošlogodišnjeg Izvješća Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava osiguranja kvalitete Fakultet pokazuje opredjeljenje za nove planirane akreditacije od strane uglednih akademskih organizacija, koje su vremenski zahtjevne te su i u ovoj akademskoj godini u tijeku pripreme za postupke akreditacije.

Zaključno, svi provedeni oblici i postupci vanjskog vrednovanja pridonose poboljšanju sustava unaprjeđenja i osiguravanja kvalitete na Fakultetu, uz aktivno sudjelovanje brojnih unutarnjih i vanjskih dionika.

Preporuke za unaprjeđenje:

- Nastaviti procese nužne za akreditaciju Ekonomskog fakulteta u Osijeku od strane uglednih inozemnih akreditacijskih organizacija (npr. AACSB International – Association to Advance Collegiate Schools of Business ili EFMD – European Foundation for Management Development) u cilju jačanja međunarodne prepoznatljivosti i kvalitete nastavnih i znanstvenih aktivnosti Fakulteta.

Zaključak

Povjerenstvo za unutarnju prosudbu sustava za osiguranje kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku u akademskoj godini 2022./2023. u razdoblju od ožujka do svibnja 2022. godine provelo je unutarnju prosudbu sustava kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku. Na temelju provedenog postupka unutarnje prosudbe Povjerenstvo je utvrdilo stanje sustava za osiguranje kvalitete na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, posebice njegovu usklađenost sa Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja.

Na temelju provedene unutarnje prosudbe Povjerenstvo je donijelo sljedeće zaključke:

Standard 1 – Ekonomski fakultet u Osijeku ima razvijenu politiku osiguravanja kvalitete koja je javno dostupna, te se provodi putem odgovarajućih struktura (Ureda za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete i Povjerenstva za unaprjeđenje i osiguranje kvalitete) i procesa, uključujući pritom vanjske dionike.

Standard 2 – Ekonomski fakultet u Osijeku koristi unaprijed definirane postupke za izradu i odobravanje svojih studijskih programa koji uključuju definiranje ishoda učenja i ciljeva programa. Kvalifikacije koje se stječu tim programima definirane su i usklađene s Kvalifikacijskim okvirom za visoko obrazovanje.

Standard 3 – Ekonomski fakultet u Osijeku kroz izvođenje svojih programa potiče studente na preuzimanje aktivne uloge u procesu učenja, a vrjednovanje studenata odražava taj pristup.

Standard 4 – Ekonomski fakultet u Osijeku dosljedno provodi propise vezano uz sve faze studiranja – upis, napredovanje kroz studij, priznavanje i certificiranje.

Standard 5 – Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava kompetentnost svojih nastavnika kroz transparentan i pravedan proces njihovog zapošljavanja i razvoja.

Standard 6 – Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava odgovarajuće resurse, infrastrukturu i sustave za učenje i podršku studentima.

Standard 7 – Ekonomski fakultet u Osijeku osigurava prikupljanje, analizu i korištenje informacija važnih za djelotvorno upravljanje programima i drugim aktivnostima Fakulteta.

Standard 8 – Ekonomski fakultet u Osijeku jasno i objektivno informira javnost o svom radu i studijskim programima koje izvodi. Informacije o aktivnostima Fakulteta lako su dostupne na hrvatskom jeziku.

Standard 9 – Ekonomski fakultet u Osijeku prati i revidira svoje programe. Revizije su usmjerene na poboljšanje programa te ispunjavanje potreba studenata i društva u cjelini. O aktivnostima koje se poduzimaju na temelju revizija obavještavaju se svi dionici.

Standard 10 – Ekonomski fakultet u Osijeku, sukladno Standardima i smjernicama za osiguranje kvalitete u Europskom prostoru visokog obrazovanja, periodički prolazi postupke vanjskog vrednovanja u cilju osiguravanja kvalitete.

Povjerenstvo je zaključilo kako je u odnosu na prethodno izvješće ostvaren napredak sustava za

osiguravanje kvalitete prema svim ESG standardima. Mehanizmi sustava kvalitete su transparentni, usklađeni sa strateškim dokumentima, relevantnim regulatornim okvirom te su u njihovu provedbu aktivno uključeni unutarnji i vanjski dionici. Fakultet redovito revidira studijske programe svih razina. Unutarnji i vanjski dionici uključeni su i u proces izrade studijskih programa, a pri izradi novih programa uzimaju se u obzir relevantni međunarodni i domaći programi. Nastavnici fakulteta prilagođavaju pristupe, metode i angažman studenata u procesu učenja, a uzimaju se u obzir različiti načini izvođenja nastave, fleksibilno korištenje različitih pedagoških metoda, kao i pristupa vrednovanju ishoda učenja. Razvijeni su mehanizmi koji omogućuju redovito ocjenjivanje izvođenja nastave. Ured za karijerno savjetovanje i razvoj karijera zanimljivim aktivnostima pridonosi razvoju karijera studenata, a ECTS bodovi ostvareni kroz programe mobilnosti studentima se upisuju u Dopunsku ispravu. Fakultet ima razvijene mehanizme i pravila zapošljavanja, razvijanja, napredovanja, analiziranja i planiranja nastavnog / radnog opterećenja i nastavne uspješnosti nastavnika, a nastavnici i suradnici bivaju nagrađeni za izvrsnost. Mehanizmi poticanja znanstvene izvrsnosti su transparentni. Fakultet ima razrađene mehanizme za poticanje mobilnosti nastavnog osoblja, profesionalnog razvoja i usavršavanje, inoviranje nastavnih metoda i tehnologija te pohađanje edukacija, seminara i radionica. Tijekom 2022./2023. godine uprava Fakulteta je održala individualni razgovor sa svakim nastavnikom i suradnikom.

Povjerenstvo također zaključuje kako je potrebno ubrzati prelazak na novo mrežno sjedište i redovito ažurirati relevantne dokumente, provoditi aktivnost sustručnjačkog praćenja na svim Katedrama i jačati mentorske kapacitete na doktorskom studiju. Poželjno je povećati međunarodnu suradnju te osigurati veću dolaznu mobilnost studenata i (ne) nastavnog osoblja. Također je potrebno podizati h-indeks znanstvenika i insistirati na ažuriranju podataka o objavljenim radovima. Predlaže se pratiti i izvještavati o zadovoljstvu poslodavaca kompetencijama polaznika studijskih programa Fakulteta i te rezultate koristiti za poboljšanje studijskih programa. Postojeće sveučilišne specijalističke studije treba uskladiti s potrebama na tržištu rada te dovršiti izradu novog programa Poslijediplomskog doktorskog studija Management, a studente motivirati na Erasmus+ mobilnost, upis kolegija koji se izvode na engleskom jeziku i sudjelovanje u znanstveno-istraživačkom radu. Predlaže se što prije započeti s pripremanjem za verificirane on-line programe za izvanredne studente i revidirati prijave, praćenja, analize i izvještavanja o stručnoj praksi i drugim izbornim sadržajima. Bilo bi korisno unaprijediti suradnju s HZZ-om s ciljem praćenja potreba tržišta rada i poslodavaca, zapošljivosti i karijera studenata Ekonomskih fakulteta. Fakultet treba nastaviti ulagati napore u osiguranje visoke kvalitete i prepoznatljivosti svojih obrazovnih programa u zemlji i inozemstvu, osobito programa cjeloživotnog obrazovanja. Iznimno je važno nastaviti strateške aktivnosti vezane za procese certificiranja, akreditacije i reakreditacije Fakulteta.

Članovi Povjerenstva za unutarnju prosudbu sustava
za osiguranje kvalitete Ekonomskog fakulteta u Osijeku
u akademskoj 2022./2023. godini:

Doc. dr. sc. Dario Šebalj
Prof. dr. sc. Dubravka Pekanov
Izv. prof. dr. sc. Blaženka Hadrović Zekić
Doc. dr. sc. Dina Bičvić
Mag. oec. Rita – Krin Boduljak
Izv. prof. dr. sc. Dražen Ćučić
Mag. oec. Juraj Rašić
Karla Sajfert, studentica
Saša Milaković, student

izv. prof. dr. sc. Ljerka Sedlan König, Predsjednica Povjerenstva

EFOS

Sveučilište Josipa Jurja Strossmayera u Osijeku
Ekonomski fakultet u Osijeku